

I CANNIBALI

DEL

MARE

DI CORALLO

LEBOUSSENIER

Aventurele unui hoimar din Paris in Oceania

CANIBALII

DIN INSULA DE CORALI

1. PROLOG : LA AVENTURILE DIN OCEANIA

- Așadar, să înțeleg că refuzi să-mi plătești ?

- Nu, senor, nu refuz. Primește scuzele mele. Pentru moment...nu sunt în bani,

- Asta nu mă interesează absolut defel.

- Află, senor, că aici, ca și în glorioasa dumitale țară datorile de joc sunt sfinte.

- Hm !...sfinte, asta depinde, poate aici în lumea în care te învârti... societatea dumitale mi se pare destul de dubioasă.

- Ai cuvântul lui don Bartholomeo do Monte...Nimeni nu se îndoieste la Macao de cuvântul lui don Bartholomeo...

- Pfiu ! un negustor de oameni...

- Excelența voastră vrea să spună un agent de emigrație, autorizat de foarte grațioasa maiestate.

- Excelența voastră poate să spună ce îi convine. Plătește ca să fii de acord cu dumneata. Sunt mâhnit că-ți displac cuvintele mele. De cincisprezece zile încep să-mi pierd răbdarea, de cincisprezece zile mă chinui în infernalul vostru comerț de sclavi...

- Însă, senor...

- Liniștește-te, te rog, sunt sătul de mîile de formule ipocrite de politețe, de vorbăria exotică din partea jerpelitelor dumitale excelențe. Ești un trișor ordinar, te-am văzut bine adineauri cum ai ascuns mai mulți pumni de dubloni făcându-i să treacă la acolii dumitale care o ștergeau ușor pe ușă.

- ...Un trișor ! Excelența voastră a spus un trișor...

- Da, un trișor. Puțin mă interesează afacerea și beneficiul. Eu nu sunt jucător. Însă nu vreau ca o paiață de ciocolată, murdară ca tine, să aibă aerul că își bate joc de mine.

- Având în vedere tinerețea și lipsa de experiență, îți voi ierta cu plăcere acest epitet de trișor lansat atât de ușor... Însă ultimele cuvinte, care tind să arunce o discreditare asupra calităților mele psihice, cer o reparație. Te voi ucide mâine, domnule, într-un duel loial. Mâine în zori vei simți greutatea mîinii lui don Bartholomeo do Monte. Să cadă sângele asupra capului excelenței voastre.

De pe buzele primului interlocutor a izbucnit un răs puternic și sacadat, care a tăiat brusc dialogul, formulat de o parte într-o franțuzească din Paris, și de cealaltă parte într-un talmăș-balmeș bizar, dar de ajuns de inteligibil, de portugheză, spaniolă și franceză.

După ce i s-a mai potolit răsul, tânărul a început să vorbească, mai mult pentru sine, stăpânindu-și cât putea mai bine veselia ce-l cuprinsese :

- Pe cuvântul meu, acesta este bun de pus într-o ciocolateră... și pot să afirm că dacă i-aș lua în serios provocarea la duel, nu ar trebui decât să mă prezint mâine dimineață cu un bambus de cinci picioare ca să-i pun pe fugă pe el și însoțitorii săi.

- Asta-i adevărat, a murmurat celălalt în engleză, dacă nu te voi asasina chiar în această seară. Tinere, știu că un tânăr se aprinde ușor și își strâpunge întotdeauna nepăsător adversarul cu privirea.

- Ce ar fi... să-i trag mai bine un picior... Dar nu ! N-am să o fac, îl voi termina cu o nepăsare franțuzească.

- Nu uita, a reluat celălalt, că suntem în Macao, în mijlocul unei populații fără prejudecăți, de negustori de carne omenească, cărora existența unui om le este indiferentă, ca și cea a unei rațe.

- Domnule, a răspuns respectuos tânărul, permite-mi să-ți adresez mulțumirile mele. Orice s-ar întâmpla, bazează-te pe lertarea mea. Să o știi.

Apoi, fixându-l cu privirea pe datornicul lipsit de bani a spus cu accent zeflemitor :

- Se înțelege, excelența mea ar avea onoarea să-ți taie gâtul... nu cu gâtul, cu excelență. Bun, iată că m-am incurcat. Să fiu demn, dacă se poate, ca și acest hidalgo din cărpe.

Acesta din urmă, pe tot timpul discuției rămăsese sprijinit de o spadă imensă, o glorioasă rămășiță a vremurilor eroice, dintre săbiile acelea care se mai găsesc încă în muzeele noastre. El s-a înclinat ceremonios și s-a pregătit să ajungă la o masă de joc.

- Fiindcă a venit vorba, a spus foarte lipsit de respect tânărul francez, cu acest instrument prelinzi să-mi tai firul zilelor mele ? Sabia dumitale...

- Nobila spadă a marelui Camoens...

- Una ca asta...a încercat cineva să-mi vândă o mulțime de aceeași proveniență...În cele din urmă mi-am cumpărat un baston.

- Este în regulă, senor. Voi încerca să găsesc o balonetă de mărimea dumitale.

Francezul a rămas o clipă gânditor urmărindu-l pe interlocutor ce se îndepărta șontac, în zgomot de fierărie, cu monstruoasa lui spadă.

Acesta era un tânăr ce putea fi luat drept un copil, dacă nu se ținea seama de expresia cutezătoare a privirii ochiilor săi de un cenușiu de oțel, din care arunca două scântei de pe chipul său palid, cu ținută nobilă, cu o gură mereu surâzătoare, uneori bațjocitoare. Nu avea mai mult de douăzeci de ani.

Putea să fie înalt de vreun metru și șaiszeci de centimetri, o măsură potrivită pentru el, deși încerca să nu piardă un deget din ea, cu pieptul arcuit și dârz ca un cocoș tânăr, pe picioarele căruia îi flutura un pantalon larg de marinar. Era corect îmbrăcat, cu un veston de flanelă albastră, cu o bască americană din piele verzuie, de sub care scăpau niște șuvițe de păr rebele de păr blond. Era greu să i se atribuie o oarecare poziție socială. De altfel, nimeni din trecători nu părea să se preocupe de el. În ce-l privea, avea o înfățișare cu totul satisfăcătoare cu presupusa lui mustăcioară în formă de virgulă, și gulerul descheiat al cămășii de lână ce dezvelea un gât de atlet uscățiv, din care se reliefa, până la diformitate niște mușchi enormi.

Omulețul acesta, care nu părea să cântărească mai mult de o sută de livre, trebuia să fie un zdrahon de temut.

Mai zâmbea încă amintindu-și de gâlceava cu don Bartholomeo do Monte, când i s-a lăsat pe umăr o mână grea, cu o delicatețe care ar fi invidiat și pe un pahiderm.

- La ce te gândești, matelotule ? a întrebat o voce groasă, bine dispusă.

- Ia te uită, tu iești, bătrâne Pierre !

- Chiar eu, fiule.

- Cum naiba ai putut să mă dăbui aici ?

- Simplu ca bună ziua. Când team văzut luând-o spre taverna aceea blestemată, mi-am zis : Friquet nu și-a pierdut niciodată vremea cu aceste maimuțe înzorzonate cu mătase și cu pânțec de foc. Îi cunoaște prea puțin pe acești mulatri portughezi înrâțiți, care se comportă ca niște pirați de circ. Atunci, de teamă să nu ți se întâmple vreo avarie la cocă, te-am urmărit cu toate vefele ridicate. Am trecut prin niște străduțe pe cât de înguste pe atât de primejdioase, ca și scara echipajului, și am ancorat în această cocioabă bălțată, plină de mociplă, nici mai mult nici mai puțin decât cala unei corăbii de sclavi.

- Bravul meu Pierre ! a reluat Friquet cu voce emoționată, ești mereu același. De foarte mult te îngrijești de mine, cu vechea ta prietenie...

- Prostii de matelot. Îți sunt obligat, crede-mă ! Nu odată, ci de zeci de ori ! Fără a socoti ziua în care am făcut cunoștință acolo, sub ecuatorul Africii, între boturile caimanilor și maxilarele antropofagilor.

Știi, fiule, eu sunt marinar. Eram între viață și moarte când defunctul matelot, bietul Yvon, cel pe care l-a înghițit marea... ce mai ! o adevărată moarte de marinar ! De atunci, câte furtuni și câte vijelii s-au abătut asupra veleii mari ! A fost smulsă terțarola de pe gabier și a trebuit să navigăm fără pânze... A sunat pregătirea de luptă, piesele rânduite în baterie... și foc de voie !... ce mai, este mai bine în doi decât de unul singur, iată părerea mea.

Tânărul a zâmbit și a rămas gânditor.

- Nu-ți face griji, băiete, știu bine că ești gigea, îmbrăcat de un croitor de mare clasă, că bustul tău din tablă de oțel este solid ca o monedă de douăzeci și nouă, și că îți pasă de toți acești moruni de pe aici ca și unei balene de o sculă de matisare.

Friquet zâmbea mereu.

- Și mai adaug, a continuat Pierre cu aceeași limbuție specifică marinarilor, de obicei reținută în vorbire, dar care odată pornit nu se mai opresc, că tu, acest micuț de aici, valorezi cât zece cameni la un loc, și că scufundă cu o lovitură de etravă pe un cașalot ca mine, eu Pierre Le Gal.

Într-adevăr, Pierre Le Gal se calomniă. Era cu neputință de imaginat o asemenea vigoare ca aceea pe care vrednicul marinar părea să o aibă. Ceva mai mare decât Friquet, însă tot atât de gros pe cât de înalt, spătos, cu pieptul plin de nasturi strălucitori pe veston, cu pumni cât capul unui copil, cu picioarele arcuite, enorme, totul contribuind să-l facă pe noul sosit un temut tovarăș de aventuri, prețuit mai mult de prieteni decât de dușmani.

Însă ce față deschisă și loială la acest corp de bizon ! Capul unui matelot adevărat, cu ochi strălucitori, dominați de sprâncene accentuate, cu obraji tăbăciți de toate capriciile oceanului și de soarele celor două emisfere, bine

Încadrați de o barbă stufoasă. Pe scurt, Pierre Le Gall, cu caracteristicul său mers legănat, cu farmecul lui de marinăr, părea de la început, și pe bună dreptate, un marinăr desăvârșit. Și încă de multă vreme, căci bravul bărbat mergea pe al doilea versant cu cei patruzeci de ani ai săi.

Dar nu-mi spui nimic, fiule ? I-a întrebat pe tânărul său tovarăș.

Acesta l-a pus la curent în două cuvinte cu aventurile sale.

- Nu am crezut că noi, care am văzut un pic toate țările rătăcind de colo în colo pe vas, pe jos, călare, pe elefant sau în palanchin, vom avea aici un spectacol mai ciudat decât mă așteptam.

- Privește stărpitura aceea cu care am avut de a face o oră întreagă. Ei bine ! acela provine dintr-o rasă mare și puternică. Această cârpă de turtă dulceș cu picioare de câine crăcănate, cu fața tuciurie, care dispăre într-un grotesc guler tare, această încrucișare din un portughez și un chinez, amestecat apoi cu un negru, cu un indian sau malaiez, are ca strămoși niște eroi ca d'Albuquerque, Bhartelemy Diaz sau Vasco da Gama. Acesta vegetează ca o plantă otrăvitoare în atmosfera de aici, dublu viciată de asiatici și europeni, care adoră pe Budha cu patru capete și opt brațe, în sfârșit diavolul sub toate întrupările, ei bine, acesta vinde niște nume ! Superstiție, perfidie, manevre de samsar, iată cele trei cuvinte care conturează în cea mai mare parte trăsăturile lui Bartholomeo do Monte de Macao.

Marinarul a ascultat cu gura căscată vorbele de duh ale camaradului său. Vorbirea îi era de-a dreptul tăiată.

- Află, matelotule, a spus el în sfârșit, cu un fel de respect pentru formulările sale aproape comice, află că vei ajunge un savant vestit cât timp vei rămâne pe acest pământ... Savant, și de ce nu, un medic de primă clasă ! Mii de tunete în vele !... asta-i...

- Ce vrei, bătrâne matelot, m-am chinuit atât cât am putut. Tot atât cât vei exista ca marinăr, te voi iubi ca pe un frate, și în ciuda loviturilor sortii, mă voi strădui să mă instruiesc, în loc să caut aici într-o șalandă niște culi pentru exploatarea noastră din Sumatra.

- Cel puțin, cești lucrători odată smulși din ghearele negustorilor de carne vie, vor fi fericiți cu noi.

- Fără îndoială. Cunoști ce vor plantatorii noștri din Sumatra: să fie luați de aici acești sărmani nenorociți pe care traficanții îi socotesc niște animale omenești, și să fie duși acolo, unde vor fi folosiți ca lucrători și nu ca sclavi, tratați omenește și plătiți pe măsură, interesându-i în beneficii.

- Dacă ar ști soarta care îi așteaptă la noi, cu siguranță că ei nu s-ar opune atât ca să plece, așa-i ?

- Vai, într-adevăr ! cea mai mare parte cunosc cel puțin din auzite infernul minelor de guano și odiosul tratament la care sunt supuși emigranții în alte părți. Se întorc câțiva din timp în timp cu un venit de nimic, sau închiși într-un sicriu, aduși pe „vasele morții”.

- În sfârșit, este bine că s-a aranjat totul și suntem gata de pornire pe mare.

- Vom pleca mâine dimineață... de îndată ce îmi voi încheia afacerile cu pușlamaua aceea de ciocolată.

- Nu mai ai nimic de făcut în acest tripou, așa că e bine s-o întindem.
- Înainte de plecare să adresez doar două cuvinte pușlamalei acelea de la masa de joc, și sunt al tău.

Tânărul s-a strecurat printre grupurile de asistenți și i s-a deschis în față un spectacol destul de original și neașteptat. Sub belșugul de lanterne de toate culorile, suspendate de plafon și încolăcite în forme bizare, se agitau o mulțime de maimuțoi de toate nuanțele, de toate vârstele și de toate mărimile. Toți aceștia, uniform îmbrăcați în pânzeturi lucitoare de mătase, sprijiniți cu burțile de mesele de joc, mâncau din niște farfurioare microscopice ciudatele produse ale bucătăriei chinezești, și îndobitociți de oțiu, se trăgeau de cozile lungi de pe spate cu răsete de idiști.

Se juca un macao infernal. Macao este un joc foarte cunoscut în Franța, se joacă cu cărți și cu un număr nesfârșit de persoane, cu mai mulți jucători împreună. Bancherul împarte fiecărui jucător o carte, pe care nu trebuie să o vadă ceilalți. Apoi, fiecare jucător spune „sunt gata” sau „cartea vă rog”, cu condiția ca aceasta să întrunească mai mult sau cel puțin nouă puncte.

În infernul portughez vin negustori originari din China meridională, din insula Hainan și din alte locuri ca să-și satisfacă proverbiale lor pasiune pentru joc. Într-adevăr, Macao este Monte Carlo extremului orient, singurul loc unde sunt tolerate jocurile, căci fiul cerului are grijă să-l suprimă din țara sa prin ordonanțe care nu sunt defel platonice, dimpotrivă !

În atmosfera celestă ce domina evoluau, ridicol îmbrăcați europenește, înnegriți ca niște paiețe de melodramă și uniform încinși cu câte o spadă imensă, două sau trei duzini de doni Bartholomeo do Monte, apoi câțiva portughezi din Europa și în sfârșit, mai mulți americani cu bărbii de țap, cu umeri largi, voci aspre zgâriate de whisky, cea mai mare parte ofițeri de nave, presupuși transportatori de cuil.

Un bancher sexagenar, cu coada albă, cu ochelari enormi, cu buze răsfrânte, cu unghii neobișnuit de lungi, distribuia totuși cu o mână îndemnatică cărțile slinoase, cu abilitatea unui ușier. Clătinându-se în dreapta și în stânga, și de sus în jos capul său de porțelan, el arunca prin ochelari priviri ascuțite și lacome asupra pachetelor de bancnote, grămezilor de lire sterline sau a dolarilor, fără ca totuși să disprețuiască taelul chinezesc și umilii sapequi asiatici.

Moșneagul, fără a pierde un atom din gravitatea lui caricaturală, arunca cu o mână miza dublă sau triplă de puncte norocoase și cu cealaltă aduna cu o greblă de fîdeș mizele ce i se cuveneau din joc, netulburat în mijlocul vacarmului produs de o orgă celestă fonfăită ce emitea sunete contrastante și înnebunitoare cât patru clopote dogite. În așa măsură, încât un arogant căpitan american, văzându-și imensa sa pungă goală până în fund, a sfârșit prin a începe să-i supravegheze atent manevrele patriarhului crupier. După o jumătate de oră de examinare atentă, americanul s-a lămurit. S-a mișcat încet, fără grabă, ca în urmărirea unei piste de bizoni prin farwest, și a sfârșit prin a se plasa în spatele bancherului.

- Ocnașule ! ... escrocule ! câine ! hoțule ! a strigat el cu o voce tunătoare, care a făcut să tacă orga. Apoi, apucând cu o mână oțelită coada capului

bancherului, i-a dat un brânci care l-a smuls brutal de pe jilț, rostogolindu-l de patru ori prin aer. Fără a fi oprit de urletele lui disperate, americanul și-a tras pumnalul și a despicat de sus în jos cele trei sau patru tunici suprapuse cu care era îmbrăcat grasul celest.

Ce minune ! sute de șeptici, de opturi și de nouă au ieșit în cascade îndesate sub stofa tăiată de pumnal și au căzut pe jos, spre marele scandal al jucătorilor, care până atunci îi acordaseră bătrânului o garanție de cinste.

Acest act sumar și tardiv de dreptate a fost curând urmat de o larmă asurzitoare, de care au profitat imediat toți Bartholomeii de Monte ca să repeadă fără jenă sub masa de joc. Toți, în afară de un tip anume, căci Friquet care urmărea cu curiozitate pe acel porțelan incasabil, a simțit o durere ascuțită la umărul drept. S-a întors brusc și s-a găsit față în față cu adversarul său, care cu cuțitul în mână căuta un loc unde să-l lovească din nou.

Pumnalul caraghiosului a trecut foarte aproape, la vreo cinci degete de tânăr, care l-a prins ca un clește. Mulatru simțind că îi pârâie încheieturile sub această strânsoare irezistibilă, a început să urle.

- Îndurare !... senor !... Nu-mi zdrobi mâna...

- Ticălosule, a bubuit Friquet, nu-i de ajuns că m-ai furat când țineai adineauri locul bătrânului pungaș, vrei acum să mă și asasinezi.

- Iertare !...Te-am atins doar în treacăt. Un celest...căzând...mi-a întors mâna...Te-am rănit... destul de puțin... iertare.

Subtilitatea acestui raționament i-a descroșit fruntea tânărului, care a slăbit strânsoarea.

- Maimuțoi împuțit, a continuat el, pe jumătate râzând, pe jumătate supărat, aș putea să te zdrobesc dintr-o lovitură de călcâi ca pe o muscă, sau să te fixez de perete ca pe o bufniță... dar mă voi mulțumi să te dezarmez... haide, cuțitul... sabia... și spală puțină cât mai repede.

- Ai dreptate, matelotule, l-a întrerupt Pierre Le Gall, care sosit în acel moment a zgâlțâit în stânga și dreapta țoala galbenă de pe burta vinovatului, în timp ce mulatru țipa ca o gaiță smulsă de vie de pene.

- În sfârșit, întrucât a fost ideea ta... Să ne pregătim să ieșim în larg, se pare că se face dimineața. Cel puțin nu ești rănit ?

- O simplă zgârietură.

- Este în regulă. Adio și să plecăm...

Cei doi prieteni au părăsit casa de joc încă plină de scandal și au încercat să ajungă la domiciliul lor, calificat în glumă han de către Pierre Le Gall.

Nu era defel o treabă ușoară să te orientezi prin încălcita rețea de străduțe întortocheate, strâmte și întunecoase, niște galerii noroioase ce se strecurau printre casele de granit, cu ferestrele zăbrelele ca niște uși de închisoare, cățărându-se pe cornișele stâncoase și șerpuiind pe coastele a opt sau zece munți...

Cei doi tovarăși ai noștri neavând călăuze, au rătăcit prin intersecțiile întunecoase, atenți la vagabonzii nopții, care neîndoielnic că le-ar fi făcut vreun rău fără atitudinea lor hotărâtă și fără imensa spadă a lui don Bartholomeo, pe care Friquet o mănua răzând, răsuind-o cu o îndemănare de spadasin.

În zadar își risipea Pierre Le Gall toate expresiile din vocabularul nautic, pe care Friquet se străduia să le rețină în minte. La un moment dat tânărului i s-a părut că aude de undeva glasul ascuțit al mulatrului portughez, care discuta cu cineva cu voce răgușită.

- Este o metodă rea, bombănea vocea... mi se pare că e mai bine să...

Cei doi prieteni au mai înaintat și au reușit să distingă corpul masiv al căpitanului american care dispăruse prin întuneric...

Pe scurt, noaptea se scursese aproape în întregime prin căutări zadarnice, când întâmplarea îi adusese la Monté, unde se găseau entrepozitele cu emigranți chinezi. Hotelul acestora se ridica în față, aproape de ruinele vechii mănăstiri iezuite.

Una din siluetele observate era cu siguranță portughezul. Curând cei doi prieteni l-au văzut ieșind din entrepozit cu un sac de pânză burtos, burdușit cu mici discuri metalice.

Observându-l pe Friquet, ticălosul l-a întrebat cu un tupeu ce rivaliza cu nerușinarea de starea sănătății excelenței sale. Apoi fără îndoială fiind sigur de răspunsul tânărului, s-a îndepărtat încet schițând un surâs răutăcios.

- Adio, senor, adio, acceptă scuzele mele. Să nu uiți niciodată de întâlnirea cu don Bartholomeo do Monte...

Pierre Le Gall și Friquet și-au dat seama și mai mult că au de a face cu un negustor de oameni.

Entrepozitul ce adăpostea animalele umane de povară, nu avea nimic respingător ca înfățișare, dimpotrivă. Pierre Le Gall, care îl cunoștea, pretindea că la fel ca saloanele de clasa întâi ale unui transatlantic, avea lambriuri, porțelanuri, podoabe și mobile de acaju.

Însă curând porțile din lemn scump s-au întredeschis și le-au permis intrarea în coridoarele unde așteptau grămadă viitoarea plecare bieții nenorociți, roși de paraziți, acoperiți cu zdrențe jalnice, slăbiți de boli și lipsuri.

Cine erau? Prizonieri de război din provinciile Chinei meridionale sau pescari de pe litoral ridicați de pirăți. Toți aceștia fuseseră vânduți „negustorilor de oameni”, care își aveau emisari pe coastă. De obicei erau angajați o treime dintr-un contingent anual de imigranți. Următoarea treime era furnizată de nefericiții care mureau de foame aici, atrași de reclame mincinoase ce proclamau minunile celui eldorado numit insulele Chincha. Cealaltă treime o reprezentau antreprenorii chinezi, așa-spuiși din înalta societate, pe care niște europeni se pricepeau să-i aducă gratuit la casele de joc oficial recunoscute, cu mii de jucători tentați de îmbogățire. Ce se întâmpla cu ei? Nouăzeci la sută dintre aceștia se ruinau în câteva zile.

Friquet și Pierre Le Gall, tratând direct cu agenția locală, au economisit cei cinci sute de franci primiți de la agenția de destinație. Tânărul a vărsat pentru fiecare cul. suma de două sute cincizeci de franci, reprezentând fondul primit de la prietenii săi din Sumatra pentru cei o sută de oameni pe care îi aducea.

Odată îndeplinită această formalitate, cei doi camarazi bucueroși să scape de spectacolul dezgustător la care erau supuși în colonie de cincisprezece zile, s-au

grăbit să ajungă la nava Lao Tse, încărcată mai devreme cu alți două sute de pasageri cu destinația posesiunilor olandeze din Borneo și Java.

Acest curios, cu trei catarge, era copleșit de cea mai respingătoare murdărie. Peste tot se agita un echipaj pestriț, ai cărui membri păreau să fie culeși din fiecare țară întâlnită în drum. Avea o încărcătură înghesuită la refuz cu articole stânjenitoare, arimate la întâmplare pe punte. Pretutindeni zăceau baloturi, cutii cu alimente, saci cu orez, cuști în care cotodăceau un stol întreg de păsări. Printre toate acestea behăiau plângăreț o mulțime de oi, și un cârd de porci, care tocmai rupsese cotețul se răspândeau până la ruful de la pupa, aruncându-se în spatele pasagerilor și mateloților. Iată ce i se oferea privirii celor doi prieteni de la prima aruncătură de ochi înainte de plecare.

La vederea acestui talmeș-balmeș, pe de a întregul american, Pierre Le Gall, un matelot model, obișnuit cu curățenia de pe navele de război franceze, a schițat o strâmbătură semnificativă.

- Un barcăz șubred de apă sărată !... a murmurat bravul marinar. Într-adevăr, trebuie să fii un „pirat faimos” al mării Chinei ca să pui în mișcare un asemenea vehicul de plutit.

Și echipajul ! hinduși cu veste albe, tuciori din Africa înfășurați cu pânze de bumbac, malaezi cu ochi chiorăși și douăzeci și cinci sau treizeci de purtători de cozi... Așa da mateloți ! O adevărată menajerie !

Bastimentul a pornit de îndată după obișnuitul *go ahead* al căpitanului aflat în picioare pe pasarelă.

- Iată ! iată !... a exclamat Friquet privindu-l pe secund aflat la postul său de comandă, asta înseamnă înainte... Înșă, dacă nu mă înșel, cu acest secund noi am avut de a face pe timpul șederii pe uscat. În ce privește căpitanul...dumnezeule ! Pare a fi același care ieri seară la casa de joc l-a scuturat de praf pe bancherul cu unghii lungi.

- Mai mult ca sigur că este el, a confirmat Pierre Le Gall. Dar ce naiba o fi făcut în timpul ultimelor cincisprezece zile acest bandit de mare ?

- Cu siguranță că a navigat undeva pe coastă în interes propriu.

- În tot cazul, este demn de spânzurat alături de secund. În ce privește acesta din urmă, nu înțeleg de ce a lăsat vasul într-o asemenea stare. Pe punte murdăria este groasă de un deget. Porcii zburdă pe panoul spirăului, și de la prova la pupa încep să se plimbe bulgări de cărbune în compania baloturilor. Nu te poți apropia de cârma plină de mânjeală, și bărcile măzgălite de tot felul de gunoaie sunt și ele încărcate cu pachete !

- Piratul nostru face economie de spațiu. Calele și antrepozitul sunt pline cu emigranți, ambarcația sa având un volum considerabil. Fără îndoială că preferă să lase alimentele pe punte ca să nu-și încurce buncărele cu oameni.

- Ei bine ! se va face curat când va ajunge până aici vreun talaz mare.

Previziunile bravului bărbat nu s-au realizat prea curând. Lao Tseu, după ce a străbătut Sulphur Canal, a trecut printre insulele Siko, Patung, Chung și Lantao și a ajuns repede în largul mării.

Era prin luna noiembrie. Cerul se menținea acoperit, și musonul din nord-vest amenința coastele cu cețuri care pluteau greoi în atmosferă, Marea, de obicei

rea în aceste regiuni, cu valuri scurte și puternice, devenea tot mai furioasă. Nava se clătina într-un mod îngrijorător și asupra punții s-au rostogolit curând adevărate trombe de apă transformând-o într-o mlaștină de nedescris.

Căpitanul, găsimd că totul era cât se poate de bine, se plimba cu un aer satisfăcut pe pasarelă, scuipând în fiecare clipă tășnături lungi de salivă galbuie.

- Nemaipomenit ! a mormăit Pierre Le Gall enervat, acest marsuin nu are mult și ne va scufunda cu atât de puține vele pe ridicate ! Nefericiți închiși în cale vor fi puși la fiert...

Într-adevăr, era și vremea de făcut ceva. În aceeași clipă a răsunat un semnal de fluier, și spre catarge s-au năpustit cu strigăte ascuțite un cârd de purtători de cozi, învârtindu-se ca niște giruete în jurul paranșinelor, de care se țineau strâns cu picioarele. Vela mare, misaina și vela de foc au fost orientate către babord și amurate, iar nava a încetat să mai ruleze.

Deși această manevră răspundea dorinței lui Pierre La Gall, el continua să fie foarte nemulțumit.

- Totuși, nu am orbul găinilor, i-a spus el lui Friquet. Nu ne urmăm ruta stabilită. Suntem în noiembrie și musonul din nord-vest suflă de o lună și trebuia să fi ajuns la capul Singapur și apoi s-o fi cotit. Pe când în realitate mergem cu babordul amurat, ca și cum ne-am îndrepta spre Filipine.

- Ce vrei să-ți spun, matelotule. Știi bine că nu mă pricep defel cu manevrarea velor.

- Haide, vezi tu, asta nu este o treabă prea grea.

- Totuși, piratul nostru nu poate să fie atât de ignorant în ale navigației. Probabil că are vreun gând ascuns.

- Atunci haide să facem un somnișor și vom vedea mâine dimineață ce se petrece.

Pierre Le Gall a dormit rău. În zori l-a trezit tăcerea mașinii și absența trepidărilor elicei. Dintr-un salt a fost pe punte. l-a scăpat o înjurătură zdrăvănă la vederea bastimentului încărcat cu vele gata să rupă catargele. Toată velatura, de la rândunică până la vela de strai, era umflată de suflul musonului. Sub efortul brizei, nava gemea lovită de valuri, și catargele trosneau. Lochul indica zece noduri cel puțin.

- Îmi este tot una, a meditat hotărâtul matelot, asta înseamnă ceea ce se numește a-ți bate joc de propriile vele. Dar netrebnicul merge mereu spre sud-est. Trebuie să-mi păstrez calmul.

Marinarul a vrut să consulte busola, și ca să evite valurile ce se revărsau pe punte s-a grăbit să escaladeze un parmalac ca să ajungă platformă.

- Nu se trece ! a grohăit pe un ton mitocănesc un matelot american cu pistol la centură, proțâpăt în picioare alături de timonier.

- Aș vrea să văd busola, a reluat cu răceală bretonul.

- Nu se trece, a repetat yankeul pe un ton și mai aspru.

Total dezorientat, Pierre l-a întâlnit pe secund care mergea să-și preia cartul. El i s-a plâns de refuzul grosolan de care avusese parte.

- Nu-i treaba ta să te ocupi de rută, a răspuns brutal ofițerul. Aici nu te afli pe un steamer.

- Am observat încă de ieri, a mormăit Pierre Le Gall... Bine, vom vedea.
- A coborât în cabină fără a adăuga un cuvânt, și trezindu-se, Friquet l-a văzut că-și încărca pistolul.
- Ei, ce naiba faci acolo, matelotule ?
- Aș vrea să încerc să pârlesc fața nenorocitului de câine care ne-a închis în această capcană.
- Drace ! este chiar atât de rău ?
- Mai rău decât crezi, matelotule. Sau mă înșel foarte mult, sau am început să fim cam duri.
- Aș ! Niște pehlivani ca noi nu pot să se împiedice atât de ușor de asemenea incidente.
- Dacă nu am avea decât o singură piele... m-aș cățăra cu o escadră și în lună. Dar suntem responsabili față de existența noastră... de banii prietenilor noștri.
- Mii de bombe ! a făcut Friquet gânditor, ai dreptate. Dacă lucrurile vor merge tot mai rău, voi pune la fier scâfârlia yankeului. Însă la un preț ridicat.
- A venit ora dejunului și cei doi amici, deși foarte surprinși, au făcut onoarea groaznicului amestec unsuros de pește împușt, usturoi și ardei, pregătit de chinezi, fără gust și cielos. Lucru ciudat, după ce l-au devorat, dintr-o dată, în afară de alte suferințe, au căzut într-un somn de plumb.
- S-au trezit după un timp, căruia nu i-au putut aprecia durata, însă li se părea foarte lung. Era un întineric total. Capul le era strâns într-un cerc de foc. Nici unul, nici celălalt nu au putut la început să schițeze măcar cea mai mică mișcare.
- Îmi sunt amareate toate cele patru membre !... a bâlbăit Friquet în cele din urmă, cu o voce întreruptă de furie.
- Sfinte Dumnezeule ! a răcnit Pierre Le Gall, suntem în groapa leilor.

2. PE RECIFUL DE CORALI

- Friquet avea dreptate, iar Pierre Le Gall se înșela în privința locului. Cei doi prieteni erau prizonieri, nu în groapa cu lei, ci în propria lor cabină.
- Le fusese desflințată puterea lor athletică, paralizându-li-se rezistența cu un narcotic puternic, care putea să-i fi costat scump pe cei care îi încarceraseră.
- Pentru ei, care duseseră o viață aventuroasă, situația li se părea firească și și-au păstrat mintea trează și corpul în alarmă.
- Au încercat doar să-și formeze soliditatea legăturilor ce îi reținea. Apoi convinși de zădărnicia eforturilor, au rămas nemișcați.
- Friquet a rupt primul tăcerea.
- Pierre, a zis el cu vocea joasă, sunt un neghiob. Ar fi trebuit să mă gândesc mai mult la cuvintele tale și să iau măsurile cuvenite de prevedere.
 - Ai fi făcut mai mult ?
 - Cu siguranță.
 - Ce anume, fiule ?

- Ei, ce !... Aș fi sărit la gâtul secundului, în același timp, tu ai fi strâns șurubul căpitanului. Legându-i pur și simplu pe cei doi complici, puteam să-i depunem la loc sigur, și nimic nu ne împiedica să luăm comanda navei.

- Planul tău ar fi fost bun, matelotule, și știu bine că cei doi pirați nu ar fi cântărit mult la capătul ancorei de abordaj. Dar... exista și un risc mare.

- Unde vezi riscul ?

- Nu ți seama de cei cinci sau șase marinari americani. Un adevărat buchet de păgâni, care manevrează, mănâncă și dorm cu revolverul atârnat. Și oamenii de le motoare, pe care nu i-am văzut încă, cel puțin vreo trei albi.

Cât privește echipajul de toate culorile, cărora nu le cunosc limbile, am fi putut să ne descurcăm cu el și să facem o înțelegere de bine de rău...

- În rezumat, iată, fiule, că revin la vorba mea. Ar fi fost într-adevăr un risc mare. Gândește-te totuși un pic... să preluăm nava noi doi... asta-i o treabă grea. Nu spun că este imposibilă. Cu timpul am putea întreprinde ceva, însă deocamdată s-o lăsăm baltă. Cu atât mai mult cu cât după presupunerile mele hotărârea de schimbare a rutei nu a fost confirmată de nicio dovadă evidentă. Apoi, în sfârșit, există mereu această responsabilitate afurisită de a-i duce pe bieții amărâți în bună stare la destinație.

- Ei, mii de tunete, nu am uitat defel de ea, și tocmai asta mă enfurie. Nu pot decât să repet la nesfârșit ceea ce spuneam ieri : vai dacă nu am avea decât o piele !

- Consolează-te, matelotule, a reluat Friquet, această lovitură este aranjată de multă vreme, fii sigur. La drept vorbind, americanul nu a avut niciodată intenția de a ne duce la destinație. Cei doi mizerabili s-au gândit să-și însușească oamenii noștri și să-i vândă pe cont propriu, din ziua când au fost făcute înțelegerile cu secundul pentru transportarea cuilor. Acest act de violență căruia i-am căzut victime trebuia să se săvârșească mai devreme sau mai târziu. Tu nu ai făcut decât să-l grăbești. Mi-a venit un alt gând. Caraghiosul care se lăfăiește sub numele de Bartholomeo de Monte poate foarte bine să nu fie străin de afacere. Ți amintești de ultimele lui cuvinte și de surâsul acela răutăcios ?

- Te cred ! Îi văd încă chipul smolit și botul contorsionat de maimuță clupit de insecte.

- Cu toate acestea, a reluat Friquet, nu găsesc că situația este lipsită de distracție. Aș vrea chiar să-mi schimb un pic poziția. Încep să amorțesc.

- Bietule băiat, a făcut compătimire Pierre Le Gall, se vede bine că nu ești obișnuit ca și mine cu asemenea treburi. Pe vremea când eram tânăr, scutit de griji, am avut de mai multe ori ocazia să fac cunoștință cu astfel de căpitani de marină. Vai, nu era de glumit ! Pentru un da sau pentru un nu, ai pățit-o ! La carceră, sau chiar pedepsit cu șase ore de veghe prins de bara perochetului...

Dar asta nu o împiedica pe bătrâna noastră marină să ofere niște marinari fercheși. Vezi tu, fiule, trebuie să suporti cu răbdare greutățile. Din fericire, acestor păgâni nenorociți nu le-a venit în minte să ne separe unul de altul...

În timpul acestei discuții, cu voce înăbușită, s-a făcut ziua. Lumina ștearsă ce pătrundea prin hubloul cabinei permitea celor doi prieteni să-și dea seama ceva mai exact de situația lor. Nu erau legați cu lanțuri, ci cu niște parâme solide, care

cu toate că erau un pic mai puțin dure ca metalul, prin volumul lor ținteau cu dinadinsul să le împiedice orice velleitate de scăpare.

Curând a venit ora dejunului, și prizonierii se întrebau dacă aveau fie cuprinși în rația hanel, când deodată s-a deschis ușa cabinei și a apărut un chinez tânăr cu o gamelă enormă plină de orez, pe care pluteau niște bucățele de o substanță îndoielnică ce părea să fie carne.

- Haide, a făcut Friquet, a venit masa...

- Tăcere, s-a răstit în engleză o voce aspră, în timp ce la intrare se profila silueta masivă a unui matelot american.

- Iată, a făcut cu jumătate de voce Pierre

Le Gall, căpitanul ne-a făcut onoarea să ne aplice arestul de rigoare !

Chinezul a pâși înăuntru tremurând, și a întins vasul spre bătrânul marinar.

- Uite că blestematul de păgân s-a supărat rău pe mine, eu Pierre Le Gall, de fel din Conquet, vechi marinar tunar și timonier brevetat...

Chinezul crezând fără îndoială că era refuzat, l-a oferit atunci gamela lui Friquet, care reținându-și dezgustul, l-a înghițit totuși conținutul, fără plăcere. l-a făcut apoi semn de îndemn lui Pierre.

- Haide, atunci să-i dăm drumul, a murmurat acesta cu o resemnare comică, întrucât trebuie... fie !

După acest prânz puțin variat, însă original în felul său, chinezul s-a retras, în timp ce Pierre Gall l-a strigat cu voce joasă pe răutăciosul englez de pază :

- Ei, matelotule !

Omul a făcut un pas în cabină fără a spune un cuvânt.

- Vezi, a continuat prizonierul, cu toate că faci o treabă destul de murdară, ești totuși un marinar, și știi că mâncarea e ca mâncarea, dar ceea ce preferă marinarul este tutunul. Poți să-mi lași aici un capăt de țigară, oricât de mic ar fi.

Americanul a ridicat din umeri, a făcut un semn chinezului și a ieșit fără a rosti un cuvânt.

- Brută ! a răcnit maistrul tunar. Nu voi avea nevoie să-mi fac un nod la batistă ca să-l recunosc mai târziu, și voi ști atunci cum să-l oblig să danseze. Este bine și așa, mă voi lipsi de tabac.

S-au scurs cincisprezece zile udogătoare fără a interveni vreo schimbare în situația celor doi prizonieri, ale căror suferințe deveneau tot mai de nesuportat. Singura ușurare pe care a obținut-o într-o zi Pierre Le Gall a fost la venirea micului chinez. Distrat, paznicul a slăbit un pic supravegherea și băiatul profitând de acest moment de neglijență, a aruncat lângă matelot un pachet de tutun.

Această atenție atât de delicată, această mărturisire de compătimire din partea acestui dezmoștenit l-a emoționat adânc pe bravul marinar.

- Salman domn, a murmurat el înduioșat, el duce aici viața de ocna, din sală până dimineața ...

Pachetul de tutun, oferit cu îndemânare, căzuse din fericire lângă capul maistrului tunar. El l-a prins cu dinții și a putut să-l tragă pe piept, după care cu eforturi supraomenești l-a desfăcut și a mușcând o bucată din tabac, a început să-l mestace cu mare plăcere.

- Ei, ce zici, matelotule, e zahăr candel, s-a auzit vocea paznicului. Păcat că nu ți-am dat mai demult. Să fii al naibii ! Nu aş fi avut atunci decât o jumătate de pachet.

- Sunt foarte fericit, bătrâne prieten, pentru această slabă alinare din partea ta a suferinței mele, a răspuns parizianul cu un efort. Ceea ce mi-ar trebui mai ales acum este o înghițitură de aer proaspăt. Dacă mai continuă această izolare, nu știu ce se va întâmpla cu mine. Mi se pare că îmi explodează capul.

- Este un fleac, matelotule...haide liniștește-te și fii curajos. Nu-i cazul să-ți distrugi sănătate printr-un acces de febră, mă înțelegi ?

Au mai trecut două zile în aceeași monotonie ce ducea la disperare, și Pierre Le Gall începea să se neliștească serios de sănătatea prietenului său, când a pătruns pe neașteptate în cabină căpitanul în persoană.

- Presupun, a spus el fără nicio introducere, că vă merge bine ?

- Nu prea rău, dar dumitale ? a întrebat ironic bretonul.

- Nu veți ieși de aici. Voi merge drept la țintă. Nu am vreme de pierdut, eu disprețuiesc vorbăria... Times is money...

- Ce ai de gând să faci, l-a întrebat Pierre.

- Iată, a replicat americanul, adresându-se mai ales lui Friquet : îmi veți vinde pe cei o sută de celești...am nevoie de ei. Tânărul este în prada febrei, se înțelege, este bolnav. Actul de vânzare va fi redactat în engleză și franceză, apoi semnat de voi amândoi.

Pierre le Gall și Friquet au rămas nemișcați ca două blocuri de granit.

- Din nefericire, a continuat americanul, starea mea financiară nu-mi permite să vă dau un preț foarte ridicat. Nu se prea cer acum celești pe piață. Apoi, îmi place să scad suma cât mai mult. Mi se pare de ajuns o mie de dolari pentru amândoi.

- Cinci mii patru sute de franci în monedă franceză, a artikulat cu răceală bretonul.

- Da, a replicat căpitanul. Vă voi lăsa într-un loc de pe coasta australiană, nu departe de Sydney. Vă va fi ușor să ajungeți la așezările coloniale, unde puteți să faceți afaceri bune cu un venit mai mic din vânzare.

- A ! nu mergem în Sumatra, ci în Australia ?

- Yes !

- Și dacă nu ne convine afacerea ? a ripostat Friquet, palid, cu dinți strânși, făcând eforturi supraomenești ca să-și stăpânească indignarea.

- Aș regreta să vă las aici fără băutură și mâncare până ce veți fi gata pentru o înțelegere.

- Ești cel din urmă dintre ticăloși.

- Este felul meu de a face afacerile.

Orice amânare este zadarnică. Timpul înseamnă bani ! Ce francezi guralivi !

- Care vă este răspunsul ?

- Dacă situația în care mă aflu îmi va permite să mă mișc te voi scuipa în obraz. Iată răspunsul meu.

- By God ! ești cam aprins, tinere. Din fericire, eu nu sunt supărăcios. Aș putea să vă leg fiecare la câte o greutate de fontă, ca leș, și să vă trimit la fund,

Însă asta nu înseamnă contractul de vânzare de care am absolută nevoie, a încheiat el apăsând pe fiecare cuvânt cu o răceală amenințătoare. Voi veni peste două zile ca să vă cunosc intențiile. Severul post la care am de gând să vă supun vă va obliga fără îndoială să vă schimbați încăpățănarea.

Apoi a ieșit.

- Ce poți să spui despre asemenea ticălos de dimensiunea unui calman care conduce un bastiment. Acest marinar și se mai numește și căpitan!...Îi face de rușine până și pe malaiezi, acești hoți de mare de profesie.

- Matelotule treaba se agravează.

- Dimpotrivă, eu găsesc că se îmbunătățește.

- Cum așa ! Ți-ai pierdut nordul ?

- Nicio teamă, suntem în fața unei situații foarte clare.

- Pentru ca să crăpăm de foame într-un timp mai scurt sau mai lung. Și în prezent este doar o chestiune de ore.

- Pierre, bătrâne, tu, unul dintre cei mai subtili ochitori ai lui Ludovic al paisprezecelea, tu să te îneci la o distanță de cinci cabluri de țarm, ca cel mai ageamiu începător.

- Spune totuși ce ai în vedere ?

- Tu nu vezi că acest cașalot nenorocit este foarte preocupat de culii noștri. Vrea să ți ia pe degeaba. Se pare că vrea să-i vândă. Contractul încheiat de noi cu autoritățile spaniole și portugheze este în trei exemplare. Unul a rămas la guvernământul din Macao, al doilea a intrat pe mâinile banditului și al treilea ne aparține nouă. Dar el nu poate face nimic fără o cedare cu forme în regulă, sub amenințarea de a fi reținut la plecare și la sosire de către funcționarii englezi. Și aceștia nu sunt defel înclinați să treacă cu vederea peste asemenea indivizi.

Le trebuie un certificat eliberat de autorități, și în acest caz acordul cumpărătorului, un document absolut autentic, sub pedeapsa de a-și vedea nava sechestrată ...

- Aha, așa !

- Gândește-te bine că dacă ar fi putut face altfel, nu ar fi șovăit să ne arunce peste bord fără a ne cere părerea. Cât privește să ne lase să murim de foame sau să ne asasineze, asta nu-i convine în niciun fel. El nu va putea să acosteze în Australia, întrucât destinația noastră este Sumatra.

- Știi, fiule că tu gândești afacerile ca și un comisar cu cinci galoane... Haide ! auzi ?

- Ce ?

- Zgomotul elicei. Mergem cu abur.

- Ce poate să însemne asta ?

- Nimic. Vântul a slăbit sau suflă împotrivă, și yankeul nu vrea să piardă timp.

Acest eveniment, destul de simplu în aparență, urma totuși să aibă urmări de o greutate greu de prevăzut pentru cei doi francezi. Iată ce avea să se petreacă din acel moment cu izolarea lor.

Nava *Lao Tseu*, acoperită cu prea multe pânze de către americani, care nu voiau să înțeleagă deloc că o calitate absolut necesară marinarului este

prudență. Părăsise ruta obișnuită a vapoarelor ce se îndreaptă de la Macao spre Sydney.

Noua rută impune să se navigheze spre sud-est până la Luzon, principală insulă a Filipinelor, apoi să se opereze o înfărcare pe direcția Mindanao și să se treacă prin arhipelagul Sulu din grupul Bșilan. Fusese deja realizat jumătate din acest drum, cu o rigurozitate demnă de o cauză mai bună.

Temându-se să nu rămână imobilizat multă vreme pe aceste meleaguri, căpitanul a aprins în grabă toate cuptoarele din sala mașinilor. Voia să economisească în același timp combustibilul și hrana pentru pasageri, și s-a hotărât să o taie pe un drum cât mai scurt, coborând direct spre sud.

Era un proiect extrem de primejdios pe care un navigator cu experiență nu ar fi-l ar fi aplicat fără cele mai amănunțite precauții. Dimpotrivă, americanul nostru de-acum întârziat de presiunea acelei *go ahead* al său, de la pornire, făcea o călătorie ca și pe Atlantic. Fără a se mai ocupa de grija recifelor de corali ce încurcau aceste meleaguri, se rezuma doar să arunce o sondă de plumb, dacă harta nu-i indica vreo stâncă, și mergea ca și cum ar fi concurat pe un fluviu gigantic din America de Nord.

Această navigare imprudentă nu putea să dureze nesfârșit de mult. După ce a reușit totuși să treacă strâmtoarea Dampier, a pus liniștit capul spre grupul Lusançay, când deodată bastimentul s-a ciocnit cu toată puterea de o stâncă submarină. A izbucnit un imens strigăt de spaimă scos de nefericiții îngrămădiți în întrepunți, când coca navei a gemut lugubru. Fie că stâncă nu lovise decât lateral, fie că pătura de apă era suficient de adâncă dedesubt, interpunându-se între stâncă și chila vaporului, acesta nu a rămas eșuat. El s-a ridicat brusc, s-a clătinat de două sau trei ori și a revenit pe linia de plutire, cu motorul oprit.

Căpitanul a trimis imediat doi scufundători, care au constatat că fusese smulsă o parte din chila falsă, dar că bordajul părea neatins. Într-un cuvânt, deoarece nu se observase nici o spărtură, yankeul a găsit că era totul *well* și a comandat repornirea motorului.

Dar dezamăgire ! Lao Tse, deși pe linia de plutire, a rămas nemișcat ca un ponton. Îngrozitoarea ciocnire cu reciful pricinuisese fără îndoială o avarie gravă la motor și se putea paria că nava nu putea să navigheze prea curând cu ajutorul aburilor.

Începea să se ridice o briză ușoară și căpitanul a hotărât să profite de ea. A cerut să se orienteze pe loc velatura și și-a continuat drumul, în timp ce mecanicul și ajutoarele sale căutau cauza avariei. Căutările nu au fost nici lungi nici grele. Fusese diformat arborele mașinii. Lao Tse devenea o simplă corabie cu pânze, din nefericire pentru pasageri și echipaj.

Se terminase cu zilele bune și curând ce a urmat a fost din rău în mai rău. Briza răcoroasă s-a transformat imediat într-o furtună, cerul s-a acoperit și a devenit cu neputință să se stabilească poziția, navigându-se după estimare, vai ! prea de multe ori înșelătoare !...

Se scurseseră de-abia douăsprezece ore de la ireparabila catastrofă de la motor. Lipsit de la început de un vânt puternic, Lao Tse își păstrase o parte considerabilă din velatură. Însă căpitanul voia să să-și „facă drumul” cu orice

preț. Times is money ! Tricatargul înclinat spre tribord în chip înfricoșător, alerga rapid ca un cetaceu, când pe neașteptate s-a auzit la prova, prin rafalele furtunii, mugetele caracteristice ale valurilor ce se spărgeau de recifuri.

- Gata de virare ! a urlat căpitanul, aflat în picioare pe pasarelă.

Echipajul a alergat la postul său ca să execute această manevră de care depindea salvarea comună. O secundă de șovăială, cea mai mică greșală în executarea ordinului, și corabia era pierdută.

Starea vremii și vecinătatea primejdiei de sub vânt nepermițându-i să vireze cu vântul în față, americanul a vrut să vireze pas cu pas.

El a desfășurat focurile și a mai încercat și alte manevre obișnuite și nava începea să dea îndărăt și să încetinească, când a prins-o din coastă o rafală îngrozitoare, înaintea să aibă vreme să-și termine manevra începută. A fost ca și aspirată de un curent irezistibil drept spre stânci, a căror masă întunecată se întindea în semicerc în mijlocul unui nor de spumă. Căpitanul a cerut să se lase ancorele de la gruaie, însă truda zadarnică. Bastimentul a alergat spre recifuri antrenat de vânt și de curent.

Ce era de făcut se făcuse. A răsunat un pârâit formidabil. Lao Tse dăduse de-a curmezișul peste îngrămădirea madreporică. Mii de vârfuri ascuțite ca niște capre cu sârmă ghimpată au pătruns prin cocă și l-au imobilizat ca pe un morman de lemn. Căpitanul a văzut că totul era pierdut. Fără a pierde timp, și-a adunat într-o clipă mateloții albi, în număr de șapte, l-a chemat pe secund și pe mecanicul șef, apoi a armat șalupa mare, în care au fost depuse în grabă alimente și apă, câteva instrumente de navigație, niște arme, hărțile și banii de la bord.

Prevăzând că Lao Tse nu va putea rezista multă vreme, că mai degrabă sau mai târziu îl va termina un val și îl va transforma în epavă, mizerabilul fără a se gândi o clipă la salvarea nefericiților care slobozeau din cală strigăte disperate, a fost cel dintâi care a abandonat bastimentul, el, căpitanul ! Ambarcația, armată dintr-o clipită, a lunecat pe palani și a și ieșit pe mare. Mateloții bengalezi, malaezi și zanzibarieni au alergat înnebuniți pe puntea ce oferea un spectacol de talmeș-balmeș nemaipomenit. S-au grăbit să-l imite pe șeful lor, încercând să pună pe mare bărcile de la bord. Strigătele sfâșietoare ce scăpau din partea joasă a cocli au încetat dintr-o dată. Nu se mai auzeau prin mugetele valurilor ce se spărgeau de stânci decât strigătele ascuțite ale echipajului de culoare. Cele trei sute de culi îngrămădiți în încăperi întunecoase se înecaseră dintr-o singură lovitură la brutala năvală a apei ? Retrăgându-se, talazul lăsase totuși nava aproape pe uscat, așezată pe un banc coralier.

Graba cu care albi părăsiseră epava părea să indice că erau mai speriați de o altă primejdie decât cea rezultată din elementele naturii. Pe de altă parte, acest abandon al unei încărcături ce reprezenta o valoare destul de importantă părea nepotrivită cu năravul căpitanului. Însă ticălosul și cu complicități săi știa bine că chinezii, supuși suferinței, abrutizați prin claustrare, deveneau groaznici când asupra lor nu mai apăsa disciplina de la bord. Câte echipaje nu au fost masacrate pe mare de către imigranții revoltați, necăjiți și înșelați, împrăștiați pe punte cu picioarele goale rănite, în ciuda prevederii de a nu se mai aduce la aer

decât câte cincizeci, înălțuți unul de altul, și în fața mateloșilor înarmați până în dinți.

De ce banditul nu luase măsuri de prevedere ca să asigure plecarea navei și a încărcăturii și să împiedice moartea chinezilor și pierderea chinezilor ?

Teama sa avea să fie confirmată în curând. În momentul în care a luat loc în șalupă, capacul mare al bocapartului, încărcat anume cu o mulțime de obiecte grele, a sărit în tândări împins de forța de nerezistat a unei mine. Prin ieșirea larg deschisă, întunecoasă ca fundul unei fântâni, au tășnit afară, într-un șuvoi des o mulțime urlătoare și înnebunită de ființe palide, cu nuanțe verzui, pe jumătate asfixiați, îngrozitori totuși în ciuda slăbiciunii individuale, avantați însă de numărul lor.

Șovăitori încă, orbiți de lumina zilei, clătănându-se pe picioarele întepenite de nemiscare și sleiți de puteri, printr-un ultim efort au alergat poticnindu-se pe puntea înclinată la treizeci de grade, amestecându-se cu mateloșii pierduți la vederea acestei invazii subite.

Primii care au căzut în mâna acestor furioși au fost nimiciți într-o clipire de ochi. Sângele curgea în valuri amețitoare pe punte, amestecat cu bucăți respingătoare de carne. Nici o barcă, în afară de șalupa mare, nu a fost în stare să fie lăsată pe mare.

Cereștii l-au observat imediat pe căpitan și echipajul său de albi în momentul în care vâslașii scoteau ramele. Vreo cincizeci de culi s-au aruncat în mare, atât pentru a-l face pe călău să plătească suferințele îndurate, cât și pentru a se îndepărta cât mai mult de epavă.

Yankeli nu era oameni care să se lase prinși fără a rezista. Ei i-au primit cu o grindină de gloanțe pe atacatori, apoi s-au folosit de săbii și securi, zdrobind capetele și desprinzând membrele celor care se apucaseră de-acum de bordaj. Văzându-se neputincioși, culi s-au retras pe *Lao Tseu*, în timp ce șalupa a luat-o spre larg. Apoi, fără a se îngrijora de primejdile ce îi amenințau, îmbătați mereu de primul moment, s-au răspândit prin întreaga nava, distrugând și devastând totul. Înfricați de răzbunarea nesatisfăcută, au mutilat cu îndârjire sălbatică bastimentul ce le servise de închisoare.

Friquet și Pierre Le Gall erau în continuare închiși în cabina lor. Căpitanul nu avusese vreme să se ocupe de ei în ultimul moment.

3. ROBINSON PENTRU A PATRA OARĂ

Cei doi prizonieri, gâfâind, cu capetele în febră, cu gurile uscate, chinuți de foame, simteau că vor muri încetul cu încetul, de-abia dacă șocul primei eșuări a lui *Lao Tseu* îi făcuse să iasă din toropeală, strâmtul spațiu, închis ermetic, încălzit din afară de nelindurătoarele raze ale soarelui ecuatorial, părea o baie de abur, o etuvă din ce în ce mai lipsită de aer respirabil.

- Matelotule, a horcâit Pierre Le Gall, în momentul când nava a atins cu fundul stâncile, am... eșuat...

- Eh, a murmurat Friquet, cu asta se va termina.

- Trăsnete !... ce dobitoc... să moară... în întrepunți... fără să poată să-și miște nici picioarele... nici mâinile... mort ca un cambuzier beat.

Friquet nu a răspuns.

- Matelotule... a reluat cu vocea găuită tunarul, matelotule!... flule.

- Pierre.

- Nu spui nimic... Tăcerea ta mă sperie.

- Fiecare cuvânt pe care îl pronunț îmi sparge craniul... Asta îmi răsună în urechi ca o lovitură de tun. Totuși, nu te neliniști, sunt încă în vigoare și am ceva de lucru, dar îmi lipsește aerul.

Pierre a crezut că prietenul său delirează.

- liniștește-te matelotule, a reluat tânărul înainte de a trece douăsprezece ore sper chiar să plecăm de aici. Ei drace !... această ticăloasă de frânghie este mai rezistentă decât scota velei mari. fii liniștit !... cine va trăi va vedea, a terminat parizianul reluându-și misterioasa lui ocupație...

Apoi, suferințele lor au sporit din oră în oră încât nicio descriere nu le puteau reda intensitatea, până în clipa când curentul și valurile furioase au aruncat pe recif nefericitul bastiment. Îmbrâncea a fost atât de irezistibilă, încât încrengăturile dese de corali strivite în bucăți au spart la rând bordajul și au pătruns în interior. Prin această spărtură s-au năpustit în cascadă valurile, după care s-au retras cărând după ele resturi și cadavre.

Schilodirea peretelui s-a produs la tribord, în apropierea locului ocupat de cei doi prieteni. Hubloul a zburat în țândări și asupra lor s-a năpustit un talaz uriaș, chiar în momentul când Friquet ridicând deasupra capului o mână însângerată, umflată de eforturi interminabile și îngrozitoare, striga :

- Victorie !!! Am tăiat una din frânghii, eu ...

Brutala invazie a șuvoiului i-a curmat strigătul de triumf.

Timp de opt sau zece secunde, infernala larmă ce cuprinsese nava a fost înăbușită de vocea puternică a oceanului, apoi valurile s-au retras cu clipocitul bine cunoscut al resacului.

În fața ochilor lui Friquet s-a oferit un spectacol îngrozitor. Șocul ce despicasă peretele cabinei dezmembrase tăbliile pe care erau culcați cei doi oameni și smulsese o parte din fierăria care servea la fixarea legăturilor lor. Parizianul avea picioarele și o mână libere. De aici și bucuria lui. Însă văzându-l pe Pierre Le Galî răsturnat pe platforma înclinată, cu fața acoperită de spume, tânărul s-a înspăimântat îngrozitor.

- Pierre !... matelotule !... l-a strigat el cu voce temătoare.

Nici un răspuns.

- Piere ! Prietene !... bătrâne frate ! Pierre !...

Vocea disperatului băiat, năucit de muntele de apă, buimăcit de cincisprezece zile și nopți de chinuri, pe jumătate mort de foame și de sete, s-a stins dintr-o dată întreruptă de suspinul lui Pierre.

Fără a pierde o secunde cu tânguii zadarnice, și așteptându-se la invazia unui nou val, a prins să-l zgâlțâie pe marinar, care nu-și revenea.

- Iată, Pierre este dus, și eu încă mai sunt legat la mână dreaptă.

- Ce să fac ?... Ah ! haide, matelotule, sunt eu... fiul tău !

Deodată, vrednicul marinar și-a recăpătat pe deplin cunoștința și s-a întors pe o parte, chiroit într-o poziție de necrezut, care ar fi trezit admirația celui mai iscusit gimnast.

- Totuși, unde naiba suntem ? a articulat el în sfârșit, cu greutate.
- În cabina noastră !
- Dar vaporul ?
- A eșuat, sleit de puteri.
- Așa ! bine.
- Fără îndoială. Acesta-i singurul prilej de a ieși de aici.
- Și echipajul... pasagerii ?
- Nu știu nimic de ei.
- Păi... nici eu, cu atât mai mult.
- Ce este e făcut ?
- Să o luăm pe firul ideilor tale și vom ajunge cât de curând la capăt.
- Eu nu cer mai mult, însă cum ?
- Vom vedea asta. Ne vom face un plan înainte de a porni. Situația nu ne permite să stăm pe gânduri, nu-i așa ?
- Mai ales cu acest duș satanic ce cade peste noi fără oprire.
- Ia te uită, sângerez.
- Nu-i nimic. E un fleac. S-ar spune că-i o tăietură de cuțit.
- Totuși, de unde un cuțit ?
- Nu știu ce să spun. Ți-a crestat fruntea. Dar iată și cuțitul, a strigat parizianul cu un triumfător și surprins. Era pe culcușul tău. Ți-ai frecat adineauri fruntea pe lama lui. Cum a ajuns aici ? Nu are importanță, în tot cazul, nu va trece mult și îți voi releza cu el blestematele de funii.
- Haide, matelotule, începe cu tine.
- Nu, te voi elibera pe tine mai întâi, ca să-ți acord libertate de mișcare.
- Destul, fiule, pierzi un timp prețios. nu este nici o deosebire între noi, scapă de legături. Trebuie, așa vreau eu, sunt mai bătrân.
- Fie, a răspuns Friquet, apucându-se să-și taie funia grossă din jurul brațului, deși dorea să-l vadă pe prietenul său scăpat cât mai repede.
- În ciuda strădaniei, treaba mergea încet și s-au scurs vreo trei minute până când tânărul a putut în sfârșit să se elibereze de legătură, după care, cu toată năvala bruscă a mării, s-a ocupat de matelot.
- Mii de tunete ! Cât de dură este funia. Ar servi bine și de cravată ticăloșilor care ne-au legat. Și acest nenorocit de cuțit de tablă, cu tăișul tocit, mă arde la degete de parcă ar fi ieșit acum din cuptor !
- Fii fericit că îl ai, fiule... folosește-l cu atenție... Încep să mă enervez.
- Friquet nu avea nevoie de încurajări. S-a ajutat de el cu atâta dibăcie și hotărâre, încât după un sfert de oră de strădanie îndârjită frânghia compactă și rezistentă a sfârșit prin a fi mai degrabă roasă, slăbită, decât tăiată. L-a scurt timp l-a eliberat, dar mult mai ușor, și pe Pierre Le Gall. Acesta s-a ridicat clătănându-se, și-a dezmoșit oasele, a tras în piept o gură de aer și și-a destins fața cordială printr-un surâs.

- Haide ! de ajuns, sus ancora acum... Gata de luptă, generale ? Fiecare la postul său pentru pornire.

- Ai dreptate, Pierre, sunt gata. Cu atât mai mult cu cât manevra va fi grea iar ultimul dejun este departe.

- Să o luăm pe scară spre cambuză, poate că vom găsi măcar niște fasole și o frântură de biscuit.

- Este ciudată această liniște. S-ar spune că nava e pustie.

- Îți dai seama fără greutate că acest echipaj de paznici de închisoare văzând coca distrusă s-a grăbit să părăsească temnița. Renegați iadului ! Să scape cine poate !

- Și pasagerii ?

- Sărmanii oameni, fără îndoială sunt înecați.

Friquet și Pierre Le Gall se înșelau. După ce au închis ușa cabinei, au cutreierat toată epava și s-au împiedicat de o mulțime de cadavre de marinari, dar nu au întâlnit nici o urmă de culi.

- Au izbutit să scape, a zis bretonul cu un oftat ușurat. Și asta nu s-a produs fără luptă. Banii colonilor din Sumatra au plecat și ei. Însă observ totuși că a avut loc un masacru, a continuat el scârbit la vederea rămășițelor ce palpitau încă, rostogolite pe punte de revărsarea valurilor.

Cei trei sute de cerești jefuiseră nava înainte de a o părăsi. Devastarea se săvârșise în cea mai mare grabă, astfel că cei doi prizonieri avuseseră norocul să în acel răstimp scurt de niște represalii sălbatice.

Din fericire au găsit un butoi de apă dulce încă neatins și câțiva biscuiți pe care i-au înghițit cu lăcomie, cu toate că erau pătrunși de apa mării.

Întremați cu această gustare de pustnic, Pierre Le Gall a potolit imediat elanul tovarășului său, care era gata să plece pe loc de pe vas.

- Mai domol, matelotule, mai domol. Am ajuns în sălbăticie, și nu cunoaștem obiceiurile locului. Va trebui să fim atenți un pic să nu cădem în mâinile stimabililor „mâncători de oameni”, ca niște păsări de smochin în tigale.

- Așa-i !... Într-adevăr, se prea poate.

- Pe de altă parte, a reluat Pierre, dacă nu mă înșel există pe aici un curent destul rapid care ar putea foarte bine să ne devieze în larg, dacă înțeleg bine direcția pe care o luase această budană goală.

- Asta mi se pare adevărat.

- În sfârșit, cu siguranță că nu vom întâlni mese servite cu șaizeci și două de tacâmuri, cel puțin nu sunt imediat la dispoziția noastră, ca la maica Bigorneau, priceputa mea gazdă din Lorient.

- Atunci care este părerea ta ?

Trebuie să luăm capul direct spre coastă, să o abordăm fără avarii. Să avem de mâncare și să nu devenim la rândul nostru o tocană. Întrucât nu avem nicio ambarcație, ne vom face o plută.

- Mi se pare potrivit. Asta ar fi o afacere de o oră. Nu avem decât să căutăm prin talmăș-balmeșul acesta niște arborade și scânduri. Nu lipsesc nici butoaie goale. La treabă, matelotule !...

Pierre a și început să se chinulască cu o secură și un ferestruu ca să taie, să asambleze și să ciopârțească materialele pentru plută, în vreme ce Friquet palavragind cât patru, lucra cât zece.

De altminteri nici bravul matelot nu stătea pe loc, adâncit în treabă.

- Ei, flule, ambarcația noastră este aproape gata de plutire, ca și cum ar fi ieșit dintr-un șantier. Dar nu ne ajută cu nimic, din moment ce, în ciuda strădanilor noastre, nu mai putem spera să-i prindem pe șarlatanii aceia de fugari, care după părerea mea au luat-o înspre larg. Să le fie într-un ceas bun ! Să ajungă cu bine la galeră. Cât privește investiția prietenilor noștri, ne vom da silința să o redobândim. De altfel, am îndurat cam multe pentru ea, nu-i așa ?

- Da, desigur.

- Iată-ne deci naufragiați, și dacă mă voi speli vreodată pe un cuirasat, câte întâmplări frumoase nu aş povesti în cartul de noapte la lumina felinarului. Dar ascultă, matelotule, tu te vei ocupa de arimaj, în timp ce eu voi instala catargul. Vom avea nevoie de arme, muniții, securi, cuțite, provizii, de un ferestruu și niște țoale de schimb... Nu ar strica o hartă. Haide, descurcă-te. În ce mă privește, voi face acum un nod de capelatură, uite așa... Cele două capete și cele două îndoituri sunt de ajuns de lungi ca să formeze hobanele și stralurile. O pânză în vârf și vom porni pe mare ca o navă cu trei arbori.

- Uite ce cred, Pierre, nu ne trebuie prea multe lucruri, deoarece nu vom întreprinde o călătorie de cursă lungă. Din întâmplare am găsit într-un cufăr și câteva pavilioane de semnalizare și un steag franțuzesc...

- Ești grozav, matelotule, a făcut Pierre Le Gall, al cărui chip a reflectat o vie și trecătoare emoție. Nu-ți vine să crezi câtă emoție îmi produce vederea unei pânze de etamină.

Apoi, simplu și cu demnitate, matelotul a înălțat pavilionul desfășurat și și-a scos casceta de piele. Friquet se descoperise deja în fața simbolului național. Fără a pronunța un cuvânt, cei doi prieteni și-au strâns energic mâna. Pluta nu mai era acum menținută lângă Lao Tseu decât de o parâmă. Pierre, cu mâna pe o ramă lungă și solidă fixată în spate, care trebuia să servească de cârmă, i-a făcut un semn lui Friquet. Parizianul și-a ridicat securoa și a tăiat dintr-o lovitură frânghia.

- Adio, rabla !... a strigat bretonul cu o voce răsunătoare.

- Trăiască Franța i-a răspuns Friquet.

Pluta a pornit încet purtată de un val, în timp ce cârmaciul, conducând cu îndemănare, a mișcat bară ca să o îndrepte cu prova înainte. La comanda lui, Friquet a desfășurat pânza, păstrând scota în mână ca să profite fără primejdie de prima briză.

Barca, împinsă ușor de adiere și de curent, a dublat capătul recifului și a pătruns într-un canal îngust, ce forma intrarea în radă. În fața ochilor celor doi naufragiați s-a oferit un spectacol fermecător. Valurile întunecate și grele ale oceanului se opreau chiar la intrarea în golful, ca apoi să se liniștească, să devină puțin adânci, cu reflexe verzui, alunecând molatic pe un fund alb și întins ca un satin. Linia brizanților împodobiți cu franjurile unei spume clocotitoare, se întindeau în cercuri concentrice, neregulate, în jurul acestei băi, apărată în

exterior de un pervaz plat de stânci solide de corali care sfidau cele mai furioase lovituri ale furiosului ocean.

Coasta se desfășura la vreo cinci sute de metri. Această distanță a fost străbătută destul de repede, și cei doi prieteni au debarcat în sfârșit pe necunoscutul uscat, un punct pierdut în mijlocul imensității.

- Iată, a spus fără emoție Friquet, este cel puțin a patra oară când redevin un simplu Robinson... și tu, Pierre ?

- Oh, eu... eu nu-mi mai număr naufragiile.

- Foarte bine. Te-ai obișnuit de-acum cu așa ceva și îți este indiferent. Să începem, dacă vrei, să explorăm un colț din proprietatea noastră și să ne pregătim de o gustare. Poate voi găsi câte ceva de mâncare.

- Mi se pare corect, cu atât mai mult cu cât de trei zile rația de mâncare strălucește prin absență.

- În cărți, robinsonii aprind fără excepție focul frecând două bucăți de lemn între ele. Este un procedeu incomod pe care nu l-am văzut reușind decât o dată în Africa ecuatorială. Astăzi am ceva mai bun decât asemenea procedeu. Niște cremene, o scăpărătoare și mai mulți metri de fită. Aceste tulpini de ferigă arborescentă se vor aprinde ca niște lumânări... Bun, iată că s-a făcut... În ce privește grătarul lui Robinson...

Un zgomet scurt a întrerupt vorba parizianului, care a apucat securea, gata să se apere. După acest zgomet a urmat un trosnet continuu asemănător cu cel produs de niște cioburi de porțelan strivite de un tăvălug greu. Tânărul a înaintat cu prevedere și pătrunzând într-un pâlț de palmieri uriași, a văzut un crab de o mărime colosală încercând să străpungă într-un mod foarte original coaja lemnoasă ce acoperea nuca. Fără să se oprească ca să contemple această arătare curioasă, multă vreme contestată de către naturaliștii de cameră, Friquet s-a repezit cu securea ridicată asupra enormului crustaceu, și fără să se ocupe de cleștele ce-l amenința, i-a aplicat o lovitură puternică în spate.

- Te voi pune la frigare, bătrâne ! a strigat el volos. Apoi, l-a legat într-o clipă cu o liană lungă și a luat drumul spre tabără, târându-l din toate puterile.

- Friptura căutată, Pierre...

- Ei, bravo ! pare că avem o zi de flux, un crab, este mare. Ar merge bine cu hașmă și sos cu unt !

- Delicios. Însă deoarece nu avem nici hașmă nici unt, ne vom mulțumi să-l mâncăm simplu, în carapacea lui.

- Este bun și așa.

- Vai, maistre Pierre Le Gall, cât de poficios ești astăzi, nu te-am cunoscut.

- Fiule, a răspuns grav maistrul tunar, când ajungi să fii naufragiat, se cere să supraviețuiești. Vezi tu, un matelot de uscat trebuie să țină drumul drept, și deoarece astăzi este rândul nostru, cu libertate de mișcare... iată deci ce cred eu.

- Sunt de aceeași părere, matelotule, și ai să vezi, când lighioana noastră cu zece labe va fi friptă și mâncată, ai să-ți dai seama că te servesc cu ceva deosebit. Am observat aici palmieri din toate speciile, fără a lua la socoteală

sagotierii și cocotierii. Vom prepara și vin de palmier, care te va face să uiți tainul de la cambuză.

- Oh ! cunosc viața în sălbăticie. A trecut ceva vreme de când am trăit prima robinsonadă. În regulă, însă în așteptarea saguului și a vinului tău, cred că ar fi bine să mergem la plută și să căutăm câțiva biscuiți și un pic de rachiu, ei, ce crezi ?

- Că ai absolută dreptate...Ei ! o clipă, Pierre...așteaptă un pic, cu toate că nu suntem la mai mult de cincizeci de metri de coastă, este bine să aduci armele. Nu știm dacă acest uscat este sau nu populat, și oamenii care locuiesc la aceste latitudini au, cum zici tu, un gust cu totul aparte pentru carnea omenească. Dacă stomacul nostru nu va fi prea pretențios, vom da o raită, dar știi proverbul : burta flămândă nu are...rude care s-o hrănească. Și te vei umfla ca un papagal la maica Bigorneau. Am vorbit de ajuns. Să ne luăm puștile și...

- Uite acolo ! Ce spuneam eu...

- Haide, un negru !

Venea în fugă un negru înalt, în întregime gol și înarmat cu o lance, atras poate de mirosul răspândit de crabul ce se pârliea la foc.

La vederea celor doi europeni s-a oprit dintr-o dată ca lipit de pământ, rostogolindu-și ochii uimiți, cu o gură imensă căscată până la urechi, zimțită cu niște dinți cumpliti negri ca abanosul.

- Mii de trăsnete printre vele, este slut ca o maimuță

- Poți să intri totuși, i-a spus Friquet cu o atitudine prietenească, dar să-ți lași halebarda în vestiar.

4. UN NEGRU CU DINȚII NEGRI

Negrul a slobozit un strigăt gutural și a înaintat încet cu gesturi speriate de animal sălbatic, totuși atras de o curiozitate arzătoare. Ochii lui mari și neliniștiți, de un alb cafeniu, alergau de la un european la celălalt și îi examinau cu o violență de necrezut. Încurajat de nemișcarea lui Pierre și Friquet, el și-a întins degetul său negru și uscățiv ca un bason aproape să atingă fața tânărului. Apoi, a frecat ușor pielea albă, a cărei vedere l-a uluit, ca și cum ar fi sperat să găsească dedesubt o pătură neagră, asemănătoare ca și a lui.

Bravul insular văzând că această piele nemaipomenită era într-adevăr cea adevărată, a dat doi pași înapoi, și-a aruncat lancea și prinzându-se cu amândouă mâini de burtă a izbucnit într-un râs de nebun. Apoi, strâmbat de râs, care curând a atins proporții neobișnuite, s-a rostogolit săltând pe pământ, după care s-a lungit scuturat de convulsii extravagante.

- Este un pic nerespectuos, însă cu un temperament plăcut, a spus Friquet.

- Păi, a răspuns nepăsător Pierre La Gall, poate că nu a văzut albi și îi părem cel puțin să fi căzut din lună.

- Oh ! fii atent. Are dinții negri !

- Asta pentru că mestecă betel.

- Dacă l-am invita la dejun ?

- Aveam intenția asta. Crabul nostru este gata, haide la masă....

Pierre a despărțit în două imensul crustaceu, a tăiat o felie mare, a pus pe o farfurie improvizată dintr-o frunză o bucată respectabilă de carne albă, fragedă și savuroasă, apoi i-a oferit negrului, care a acceptat-o fără a face mofturi și a prins să o mănânce cu lăcomie.

Pfi ! mare mîncău. Dinții lui se aseamănă cu niște piroane, de parcă ar fi fost tăiați de lama unei săbii de abordaj. Brr... Fălcile acestea pot reteza piciorul unui om ca pe copanul unui pui de găină.

- În această privință sunt sigur că acest flăcău nu este la prima încercare.

- Haide ! a și terminat...

- Și încă mai cere !

- Ține, bătrâne, bucură-te, mai sunt încă vreo douăzeci de kilograme. Haide mîncă, simte-te ca la tine acasă. Negrul a primit de patru ori una după alta bucăți de crab cu care și-a umplut cu adevărat stomacul, spre marea veselie a răbdătorilor săi privitori. În sfârșit, era foarte sătul, și familiarizat cu această binevoitoare intrare în scenă, s-a apropiat de cei doi albi, în mod deosebit de Pierre Le Gall, pe care nu-l scăpa din ochi.

Marinarul nu știa cărei puteri oculte i se datora această misterioasă atracție și și-a scos din buzunar, ca să-și ștergă sudoare, marea lui batistă roșie, pe care a desfăcut-o încet.

Mirarea curajosului sălbatic s-a amestecat cu o imensă uimire la vederea pânzei, a cărei dimensiuni atingea aproape pe cele ale velei pirochet. Culoarea purpurie ce îi strălucea în fața ochilor aproape că îl hipnotizase. În sfârșit, fără a se reține, împins de o lăcomie de nerezistat, și-a întins mîna furăcioasă, a apucat țesătura și a tras-o cu violență.

Însă Pierre o ținea tare și pânza era solidă.

- Jos laba, băiete. Nu am decât o batistă și țin la ea. Și ce naiba vrei să faci cu această basma de șase degete cu care îmi suflu nasul ?

- Haide, a zis Friquet exclamând la rîndul său în răs, mă întreb cu cine s-ar putea asemana astfel aranjat.

- Hei, este de ajuns de-acum... a spus marinarul cam supărat, nu are nici un rost să-mi sfășii batista.

Însă negrul nu înțelegea defel. Văzând că îi era refuzat obiectul poftei sale, și încurajat de amabilitatea celor doi oameni, pe care îi credea poate niște fricoși, a sărit înăpoi, a apucat lancea și a repezit-o furios spre Friquet fără apărare.

Tănărul a împins-o mașinal la o parte cu mîna stîngă. Din fericire, vârful armei s-a rupt întâlnind un corp străin, și în urma mării forțe a loviturii. Dezarmat, insularul a rămas o secundă complet năucit, apoi temându-se de o dreaptă pedeapsă, și fără îndoială uluit de invulnerabilitatea oamenilor cu pielea albă, s-a întors din călcăile cu o iuțeală fantastică și a dispărut de îndată în tufișuri.

- Ei ! am scăpat cu bine. În ce mă privește, trebuie să-i fiu obligat arogantului american.

- Cum așa, matelotule ? I-a întrebat Pierre Le Gall emoționat în urma primejdiel din care scăpase destul de miraculos prietenul său.

- Foarte simplu. Dacă păgânul nu ne-ar fi ținut legați în cele cincisprezece zile și nopți de câte un cârlig al cușetei, eu nu aș purta o acum o funie în jurul brațului stâng. În graba dinaintea debarcării aici nu m-am gândit să scap de cânepa aceasta gudronată. Ea a fost aceea care a primit din plin lovitura de lance a pericolosului sălbatic.

- Trăsnete ! orice rău, spre bine.

- Mi-ar fi străpuns mâna, poate mi-ar fi tăiat artera, și cine știe...dacă vântul nu era și otrăvit !

- Trebuie să deschidem ochii mari, nu-i așa, matelotule ? Căci dacă nu mă înșel prea mult, vom avea peste puțin vizita unui cârd de rechini tuciuri. Nu trebuia să scot blestemata aceasta de batistă.

- Nu-ți face griji, această batistă de culoare roșie ruptă în bucăți mărunte poate la un moment dat să ne servească ca articol de schimb. Acum când, iată, războiul a fost declarat, vom deschide ochii, cum ai spus tu, de teama de a nu fi puși la frigare. Să vedem un pic cum stăm cu armamentul. Două securi, două săbii de abordaj, care la ocazie se transformă în niște săbii excelente de doborât, două puști și cuțitele. În regulă, iată-ne pregătiți de ancorare. Să ne reîntoarcem la plută ca să punem alimentele în siguranță. Dacă vom fi atacați, ne vom îndepărta spre golf și ne vom apăra energic.

Pășind, cu ochii și urechile la pândă, cei doi prieteni discutau despre această primă și neplăcută întâlnire.

- Așa deci, este clar a spus Pierre. Acești pehlivani sunt antropofagi.

- Fără nicio îndoială, nu m-aș mira ca „verga bompresului” negrului acela să fie o bucată de os omenesc transformată într-o podoabă de toaletă.

Dar acesta nu este un negru ca toți cei pe care i-am văzut până în prezent. L-am examinat și am observat că nu se aseamănă cu niciunul din cei pe care i-am întâlnit pretutindeni în alte părți. Are pielea mai puțin neagră decât a africanilor, și părul zbârlit și lung, ca un ștergător de praf de pe plafon. Pe de altă parte, nasul îi este lung și nu turtit ca cei care se văd pe coastele Guineei.

- Bravo, Pierre, ai descris trăsăturile unui papuaș.

- Cum ? Să nu fie totuși decât un papuaș ? s-a întrebat el șovăitor.

Cei doi tovarăși adânciți în convorbire își slăbiseră un pic atenția, când deodată i-a adus în realitate un zgomot scurt produs de căzătura unei pietre de mărimea unui pumn.

- Poftim ? Niște pietre în grădina noastră ? a exclamat parizianul, a cărui zeflema a fost însoțită de simțământul unei primejdii apropiate.

O a doua piatră bazaltică, neagră, grea și colțuroasă, a trecut văjăind și s-a scufundat în golful. În același timp, la vreo patruzeci de pași de cei doi prieteni, dintr-un tufăriș des s-au arătat vreo zece insulari care strigau din toate puterile agitându-și sulțile.

Pierre Le Gall s-a oprit la această demonstrație mai mult zgomotoasă decât războinică și a ridicat liniștit prima piatră, și-a întins brațul, și cu o răsucire bruscă a retrimis proiectilul cu atâta vigoare și îndemănare, încât a căzut exact în mijlocul grupului.

- Cu toate că această armă vă este familiară, bravi mei pongo, maimuțoi ce sunteți, voi nu aveți o forță ca a mea. Aflați că, pe când eram ucenic marinăr nu șovăiam să arunc cu precizie o piatră. Odată mi s-a întâmplat să rup aripa unei păsări pe faleza noastră, deși eram obosit după lovirea balizelor din radă.

„Pongo”, cum persista Pierre să-i numească, s-au sfătuit o clipă, apoi văzându-i pe acești adversari că nu aveau arme foarte primejdioase, s-au repezit asupra lor în salturi cu lăncile împinse înainte. Naufragiați și-au apucat săbiile de abordaj și s-au pus în apărare spate în spate. O manevră foarte bună, care trebuia să dejoace orice încercare de încercuire.

- Atenție ! unu...și doi, a făcut marinărul învârtindu-se ca un titirez în momentul când grupul de negri se năpustea spre ei.

A urmat un fâșăit ușor, urmat de patru vârfuri de sulite secerate la douăzeci de centimetri de capetele lor, care au căzut la pământ, în timp ce hampele nefolositoare au rămas în mâinile războinicilor descumpăniți.

- Uite așa !

- Cui îi vine rândul ?

Și vli ! vlian ! flac ! flac ! cele două lame, manevrate de brațe atletice, străluceau văjăind, retezând cu lovituri seci „halebardele” indigenilor. De altminteri fără a zgâria măcar epiderma acestora, atât era de surprinzătoare agilitatea celor doi luptători.

- Ei bine, băieți ! a strigat Friquet ironic, dacă nu mai aveți cu voi pietre de aruncat, și renunțați la bețele voastre, este zadarnic să ne declarați război. Cu atât mai mult cu cât vedeți că noi suntem ai dracului de buni. Dacă veți avea fantezia să vă tăiem și coada sulitelor și să vă transformăm în niște neîndemânatici, nimic nu ni se pare mai ușor. Haide, întoarceți-vă acasă, fiți înțelepți și lăsați-ne să ne terminăm treburile.

La acest șir de cuvinte ciudate rostite energic negrii au rămas cu gura căscată și s-au retras mohorâți, mormăind și scoțând bombăneli de mânie. Așa ! sunteți foarte simpatici, noapte bună !

Într-adevăr, soarele cobora la orizont cu iuțeala obișnuită a locurilor din vecinătatea ecuatorului. În câteva minute întunericul avea să invadeze fără amurg regiunea.

Pierre și cu Fiquet au ajuns la plută, s-au instalat pe ea și au adormit pe loc.

S-au odihnit doar vreo două ore, când au fost treziți de un urlet înspăimântător. Au sărit la arme și într-o clipă au fost gata de apărare. Nu departe în mijlocul pădurii strălucea o lumină pe fundalul unui orizont întunecat pătat de o tentă roșiatică. Strigătele continuau fără întrerupere și se repetau cu o intensitate de necrezut.

- Mii de diavoli, a spus cu voce slabă Pierre Le Gall, acolo e o căsăpeală. Este îngrozitor, nici cinci sute de oameni jupuiți de vii nu ar zbiera așa. Ce se petrece totuși ?

- Într-adevăr, ceva înfricoșător, a reluat Friquet. Se pregătește vreun atac împotriva noastră ? Este puțin probabil. Urletele par scoase de niște oameni în agonie.

- Ce este de făcut ?

- Eh ! haide să mergem ca să vedem. Acești blestemați de tuciori nu par să cunoască folosirea armelor de foc. Nu au nici arcuri și se servesc numai de sulite, de securi grosolane cu piatră și de pietre pe care le aruncă cu mâna, care nu mi se par de temut.

- Ai dreptate. S-ar putea să fie niște naufragiați de pe navă, și cine știe ? poate chiar chinezii noștri.

Au urmat câteva secunde de liniște, întretăiate de râgete strangulate, apoi strigătele au reînțepit, ca o manifestare supremă a unui organism torturat și revoltat, a cărui viață se termină cu un ultim horcăit.

Acest geamăt funebru a fost urmat de un urlet de demoni. A izbucni un adevărat râget de fiare. Apoi, din foc s-a ridicat o jerbă de scântei și de flăcări, atârnată fără îndoielă de o mulțime în delir, care s-a ridicat într-o trambă roșatică până în vârful uriașilor copaci.

Supunându-se firii lor generoase, cei doi albi au părăsit pluta. Au alergat înnebuniți prin noapte orientându-se după lumină. Au trecut poticnindu-se printre liane și stânci fără să țină seama de pericole, punându-și în joc propria viață, gata să se sacrifice pentru nefericiții ce îi cutremurau cu tânguiriile lor sfâșietoare.

Era oare acum prea târziu ? În tăcerea nopții se răspândeau doar niște urletele.

În sfârșit au ajuns într-un luminiiș întins luminat ca ziua de trunchiuri întregi de copaci rășinoși ce ardeau în toate părțile. Deși erau oțeliți cu atrocitățile pe care le putea comite omul primitiv, ei au scăpat un strigăt de groază la vederea spectacolului ce li se oferea înaintea ochilor. Erau acolo toți pasagerii de pe Lao Tseu, căsăpiți de către papuașii cuprinși de delir. Printr-un rafinament nemaipomenit de barbar, aceștia erau atârnați cot la cot de crăcile copacilor de la marginea luminiișului, cu picioarele aproape de sol. Apoi, toată hoarda de insulari, cel puțin șapte sau opt sute de indivizi, bărbați și femei, și poate cel mai îndârjit, copii, se aruncau asupra nenorociților de culi și îi sângerău de vii ca pe niște vite la abator.

Le beau sângele cu o plăcere de fiare, despicându-i cu cuțitele și securile de piatră. Celor trei sute de corpuri mutilate, roșii, măcelărite, scuturate de o ultimă tresărire, le ieșeau măruntaiele, cu care se lăfăiau canibalii cu lăcomie...

5. CANIBALII DIN INSULA DE CORALI

Acum, fără îndoielă că este bine să știm unde se găseau eroii noștri. Ei bine, întâmplarea îi lăsase pe un uscat căruia nu-i cunoșteau numele, situat după toate presupunerile nu departe de coastele Noii Guinee...

Friquet și Pierre Le Gall, ascunși în întuneric, au rămas o clipă consternați de înspăimântătorul spectacol al cărui martori erau. niciodată în cursul existenței lor agitate nu se întâlniseră cu o asemenea monstruozitate, nici în realitate și nici ca imagine. Primului moment de groază produsă de această respingătoare hecatombă i-a urmat un dezgust de neînvinș la vederea plăcerii scârboase cu care acești sălbatici îmbătați de sânge, se bălăceau printre măruntaiele ce abureau, agitându-și trupurile pătate de sânge la lumina palidă a flăcărilor.

Apoi, Friquet stăpânit de o pornire mai degrabă necugetată decât de prudență, a vrut să se repeadă cu sabia în mână în mijlocul haitei urlătoare. Însă Pierre l-a reținut cu o mână puternică.

Liniștește-te, matelotule, i-a suflat el cu glas scăzut. Vei face un masacru fără rost.

- Lasă-mă... Pierre... să spintec vreo zece din acești netrebnici.

- Și după aceea ?

- Vom vedea ce se va întâmpla.

- Să presupunem că amândoi vom scoate din luptă de vreo douăzeci, vor rămâne încă peste cinci sute... Încă o dată, calmează-te. Niciodată nu te-am văzut așa.

- Asta pentru că, vezi tu, nu mă înfurie ceva mai mult ca josnicele obiceiuri ale mizerabililor de canibali. Când mă gândesc că deși au totul la îndemână, fructe delicioase, vânat și pescuit mai mult decât le trebuie, și își satisfac totuși monstruoasa poftă de mâncare cu ființe omenești, asta mă scoate din sărite.

- Ei, mii de trăsnete ! de așa avea numai mitraliera de pe fostul meu vas, le-aș trimite o încărcătură mare de plumb acestor ticăloși, nu pentru alta ci ca să-i lase pe alții să trăiască.

- Și asta ar fi pe dreptate. Și ține seama că sunt mai inteligenți cei care se dedau la antropofagie. Nu poate exista o scuză că pescuiesc în ignoranță. Te întreb totuși, cu ce i-am putem ajuta pe acești nenorociți de naufragiați ?

- Cu nimic ! a mormăit maistrul tunar.

Dezastrul este total, nici unul din chinezi nu se va clinti din loc. Ce este de făcut ?

Intervenția noastră nu mai folosește la nimic.

- Va trebui totuși să le dăm o lecție bună.

- Ah !

- Ce anume ?

Mai este încă unul în viață, vino încoace sub această ferigă uriașă... Vor să-l cusăpească...

- Mii de trăsnete !...

- Vai ! stai, încă nu... oprește-te acolo... mâncătorii de oameni...

Un grup compus din patru sau cinci papuași se agitau la vreo cincizeci de metri. Unul din ei îl ținea de o frânghie pe un celest care scotea strigăte sfâșietoare. Emigrantul a căzuse și canibalul îl târa pe pământ ca să-l ducă la cadavrele tovarășilor săi prinși de crăcile joase.

Parizianul s-a ascuns după un arbore, a dus încet pușca la umăr, a sprijinit țeava de trunchi și a rămas o clipă nemșcat. Apoi pe cei doi prieteni l-a iluminat o rapidă străfulgerare luminoasă ! a izbucnit o defunătură. Sălbaticul care îl mătura pe jos pe chinez târându-l de coada părului, a căzut greoi la pământ, cu craniul fărâmat.

Cellații s-au oprit înspăimântați. Chinezul s-a ridicat brusc și a început să fugă cu luțea unei antilope.

- Și acum altul la rând ! a rostit Friquet cu glas înăbușit, reîncărcând încet pușca.

Revenindu-și din prima uimire, canibali s-au luat după prizonierul care le scăpase, când deodată i-a reținut o nouă detunătură.

- Iată și pe al doilea, a ripostat Pierre Le Gall văzând rostogolindu-se un alt dușman.

Salvat pentru moment datorită acestui ajutor venit la timp, chinezul a recunoscut la flacăra puștilor locul unde se aflau misterioșii săi salvatori. A luat-o pieziș în partea aceea în momentul când cei doi papuași se rostogoleau oprți din fugă. Apoi a pătruns în desișul de verdeață și a ajuns, gâfâind și sufocat, lângă Pierre.

- Dacă înțelegi un singur cuvânt franțuzesc, i-a spus iute marinarul așezându-l pe pământ, să nu te miști și să nu vorbești, lasă-ne pe noi să ne facem treaba.

- Celestul a rămas nemișcat.

Acum luminișul, mai înainte luminat și zgomotos, era stăpânit de groază. Fără îndoială, canibali necunoscând folosirea armelor de foc, încremeniseră de spaimă. Moartea misterioasă care li lovea, bubuiturile invizibililor dușmani, aceste mesaje neîndurătoare ale morții ce veneau în luminiș însoțite de lovituri de tunet, le însufia o superstiție înspăimântătoare.

- Haide, a pus Friquet, o ultimă salvă ca să le sporim deruta. De acord ?

- Să-i dăm drumul.

- Foc !

Au pornit patru lovituri la intervale egale, apoi a urmat un talmeș-balmeș de nemaipomenit de mâini și de trupuri ce se agitau cu disperare. Noaptea a fost sfâșiată de un ultim strigăt asurzitor și tribul de ucigași s-a risipit în întuneric ca un stol de vulturi negri năucii.

- Și acum, a spus Pierre, să ne retragem. Să încercăm să ajungem la coastă. Nu avem nimic ce face pe aici. Nu putem să le redăm viața acestor bieți chinezi masacrați. Este foarte bine că măcar am putut salva pe ultimul din ei.

Cerescul, atât de miraculos scăpat de o moarte înfiorătoare, s-a ridicat la aceste cuvinte și s-a așezat temător între cei doi salvatori ai săi.

- Multumeste domnii... multumeste, a spus el cu glas încă întrerupt de fuga înnebunitoare ce o făcuse.

- Ce spui, băiete ?

- Ie zice multumeste... voi salva viața la mine, eu voi besta fiancesa.

- Ah ! înțeleg, tu ne mulțumești.

- Da ! domnu.

- Într-adevăr, am auzit ceva mai adineauri ce se petrecea, însă păcat că nu am putut reuși să împiedicăm masacrarea acestor nenorociți.

- Da, domnu, voi mult buni tot biet chinezii mult, a continuat el într-un hohot de plâns. Eu foarte mic...foalte tânăi foalte singul... Vai !

- Dar nu, nu ești singur, pentru că suntem și noi aici. Zău ! te vom lua cu noi. Vei împărtași soarta noastră. Noi doi vom forma echipajul, iar tu vei fi ucenicul marinar și te vom trata ca pe copilul nostru.

- Eu fost ucenic pe vapor male pieldut acum pe coasta.

- Ai fost ucenic pe Lao Tseu ? Mii de trăsnete !... Tu, cel care mi-ai oferit tabac cândva !... care mi-ai dat tabac într-o zi...

- Chial asa... domnu... și cutit.

- Cum, tu ești, făcăule ? Vîno să te îmbrățișez... Te înscriu fără șovăială în rândul echipajului. Și inima îmi înlocuiește pana comisarului naval.

În timp ce se desfășura această emoționantă recunoaștere reciprocă, cei trei naufragiați au ajuns la coastă, luând-o de-a dreptul, fără să-și dea seama, spre sud. Friquet a observat primul această greșeală. În fața lor se întindea un golful asemănător cu acela unde se afla pluta, însă aproape de incomoda și greoaia epavă a lui Lao Tseu se distingeau la lumina stelelor, clatinându-se, o ambarcație mare indigenă. Din fericire, avea vâsle și era prevăzută cu un catarg cu velă din fibre de cocotier, încărcată printre altele cu pește și cu o mare cantitate de fructe de tot soiul. Fără îndoială că proprietarul ei o părăsise în grabă din vreun motiv oarecare.

Pierre și Friquet nu și-au făcut nici un proces de conștiință și au pus stăpînire pe ambarcație. S-au instalat la bordul acesteia, așteptând să se facă ziua ca să se reîntoarcă la plută, unde îi aștepta săracăciosul lor bagaj de naufragiați..

6. NAUFRAGIAȚII DE PE INSULA WOODLARCK

Restul nopții s-a scurs pentru cei trei naufragiați cu o încetineală ce-i ducea la disperare. Nimeni nu a putut închide un ochi și au început să discute. Pierre și Friquet, frânți de oboseală, deși deprinși cu toate emoțiile, nu au fost în stare să doarmă, nu numai din pricina vecinătății canibalilor, ci mai ales a atacului unei legiuni de dușmani invizibili care i-a ținut treji, orice ar fi făcut. Zona era acoperită de un nor des de țânțari și mici monștri fugind de pielea neagră și tare ca talpa a papuașilor, se aruncau cu trompele asupra epidermei subțiri a albilor, fără a renunța de altfel și la aceea a tânărului celest.

Parizianul tuna și fulgera din toată inima și îi dădea dracului pe microscopicii vampiri, care îi scotea pe toți din fire cu veninul usturător al trompei și zborul lor ascuțit. Marinarul își aprinsese pipa și își ardea cu râvnă tutunul, pretinzând că îndepărtează cu mirosul fumului cârdul de micșori tirani. O osteneală ne folositoare, blestemele și afumarea rămăneau fără efect.

Ajunși la capătul puterilor, s-au apucat să discute cu voce joasă. Micul chinez care „voia flanceza” și nu putea să-l pronunțe pe *r* și-a povestit viața sa, o dramă scurtă și sfâșietoare. Tatăl lui, un mandarin puternic din provincia Fu Kiang, cu reședința la Foo Chow, se ocupa firește cu comerțul de galbeni, cu lipsa de prejudecată ce caracterizează cereștile clase conducătoare. Îi erau familiare toate procedeele obișnuite pentru a obține emigranți. Să-i procure prin emisari, să trimită jucători la Macao, și îndeosebi, să răpească locuitori de pe coastă. Acest din urmă mijloc, care elimina niște cheltuieli destul de considerabile, avea întâietatea. Bizuindu-se pe justiția locului, el îi învinuia pe oameni fără alegere, îi condamna neîntemeiat la închisoare și în cele din urmă îi trimitea în întrepunțile vreunei nave, în calitate de culi.

Pe scurt, acest mandarin era un om foarte dibaci, în relații frecvente de afaceri cu căpitanul lui Lao Tseu. La ultima sa călătorie, după ce și-a terminat treburile, yankeul a simțit nevoia să aibă un ucenic marinar pentru servicii

particulare. În general chinezii sunt slujitori buni, dar trebuia din când în când să li schimbe. Lipsa de carne vie era foarte mare și printre „angajații” săi nu era niciunul apt să îndeplinească imediat această slujbă. Căpitanul american era mereu presat de *times is money* !

Dar mandarinul avea un fiu de vreo șaisprezece ani, de educația căruia se ocupa cu o grijă de neimaginat. Acest negustor de oameni avea o inimă de tată, deși fiarele nu au o asemenea grijă pentru puii lor ! Pe scurt, copilul a învățat un pic de engleză și de franceză pe lângă misionari, știa să scrie, să calculeze, și cunoștințele lui, absolut necesare negustorilor din toate țările, trebuiau să-l ajute pe venerabilul autor al zilelor sale.

Dar americanul a hotărât altceva. Pornind de la principiul „cine poate mai mult, poate în general mai puțin”, și-a spus că micul viitor negustor putea să fie un servitor. L-a atras la bord sub un pretext oarecare, l-a închis într-o cabină, apoi nava a ridicat ancora a doua zi.

Este zadarnic de insistat asupra durerii pricinuite mandarinului de cruda răpire a fiului său. Bietul copil, care nu era defel responsabil de crimele tatălui, și care avea o inimă sensibilă, asta văzându-se la începutul acestei povestiri, a intrat în slujbă imediat. Adică a fost de la început pus la treburile cele mai respingătoare și primea lovituri cu nemiluita când căpitanul se îmbăta cu whisky. Și întrucât în general el era cherchelit douăzeci și patru de ore, zi și noapte, se poate judeca din asta suprasundența de bătai.

Cum am mai spus-o, copilul avea o inimă bună. Când a văzut torturile îndurate de către cei doi europeni s-a emoționat adânc, și asemănarea lor cu destinul său l-a atras și mai mult de ei. Acest dezmoștenit îi auzise pe matelot plângându-se de lipsa tutunului. El a sfidat cele mai îngrozitoare pedepse ca să-l fure pe furiș de la călăul său și să-l ofere prizonierului. El fusese cel care, la noroc, lăsase un cuțit pe cușeta lui Pierre Le Gall, pentru ca acesta să-și poată tăia legăturile la timpul potrivit.

Băiatul a povestit această simplă și crudă aventură în jargonul său adeseori de nepriceput, însă cu un accent care l-a impresionat pe noii săi prieteni.

- Sărmane băiat, l-a spus Friquet, tu nu ai dat peste niște nerecunoscători, te asigur. Îți vom oferi o familie până când vei putea să te reîntorci la ai tăi.

- Și o îngrijire familială, a spus cu gravitate Pierre Le Gall.

- Îți vom fi ca doi frați, căci eu te adopt de astăzi.

- ...Noi te adoptăm.

- Totul se va aranja cu strășnicie. Îmi este dat ca în călătoriile mele să întâlnesc niște mucoși fără familie... De-abia îmi amintesc de părinți mei ! a murmurat tânărul cu o nesfârșită expresie de mâhnire. Dar stai, cum te numești ?

- Cha Phua Tseng !

- Dar băiatule, acesta nu este un nume, acesta-i un...strănut. Halde ascultă, nu vreau să te contrazic, însă se vede bine că nu ai fost înscris în registrul de stare civilă al primăriei din Batignolles. Nu vom putea niciodată să ne obișnuim cu acest nume bizar. Mi se va părea întotdeauna, chemându-te, că avem o mulțime de țânțari în nas. Vrei să-ți dau un nume franțuzesc ? Vei fi liber să-l iei cu tine când te vei reîntoarce la părinții tăi.

- Da, a făcut chinezul.

- Ei bine ! deoarece am căzut atât de bine la înțelegere, te vom numi Victor. Este numele meu, sau vrei un altul ?

- Da, rămâne așa, Victor !...

- Ei, drăcie ! limba ta nu poate să-l pronunțe pe r, de parcă te-ar jupui de viu. Dar nu, asta va trebui să se întâmple mai degrabă cu papuașii. Haide, dar mi se pare că am cam uitat de acești maimuțoi de papuași, cum îi numește matelotul.

- Numai că eu nu simt deloc nevoia să mă gândesc la ei.

- De acord, însă băiatul nostru ar putea să ne spună prin ce concurs de împrejurări au fost masacrați toți tovarășii săi.

Dureroasa povestire a tragicei întâmplări a fost foarte scurtă. După ce devastaseră corabia, culți o părăsiseră cu puțină vreme înainte ca cei doi francezi să scape din cabina lor. Ei au stabilit cu ajutorul unui cablu o comunicație cu coasta, apoi au debarcat vreo câteva provizii. Din nefericire, la bord se aflau numeroase sticle de whisky și luaseră cu ei mai multe pe uscat și se îmbătaseră fără să-și îndrume că reciful era locuit. Când beția a fost completă, papuașii, ieșind din desigurii, s-au apropiat în pas de lup și au capturat fără greutate aproape toată ceata. Câte unii, mai puțin coplesii de alcool, au încercat să reziste. Această tentativă nu a avut alt rezultat decât să fie masacrați imediat. Victor, cărui i-am dat acest nume, pitulat între rădăcinile unui cedru colosal, a asistat îngrozit la respingătoarea măcelărie. I-a văzut papuași înghițind sângele compatrioților săi după ce îi agățaseră de crăci. Descoperit în ultima clipă, el ar fi fost la rândul său spintecat fără intervenția lui Pierre și Friquet.

Orizontul pălea în momentul când și-a terminat povestirea. După câteva minute soarele a izvorât de sub valuri. Se cerea să se ia cât mai degrabă o hotărâre.

- Și acum unde mergem ? a întrebat Friquet. Drace, a spus el văzându-l pe chinez cu spatele gol, cocoșat de înțepăturile țăntarilor, dar ești pe trei sferturi gol, băiete.

- Negli luat camasa, smuls pantalon.

- Negrii ți-au smuls cămașa și pantalonii... Este bine că ticăloșii nu ți-au luat și pielea.

- Ah ! bine că mi-am adus aminte. Acolo la plută trebuie să fie o buleandră sau două. Îi vom îmbrăca marinărește. Îți convine, nu-i așa ?

- Da.

- Ei bine, la barcă ! Află, Pierre, că ambarcația, această pirogă a sălbaticilor, mi se pare foarte bine construită și prevăzută cu de toate.

- Am să te fac să gândești la ceva. Mai întâi, nu este una, ci sunt două pirogi. Cea pe care am urcat formează ambarcația propriu-zisă, iar cea mică, de alături, servește de balansier și îi dă stabilitate, împiedicând-o să se răstoarne. Acest mic catarg de bambus, cu vela sa împletită din fibre fine, aceste parâme din fibre de cocos, mi se par judicios aranjate. Și acum, toată lumea sus ! Fiecare la postul său.

- Căpitane, a zis Friquet zâmbind, manevra nu va fi defel complicată.

- Din fericire, pentru că echipajul nu este prea numeros. Haide, la drum...

Pierre Le Gall, oricât de căpitan era, a pus mâna pe o vâslă. Friquet l-a imitat, și piroga puternic împinsă, a pornit cu ușurință, confirmând totodată și calitățile de navigatori și îndemânarea celor doi europeni. Pierre se gândise să nu se servească de pânză, temându-se de privirile indiscrete ale papuașilor. Micul echipaj a reușit să se ascundă pe după recif, pe care l-au ocolit fără încurcături și au ajuns în golful, unde din fericire bășinașii nu le bănuiau prezența. Transportarea de pe plută a ușoarei încărcăturii luată de pe epavă nu a durat mult și nu s-a făcut cu greutate. Vai ! bagajul naufragiaților nu era nici greu și nici stânjenitor și piroga ar fi putut să primească de zece ori mai mult decât atât. Tânărul Victor a primit o cămașă și un pantalon și de-acum părea, după cum a remarcat Friquet, un „marinar adevărat. Celestul era încântat.

- Ce să facem acum ? s-a întrebat Friquet când s-a terminat armarea ambarcației. Nu putem să rămânem o veșnicie aici cu asemenea vecini. Să nu rămânem mai mult de două ore. Și de altminteri, la nivelul care au ajuns lucrurile, nu putem spera la cea mai mică înțelegere cu ei. Care este părerea ta, Pierre ?

- Nu pentru totdeauna, fiule. Tu trebuie să ai vreo idee, cât de mică, un flecușeț. După ce îți vei spune părerea, o voi expune și pe a mea, apoi vom lua o hotărâre, cu riscul de a ne matisa proiectele ca o scotă ruptă.

- Ei bine, fie ! Din două lucruri, unul rămâne ; sau suntem pe o insulă mică, sau pe un continent întins.

- Asta mi se pare bine gândit.

- În primul caz, trebuie să o luăm din loc cât mai repede și să căutăm un nou loc de refugiu. Acesta poate fi o insulă, care lipsește în regiunea unde ne găsim. Și dacă dimpotrivă, uscatul pe care ne aflăm are o întindere mai mare, va trebui să ne îndepărtăm de acest loc stăpânit de sălbatici dornici de carne de om, și să punem între ei și noi o distanță cât mai mare cu putință.

- Bine chibzuit, matelot, și după aceea ?...

- Mi se pare urgent să întreprindem mai întâi o recunoaștere în jurul recifului, ca să-i aflăm dimensiunea. Avem provizii pentru vreo opt ore și nu lipsește nici apa din râuri. Această explorare nu pare să se execute fără primejdii ori suferințe. Dacă pe de altă parte insularii se hotărăsc să ne taie calea ne vom hotărî să le servim câte un argument, care în această noapte a fost destul de eficace. Iată care este părerea mea deocamdată. După ce va fi realizată această primă parte, vom mai vedea !

- Asta va trebui să facem, matelotule. Dacă ești de acord, ne pune pe treabă chiar imediat. Este timpul să înghițim ceva, apoi să ne opintim cu putere în vâsle!

După un dejun pe fugă, cu o poftă de adevărați naufragiați, a început călătoria.. Piroga a trecut ca mai înainte, ascunsă de recif, luând-o spre est. Ambarcația avea, după cum s-a spus, foarte bune calități nautice și împreună cu dibăcia vâslașilor înainta cu o luteală de neînchipuit. Prima zi s-a scurs fără nici un incident, și fără ca papuașii să fi dat vreun semn al existenței lor. Singurul neajuns serios era căldura infernală care îi pârjolea în adevăratul înțeles al cuvântului pe europeni, oricât de căliți ar fi fost de arsura astrului tropical. Pe de

altă parte, reflectarea razelor pe recifele încălzite la alb le producea asupra ochilor cele mai dureroase urmări.

Este adevărat că cea mai mare parte a timpului privirile lor orbite de soare se odihneau pe perdeaua deasă de verdeață ce li se întindea ca un ecran în față. Mai școlit decât Pierre în ce privește botanica colonială, Friquet putea să semnaleze în trecere câte unele din vegetalele maiestuoase, cea mai mare parte folositoare omului, și mereu minunat de frumoase : arborii de pâine, bananierii, cocotierii, cedrii, eucaliptii, sagotierii, pe care Pierre îi socotea în raport de faptul dacă erau comestibili sau necomestibili. Sute de păsări ciripitoare, cu penaj sclipitor se lăsau ca niște stoluri de fluturi multicolor peste coroanele parfumate ale gramineelor gigantice și xantorheelor cu panașuri de frunze și tulpini zvelte, ce creșteau în voie printre trestia sălbatică de zahăr.

Flora și fauna era destul de puțin variată, dar splendoarea soiurilor reprezentative, mai ales din domeniul vegetal, compensa pe deplin monotonia generală. De parcă se putea numi monotonie o privești uniformă, dar atât de splendidă !

Din când în când pe pământ cădea câte o nucă de cocos, cu un zgomot înăbușit și Friquet putea să demonstreze pe viu prietenului său faptul destul de multă vreme controversat, că acestea erau doborâte de către crabi, care le străpungeau cu destulă ușurință coaja dură ca fierul ce închidea miezul, lacomi ca și ursul după miere. Într-adevăr, la prima vedere părea cu neputință ca acest crustaceu, oricât de puternice i-ar fi cleștele, să poată străpunge coaja fibroasă ca să ajungă la miez. Însă crabul avea asemenea îndemănare și instinct, încât știa foarte bine să ciopârțească un strat lemnos. Acești crabi, ca și cei pe care îl serviseră la prima lor masă ca pe o raritate, erau precum am mai spus-o, gigantici. Din prevedere, Friquet a prins câțiva și i-a depus în fundul pirogii, după ce a luat totodată măsura de a-i dezarma, adică de a le elimina formidabilele lor mașini de tăiat.

Călătoria întreruptă pe timpul nopții, a fost reluată în zori. De acum le era ușor să-și dea seama că dimensiunile insulei trebuiau să fie foarte reduse, căci naufragiații au putut să vadă după poziția soarelui că străbătuseră jumătate din drum în jurul ei în douăsprezece ore. Au fost și mai siguri când spre amiază a apărut carcasa dezmembrată a lui Lao Yseu. Într-adevăr, era un miracol că încă mai exista epava. În jurul acesteia se învârtteau câteva pirogi, cu o altitudine temătoare, asemănătoare cu cea ale unor răpitoare ce dau târcoale unei prade a cărei mărime le neliniștește. Din bastiment se mai observa încă bompresul și pupa pe recif, acesta fiind o prezență obișnuită la cea mai mare parte a insulelor Oceaniei, înălțându-se ca o barieră între largul mării și uscat, de care pare că se ferește.

Cei doi europeni nu mai puteau să dea înapoi.

- Va trebui să ne luptăm ? a întrebat Friquet, pregătindu-se să apuce arma.

- Va trebui, i-a răspuns Pierre, cu neasemulata lui seninătate. Iată, am o idee.

De ce să nu mergem până la navă ? Poate am putea găsi câteva obiecte de care avem nevoie. Așa cum s-a întâmplat cu cei mai mulți robinsoni, noi am fost

aduși aici de acest bastiment eșuat, și este bine să profităm de el. După aceea nu vom mai avea timp.

- Atunci, haide la el și să deschidem ochii mari în direcția urăților aceia de culoarea funinginii.

Apariția pirogii a produs o emoție vie în flotilă. De îndată ce hoțomanii l-au zărit, recunoscându-l după culoarea albă pe noii veniți, ei s-au îndepărtat prudenți, fie din pricină că le atribuiau întâmplarea din noaptea trecută, fie că fețele palide nu le inspirau decât cea mai moderată încredere.

Pierre a amarat piroga de lanțul rupt al ancorei, care le-a servit și de scară ca să se urce pe coca mutilată a lui Lao Tseu. Dar, vai ! nu au găsit decât puțin de luat : câteva butoale de conserve scăpate din jaf, niște undițe, instrumente prețioase, foarte folositoare în viitor, securi, o bucată de pânză de velă și altele. Le-a fost imposibil să găsească provizii, cambuza fiind din nefericire copleșită de apă. Pe scurt, după o cercetare fără prea mari rezultate, s-au gândit să ajungă la coastă, când, Friquet a pătruns din întâmplare în cabina căpitanului. Dezordinea pe domnea aici demonstra nu numai plecarea grăbită a proprietarului său, ci și vizita furioasă a cullilor. Nu scăpase nimic turbării lor distructive. Totul era răvășit, până și o hartă mare cu suport de pânză, ale cărei fâșii atârnavă vrednice de milă de-a lungul unui perete despărțitor.

Parizianul a ridicat mașinal una din aceste fâșii și și-a aruncat o privire distrată pe ea. l-a scăpat un strigăt de uimire.

- Drace, a zis el desfăcând bucata aproape intactă. Nu am pierdut timpul fără folos venind aici. Iată, dacă nu mă înșel, este chiar harta pe care piratul își însemna drumul. E bună. Ne va ajuta să ne stabilim poziția în momentul naufragiului. Dacă din fericire a indicat-o aici, vom cunoaște locul unde ne găsim. Uite că totul este în regulă. Am să o examinez cât mai repede, a încheiat el vârând în buzunar valorosul fragment, când deodată privirea i s-a oprit pe ceva de neprețuit.

- Iată, un revolver... un *new colt*, un sistem excelent. Și niște cartușe... un obiect bun într-o călătorie. Asta tot ! atunci la drum.

Voios, parizianul a urcat pe punte și l-a văzut pe Pierre ocupat să transbordeze un sac mic, dar destul de greu, plin cu niște corpuri rotunde, mari cât un pumn.

- Ei ! ce naiba cari acolo, matelotule, cartofi ?

- Îți voi spune mai târziu, a făcut Pierre clipind din ochi.

- Bine, a zis indiferent Friquet, se pare că ne ascundem reciproc surprizele.

- Haide să plecăm... dar ușurel a reluat maistrul tunar.

- Te cam grăbești.

- Da, întrucât doresc să vă ofer un foc de artificii, vreau să fim foarte bine plasați, ca să vedem bine afacerea și să nu riscăm să orbim. De altfel, va trebui să ne reluăm curând călătoria.

- Pentru moment nu are rost. Am o propunere mai bună. Să ne reîntoarcem unde am lăsat pluta, să ne petrecem noaptea acolo, și s-o luăm din loc mâine în zori, căci ne vom speli din greu cu valurile în cursul zilei.

- Ai totuși vreo surpriză ?

- Una mare.

Pentru papuași, plecarea albilor a fost semnalul unei adevărate întreceri navale ca să ajungă la carcasa navei. Se rupsesse farmecul ce proteja epava, de vreme ce flințele omenești care veniseră pe insulă le dădeau voie să ajungă la ea și să o urce.

Pierre, Friquet și chinezul, ascunși într-un întrând al stâncii, au așteptat evenimentul anunțat. Marinarul râdea cu gura până la urechi. Cercul întunecat format de bărcile papuașilor se micșora. Acestea nu mai erau decât la vreo douăzeci de metri de *Lao Tseu*, când deodată o imensă coloană de fum, urmata imediat de o jerbă, a tășnit până în vârful catargului. Marea s-a încrețit, valurile împinse de presiunea bordajului epavei înălțându-se cât muntele, după care a răsunat o bubuitură asurzitoare, cutremurând pământul clătănând trunchiurile copacilor. Nava sărise în aer scufundând pirogile și pe cei din ele și lovindu-i înspăimântător pe insularii masați pe țărm.

Apoi, valurile au acoperit încet sfărâmăturile și nivelul apei și-a revenit, de altminteri fără altă pagubă decât distrugerea pirogilor, căci luntrașii negrii au apărut imediat înotând buimăciți spre coastă și găfăind ca un cârd de marsumi urmăriți de rechini.

- Iată focul de artificii de care vorbeam mai înainte, a spus Pierre. Nu-i altceva decât un butoi de pulbere pe care l-am găsit la pupa destupat de culi, convingiți fără îndoială că păstra rachiu. În acest fel, în viitor papuașii vor avea mai mare respect față de o mare mașină plutitoare și de ceea ce transportă ea. La urma urmei, lecția nu a fost prea aspră și își vor construi alte pirogi.

- Pe cuvânt, nu vor ști unde le este capul după atâtea tunete care le vor suna în urechi vreo două zile. Află că riscai mult, punându-i pe toți la oală în cazul că explozia s-ar fi produs cu două minute mai târziu.

- Zău, mare nenorocire ! Dacă aș fi exterminat două sau trei duzini de acești paraziți, crezi că ar fi fost mare pagubă ? Aveau de altfel șansa să fugă. Mă cunoști, eu nu m-am atins de un fir de păr al cuiva. Însă de când l-am văzut aceste mârșave fiare sălbatice năpustindu-se asupra a trei sute de nefericiți fără apărare, spintecându-i de vii, bându-le sângele și mâncându-i, îți mărturisesc că gândurile mi s-au schimbat în mod ciudat.

- Fără îndoială, a spus Friquet, cu un suspin. Trebuie să ne ferim de oamenii primitivi ca de fiare. Însă nu-i altceva mai trist decât să vezi mereu și pretutindeni ființe ucigându-se între ele.

- Ai vrea să domesticești gându-le zahăr ? Suntem totuși de aceeași părere. Cred că lecția a fost mai puțin aspră decât mi-o imaginam. Totuși, ai văzut cum acești turbați amenință cu pumnul cerul și marea și invocă amenințător nu știu ce divinitate necunoscută.

- Hotărât lucru, nu am plecat încă de pe aid...

- Nu, doar mâine.

- Aș ! Te-ai gândit încotro o luăm ? Știi măcar unde ne aflăm ?

- Da.

- Spune-mi și mie.

- Imediat. Află că este o surpriză. Ne aflăm, cu o eroare mică, pe insula Woodlark, o mică aglomerare de corali, care nu are mai mult de patruzeci și cinci până la cincizeci de mile în circumferință și se găsește la latitudinea de nouă grade sud și longitudinea de o sută cincizeci și trei de grade.

- Matelotule, mă uimești...

- Prin urmare, a reluat Friquet fără a părea stânjenit de întrerupere, ne găsim la vreo trei grade de capătul oriental al Noii Guinee.

- Nu-i deloc imposibil să ajungem acolo, cu toate că această lotcă nu mi se pare defel în stare să înfrunte largul mării.

- Melanezienii și polinezienii străbat adesea patru sau cinci sute de leghe în ambarcații ca această.

- De vreme ce sălbaticii pot face asta, vom ajunge și noi la destinație.

- Însă odată ajunși în Noua Guinee, ce vom face ?

- Vom ocoli coasta de sud, apoi ne vom continua navigația spre vest, însă fără a pierde din vedere uscatul.

- Un simplu cabotaj, o navigație pe lângă țărm. Și ne va lua mult timp ?

- Păi, da, deoarece va trebui să mergem de-a lungul întregului golf al Papușei începând de la latitudinea 151 până la 142.

- ...Greenwich.

- Da,

- Asta înseamnă nouă grade după socoteala mea.

- Da, cel puțin două sute douăzeci și cinci de leghe, apoi va trebui să ne găsim în fața strâmtorii Torres.

- Și acolo ce se va întâmpla ?

- Vom încerca să ne repatriem.

- Cu ce mijloc ?

- Lasă-mă să-ți oferă o surpriză mai târziu.

- Și dacă nici așa nu vom scăpa de greutate...

- Greutăți vor fi cu duiumul. Mă gândesc în primul rând la primejdiiile navigației printre stâncile ce-și arată colții în mare. Uiți că nu ne stau la îndemână decât aștrii ca să ne orientăm. Știi ce mare importanță are o direcție bună. Te-ai gândit ce s-ar întâmpla dacă nu am întâlni niște posibili compatrioți, de la care să primim alimente și apă ?

- Ai dreptate, fiule. A fi prudent nu înseamnă frică. Adevărata bravură constă în a lua în considerare cu sânge rece pericolele și a găsi mijloacele de a le înlătura...

După o noapte liniștită petrecută la bord, cea dintâi după multă vreme, Pierre a ridicat catargul și a desfășurat vela, când matelotului furios i-a scăpat o înjurătură zdravănă. În fața golfului se forma un semicerc amenințător de de pirogi negricioase ocupate de peste două sute de papuși, în timp ce un număr egal de războinici, înarmați din cap până în picioare, continua pe uscat o a doua jumătate a circumferinței.

Cei trei naufragiați erau împresurați din toate părțile.

7. REPRESALII GROAZNICE, DAR DREPTE

Cascada excesivă de blesteme și injurături a lui Pierre și o observație pitorească s-au terminat dintr-o dată printr-o puternică izbucnire de râs.

- Ei bine ! haide să râdem, îngerași cu pielea neagră. Așteptați un pic mâncătorilor de oameni, am să vă servesc o gustare în felul meu. Maimuțoilor, aveți dinți buni și voi vedea dacă veți digera ce vă ofer.

Apoi s-a adresat chinezului și lui Friquet

- Sus toată lumea ! Fiecare la postul de luptă !

Friquet, cunoscând nesfârșitele posibilități ce le păstra în rezervă inventivul marinar, a desfășurat vela prinsă de catarg și a ridicat-o, a apucat scota și a așteptat noi ordine. Firește că piroga nu avea cârmă. În locul acesteia, Pierre a apucat o vâslă lungă și s-a așezat la pupa, punându-și la picioare un sac, al cărui conținut îl intrigase în ajun pe Friquet când se afla pe carcasa lui Lao Tseu.

- Sunteți gata ?

- Gata !

La suflarea brizei, vela s-a umflat și ambarcația s-a înclinat grațios, despiciând cu prova valurile verzi ale golfului, în timp ce lăsa la pupa un siaj de spuma albă

- Al mereu la tine o brichetă, nu-i așa, fiule ?

- Cu fitil și cremene.

- Bun. Scapără bricheta și aprinde fitilul.

- Iată că s-a făcut.

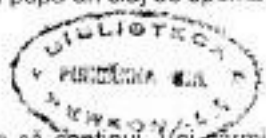
- Foarte bine, acum dă-mi-l și lasă-mă pe mine să continui. Voi cârmui drept spre șirul acele de pirogile. Dacă mă vor lăsa să trec, nu voi spune nimic. Însă dacă mă vor face să opresc, zău, cu atât mai rău ! La război ca la război. Tu să pregătești pușcoacile. În timp ce eu mă voi descurca cu maimuțoii, nimic nu te va împiedica să le suflî în nas câteva gloanțe. Să-i lăsăm însă să înceapă ei

Flotila, dispusă într-o ordine ireproșabilă, la cel puțin cinci sute de metri, ocupată de o hoardă de sălbatici sluiți, cu fețele zugrăvite, care așteptau cu mâinile înălțate, înarmate cu securi din piatră și lănci, oferea un spectacol straniu și înspăimântător. Tăceau, și liniștea sălbatică era mai cu mult mai cumplită decât strigătele lor obișnuite.

Se cerea într-adevăr un curaj dincolo de orice margini ca să te arunci cu sânge rece asupra acestui șir fioros, larg deschis ca și gura imensă a unui animal apocaliptic.

Pierre Le Gall surădea. Friquet, înarmat cu o pușcă, privea pe sub cozorocul caschetei ca să nu fie jenat de soare. Bietul Victor clănțănea din dinți, pitulat în spatele parizianului. Ambarcația lor nu era decât la vreo treizeci de metri de papuași, când deodată pe lângă urechea maistrului tunar a trecut șuierând o piatră.

Acesta a fost ca un semnal. Pirogile aflate la jumătatea semicercului au început să-și miște extremitățile ca să-i încercuiească pe europeni. Apoi, au răsunat urlete înspăimântătoare și în preajma celor doi prieteni au început să plouă cu pietre. De altminteri zadarnic, deoarece ei se lăsaseră cu prudență sub nivelul bordajului, gata să răspundă la momentul potrivit.

Pierre a făcut imediat o manevră ciudată, a cotobăit prin sac și a scos o minge mare cât o portocală, și apropierea fiului aprins a fost o treabă de o clipă.

- Ah ! vreți să ne masacrați, flăcăi, a strigat el cu voce tunătoare. Ei bine ! veți vedea ceva frumos. Vă voi învăța să jucați de-a minge cu mine.

Cu aceste zise, a aruncat cât a putut de departe proiectilul ce-l ținea în mână. Acesta a străbătut aerul însoțit de o ușoară dără de fum. Apoi a căzut în mijlocul celei mai apropiate pirogi din dreapta. În același timp, Friquet a prins să tragă spre stânga. În câteva secunde, la intervale scurte, au răsunat două detunături. Una scurtă stridentă, urmată de un șulerat. Cealaltă, înăbușită, surdă, s-a produs chiar în ambarcația adversă.

S-a răspândit imediat un fum des și alb, nu destul de repede totuși ca să nu i se vadă slăbul bordaj făcut fărăme și cei patru oameni care o ocupau aruncați în mare, morți sau grav răniți.

- Ei drăcie ! a strigat parizianul. Asta-i o grenadă.

- Hei ! parizianule, nu ai aruncat niciodată niște cartofi copti de acest fel spre niște javre care produc sunete discordante pe scenă. Pleosc ! pentru a doua oară. Foc și tunete ! sau vom fi prinși.

Strigătele de turbare și de durere au ajuns la o intensitate nemaipomenită. Din toate părțile veneau pietre de bazalt și sulite, însă loviturile nesigure ale atacatorilor nu puteau să-i atingă pe francezi și pe chinez, ascunși în barcă.

Pierre s-a mișcat atât de lute, încât „cartofii lui copti” aruncați cu îndemănare și efect, au deschis curând o trecere prin reduta mișcătoare.

- Ei, bine ! tucurilorilor, ați avut ce ați vrut. Lăsați-ne să ne vedem de treburi și întoarceți-vă acasă. Deschide ochii la gruie, matelotule. Fă în așa fel încât pușcociul tău să-l doboare pe primul care va încerca să ne oprească.

Nu avea rost această recomandare. „Maimuțoilor” le era de ajuns deocamdată. Erau bătuți, și încă bătuți măr. Aveau pierderi considerabile, în oameni și ambarcații. Pe valuri pluteau numeroase trupuri de abanos, amestecate cu bucăți de scânduri, fragmente de catarge, și zdrențe de pânze.

Dezastrul era complet.

- Pe cuvântul meu, a spus Pierre Le Gall, în momentul când împinsă de valuri, piroga sărea ca o pasăre de mare alunecând pe valuri, nu noi am fost acela care le-am căutat pricină. Mulțumiți ori nu, ei se vor descurca. În ce mă privește, eu mă spāl pe mâini ca defunctul Pilat din Pont. Ei, ce ai de spus de asta, matelotule ?

- Spun că am fi fost prinși, fripti și mâncați dacă nu aveai ideea de a lua de pe navă sacul cu aceste jucării. Mă întreb totuși ce puteau face cu ele păgânii americani pe Lao Tseu.

- Cum, nu-ți dai seama ?

- Deloc.

- Vasele care transportă culi sunt de obicei înarmate cu tunuri mereu încărcate cu mitralii, dispuse în întrepunți pentru cazuri de revoltă. Când chinezii încep să se pună în mișcare și își distrug închisoarea, la un semnal o parte din pereți alunecă pe un șanțuleț, lăsând loc suficient pentru trecerea unei

descărcături de mitralii. Bastimentele care nu sunt dotate în acest fel, se mulțumesc cu un fel de grenade, pe care le aruncă, dacă este cazul, de sus de pe platforma tambuchiului. Asta rareori rămâne fără efect.

- Este crudă, dar expeditivă.

- Ei drăcie !...

- Ce s-a mai întâmplat ?

- Nu avem apă.

- Crede-mă !

- Păi, dacă eram pe uscat, pe la maica Bigorneau din Lorient, nu mă nelinișteam defel de acest ceai de broaște. Însă aici, gata să înfruntăm largul mării, mi se par grav. Ține seama însă de cele treizeci și ceva de nuci de cocos, care conțin fiecare câte vreo jumătate de litru de, și aceste butoiașe, fiecare poate cu o capacitate de zece litri.

- Butoiașe...de unde naiba le-ai luat ?

- Le vezi și tu ca și mine. Sunt meșterite de indigeni, fără cercuri și doage, și se compun dintr-un fragment de bambus cu două noduri, tăiate, crede-mă, foarte precis cu seure din piatră de către necredincioșii pe care tocmai i-am părăsit.

- Perfect. M-ai liniștit. Căci, vezi tu, mi-ar place mai mult să rămân patru zile fără o fărâmnă de biscuit decât douăsprezece ore fără să beau.

Piroga papuașă, bine susținută de balansier, a ieșit vitejește în până mare. Vela era de ajuns să asigure mersul, căci briza sufla bine și vâslele se odihneau, în perspectiva vreunei lipse vânt. Pierre se orienta cu ajutorul unei busole mici, urmărind drumul de parcurs pe peticul de hartă, și sigur de acum în colo, și-a aprins pipa.

Datorită brizei, căldura era destul de suportabilă, și această primă zi s-a scurs ca o adevărată călătorie de plăcere. A venit noaptea, și culmea fericirii, a apărut luna răspândind suficientă lumină ca să fie condusă cu ușurință navigația ambarcației.

Cu toate că harta nu indica recifuri, Pierre și Friquet știau că hidrografia acestei părți a Oceaniei era încă foarte incompletă, și se rezumau să-și urmeze calea la lumina satelitului nostru, al cărui surâs palid se reflecta pe undele liniștite.

Și-au moderat mersul pirogii, căci după douăzeci și patru de ore de navigație, în momentul ivirii soarelui au auzit în față un muget puternic de cascadă.

- Să vedem, a spus Pierre, unde naiba ne aflăm ? Nu am făcut totuși un drum greșit. Harta nu indică nimic și totuși auzim marea spărgându-se la mai puțin de o milă sub vânt. Suntem, după o oarecare estimare, la mai puțin de patruzeci și cinci de mile de insula Masacrului. Cu toate că acul magnetic îmi spune că ne aflăm pe drum bun, totuși suntem în fața unor stânci necunoscute până în prezent. Cea mai bună metodă de evita un recif cu o coajă de nucă ca a noastră, este de a ne opri sau de a-l ocoli.

Ca o măsură în plus de prevedere, Pierre temându-se de un curent care putea să devieze ambarcația spre coastă, a luat, ca și Friquet, o vâslă și după două ore de vâslire din toate puterile, au ajuns la un țărm uimitor, la a cărui vedere parizianul a scos un strigăt de admirație.

Acest uscat minuscul era un atol, o insulă de corali, ce se întindea circular în jurul unei lagune interioare, căreia îi servea de centură. Marginea îi era tivită de o fâșie de-abia observată de nisip fin și alb, insulița având forma unei brățări compusă în întregime din corali. Acesta era un exemplar desăvârșit al unui atol. Ca și insula Woodlark, avea un brâu lung și jos, un fel de pervaz exterior de stânci de corali care oprește și frânge efectele mării. Vegetația era monotonă, pe acest sol crescând doar câteva rare specii de arbori. Totuși este nevoie de un climat tropical ca să aibă loc dezvoltarea unei vegetații viguroase pe acest sol calcat și stâncos. Veșnicul cocotier, arborele de nelipsit al insulelor de corali, se proiecta cu un frunziș elegant, printre cele trei sau patru alte varietăți răspândite de valuri pe acest refugiu dezmoștenit. Pe lângă resac, și vântul aducea semințe de plante. Aici eșuează semințe de săpunari, ricini, dragonieri, nucșori, viță sălbatică, smulse de taifunuri de pe marele continent asiatic. Se întâlnesc și semințe umile de giganți, precum tecul, cedrul roșu sau alb, până și de gumier albastru din Australia, în stare perfectă de conservare. Se presupune că, având în vedere direcția vânturilor și a curenților, aceste epave sunt împinse de monsonul din nord-vest până pe coastele continentului australian și aduse apoi de vânturile alizee din sud-est. Se înțelege de la sine că un anumit număr de semințe nu rezistă scufundate multă vreme în apă. Însă dacă cele mai plăpânde pier, cele mai robuste supraviețuiesc cu toată puterea germinativă, dovadă fiind vegetația care acoperă cea mai mare parte din insulele de corali.

Pe aceste insulițe nu se găsesc decât puține sau deloc animale terestre. Câteva șopârle, numeroși păianjeni și nenumărate legiuni de furnici care aleargă mereu în zigzag. În toate părțile se plimbă grav crabii-pustnici sub carapacea lor luată de pe plajă. Apoi, poate fi văzută o lume întreagă de zburătoare acvatice, precum fregate, bibilici, faetoni, rândunele de mare, învârtindu-se înnebunit și repezindu-se furioase cu ciocul înainte în apa limpede.

Deși solul atolului are un strat destul de subțire de humus, format de rare resturi organice calcaroase, fiind aproape sterp, în elementul lichid viața este cu mai mult decât abundentă. Atât de necrezut de limpede este apa, încât privirea poate ajunge până la fundul solid format de o pădure de tufișuri din piatră. Atrăși în apropiere coastei, o mulțime de pești împeștriți, mișcându-se rapid de acolo în acolo, merg și se întorc urmărindu-se, încrucișându-se, mâncându-se într-un spectacol extraordinar. O mulțime de vietăți viu colorate, transparente sau cu carcase de oțel, mari și mici, unele mai ciudate și mai fioroase decât altele, așteaptă prada pe fundul calcaros, sau țâșnesc în goană nebună spre suprafață. În sfârșit, atrăgeau atenția călduri de rechini mici cu înotătoare negre, jefuitoari primejdioși, lacomi și mereu la pândă.

Cei trei prieteni contemplau uluit acest spectacol și doar preocupările momentului au fost cele care i-au smuls din vrajă. După ce au debarcat și amarat solid piroga de un arbust, punând piciorul pe recif, au început hoinăreala obișnuită a tuturor naufragiaților ca ei, în căutarea unui adăpost în apropierea vreunei surse de apă bună de băut, cât mai aproape de țărm. Această primă parte a preocupării lor s-a făcut cu o voie bună, cu care nimeni dintre ei nu era obișnuit de la plecarea de la Macao. Nu numai că au găsit un loc potrivit, dar și

apă dulce din belșug. Această apă, provenită din ploii, era reținută de bazine naturale formate de corali și acoperite de tufișuri ce îi împiedica evaporarea.

Curând, pe atol a domnit o asemenea veselie, o veselie slobodă, sărbătorită de un râs de satisfacție, ce sfida în mod plăcut zilele funeste suferite de toți, o bucurie opusă morții. Chinezul Victor, tăcut cum sunt de obicei compatrioții săi, devenit francez prin adopție, participa din toată inima la această bună dispoziție.

Pierre Le Gall, destins, întins alene pe un culcuș des de frunze de palmier, urmărea pe deplin fericit, din poziție orizontală, pârjolirea unei enorme broaște țestoase ce se perpelea în propria carapace.

8. PRIMUL FOC DE PUȘCĂ AL LUI PIERRE LE GALL

- La ce te gândești, matelotule ? a întrebat Pierre Le Gall, smuls în sfârșit din mutismul său de mireasma răspândită de broasca țestoasă, observând că și prietenul său se prăbușise într-o tăcere adâncă.

Parizianul a tresărit ca și cum ar fi auzit o voce străină. Apoi, după această emoție trecătoare, a răspuns cu glas încet și grav, ce contrasta evident cu obișnuita lui bună dispoziție.

- Mă gândesc că timpul trece și noi stăm pe loc. Trebuie să ne reluăm cât mai repede navigația întreruptă și să ajungem în regiuni mai civilizate...

După o noapte petrecută pe atol, piroga a fost pusă pe valuri și cei trei, încărcată cu o imensă ciovârtă de broască țestoasă, au lăsat în urmă lor reciful coraliilor, a cărui prezență i-a impresionat atât de mult. S-au scurs patru zile fără alte întâmplări decât vederea a numeroase întinderi de uscat separate de strâmtori, pe care Friquet le credea pe bună dreptate că erau insulele Entrecasteaux. Acest grup situat la capătul de sud-est al Noii Guinee, este cunoscut doar cu numele. Ca și altele, și acesta a apărut ca rezultat al acțiunii coraliere, fiind locuit de negri tot așa de neprimitori ca și cei de pe insula Woodlark, judecând după strigătele și gesturile amenințătoare pricinuite de ivirea pirogli.

Era cu neputință de debarcat, spre marea nemulțumire a lui Pierre, care ar fi vrut să petreacă puțin pe uscat și să mănânce altceva decât merindele nu prea substanțiale imbarcate în grabă.

Dimpotrivă, Friquet râdea din toate puterile, aproape disprețuitor, fiind sătul până peste cap de aventura cu papuașii, prin care tocmai trecuse.

- Maistre Pierre, a spus el cu jumătate de gură, fi bun și mai așteaptă un pic, și vom avea o mâncare demnă de un restaurant de pe boulevard.

- Hm ! a mormăit bravul marinăr, Boulevard ! boulevardul tău de care vorbești mereu este departe, ștregar supărăcios. Ai să te mărginești să mănânci toate aceste uscături mizerabile aduse cu noi, ca și cum ar fi cea mai fină făină de grâu...

- Uscături ! l-a întrerupt Friquet scandalizat, aceste igname, patatele, nucile de cocos, bananele, cum n-am mai văzut nici... Dar într-adevăr, ai dreptate, ar trebui să tragem la țarm, ca să ne odihnim puțin după lunga călătorie cu Lao Tseu. Așa că propun să debarcăm cât mai curând și să căutăm un loc unde să

ne depunem armele, provizile, uneltele și muniția, tot ceea ce nu putem lua cu noi, dacă dorim să cercetăm interiorul regiunii.

- Din fericire, pe aici nu lipsesc peșterile.

- Ajunși acolo, vom scoate catargul și vom scufunda barca la cinci sau șase brațe la fund, în așa fel încât să nu poată fi văzută.

- Este în regulă, proiectul tău e minunat și nu rămâne decât să-l executăm chiar din acest moment.

Acostarea a avut loc fără niciun incident și planul parizianului a fost îndeplinit pe loc. După ce piroga a fost scufundată, iar conținutul ei și modestul lor avut a fost ascuns în niște scobituri adânci, și-au luat cu ei armele, câte o bardă, ferestrăul și au pătruns pe uscat călăuziți de busolă.

În câteva minute s-au pierdut din vedere și s-au pomenit dintr-o dată în mijlocul unei splendorii ale florei ecuatoriale. Închipuiți-vă o grădină imensă unde cresc vegetale enorme și fantastic de frumoase, care li fac să scoată strigăte de admirație chiar și pe cei mai puțin impresionabili. Mimoza, tecul, nucșorul, pandanusul, arborele de pâine, ficusul, palmierii de toate felurile, ferigile arborescente, leguminoase cu frunziș delicat, mimoze-senzitive terminate la vârf cu coroane dese și mereu verzi, presărate cu flori fermecătoare, din care se lasă în jos, ca niște frânghii groase liane împodobite cu corole sculptoare.

Nerămânând insensibil la această priveliște încântătoare, Friquet nu uita de măsurile elementare pe care nu le neglijează niciodată cei care străbat pădurile virgine. El și-a ridicat iute securea, mereu în dreapta sa, și dintr-o lovitură a făcut o tăietură ușoară în tulpina unuia din arborii gigantiști încărcăți din belșug cu orhidee...

- Asta-i ca să ne regăsim drumul la întoarcere.

- Și ca se ne luăm tot aici și dejunul, a făcut Pierre Le Gall ducându-și rapid pușca la umăr și trăgând spre cel mai des tufiș, de pe crăcile cărui și-a luat zborul cu zgomot de tunet un întreg stol de papagalii scoși din siesta lor de acest zgomot, protestând cu țipete.

- Ți-a zburat dejunul, bătrâne Pierre...

- Unde naiba holbezi, măi... Lighioana mea nu se cocotează ca și papagalii, pentru că aleargă ca un caraghios pe covertă... Haide ! când îți spun, a reluat Pierre înfundându-se în deslăș și reapărând după un minut trăgând de o labă un patruped ciudat, a cărui blană mătăsoasă, cenușie, era străpunsă de glonț. Acesta se mănâncă, nu-i așa ? a întrebat el.

- Doar știi bine că se mănâncă, bătrâne Pierre, și pentru început, ai o mână norocoasă. Este un cangur superb, un cangur delicios.

- Bine, am să-l jupui cât ai bate din palme. Între timp fă focul... ca să nu pierdem timpul.

- Suntem rupți de foame !

- În ce mă privește, aș mânca și cotlete de elefant, o clozvărtă de tigr, mușchi de câine turbat... Haide, hei ! înfometaților, va începe împărțirea. Nu există nici pâine nici vin, însă carne proaspătă după voie.

Din fericire, Pierre nu a așteptat multă vreme. Friptura se părjolea de-acum și cangurul, străpuns delicat de o tulpină de canelier a răspândit de îndată o aromă extrem de plăcută.

Friquet lipsea în timp ce prietenul său supraveghea friptura cu ochi aprigi și nări dilatate. Curând el s-a reîntors cu Victor, împovărați amândoi ca niște catări.

- Iată aici desertul, înfometatele. Niște banane, mango și ananas. Ei, ești mulțumit ?

- Ca un amiral.

- Atunci să mâncăm, căci nici noi nu avem stomacul în călcâie.

În timp ce consumau această masă, de care organismele lor groaznic de slăbite avuseseră atâta nevoie. Oricât era de preocupat, Friquet, care lucru rar, nu-și deschidea gura ca să vorbească, a luat primul cuvântul.

- Și acum, după ce ne-am mai refăcut, să fiți de acord, prieteni, să ne ocupăm de viitoarea aprovizionare. Ocazii ca aceasta sunt rare, dacă ar fi să credem povestirile călătorilor care pretind că Papuașia este destul de săracă în vânat.

- Eu, a spus Pierre, voi face tot ce va trebui. Haide, spune care este propunerea ta, matelotule.

- Iată care. Ambarcația noastră poate să transporte două mii de kilograme de alimente.

- Un matelot ar spune două tone.

- Fie, două tone. Suntem în ajunul unei călătorii foarte lungi. Cine știe dacă vom mai putea să debarcăm undeva ca să ne aprovizionăm ? Se cere deci să avem la îndemână alimente de primă necesitate, în așa fel încât să nu debarcăm decât în cazuri de urgență.

- Este foarte bine, fiule, admitând că putem să ne umplem destul de bine camera cu alimente, ești sigur că odată cu timpul aceste provizii nu se vor strica repede și nu vom rămâne decât cu o încărcătură de ciuperci ?

- Eu răspund de tot, de făină, de făină ca și de pește, și dacă chibzuim bine aprovizionarea, acestea se vor păstra cincisprezece zile sau trei săptămâni. În ce privește făina, șase luni și ceva.

- Să nu ne mai gândim încă la carne sau pește. Există posibilitatea de a afumare, dar făina, unde naiba vei găsi făină ?

- Mă gândesc la sago.

- Ei bine, și... ?

- Vom căuta sagotieri și mâine în zori vom începe recoltarea.

- Atunci sagotierul este ca și cum ai spune un fel de arbore de pâine, al cărui fruct în loc să conțină acea pastă moale, ceea ce totuși nu-i rău, oferă o făină. Mi se pare că am auzit vorbindu-se de asta.

- Nu ai auzit totul despre el. Acesta este un trunchi în care se găsește o măduvă, o substanță prețioasă care este pentru populația polineziană ceea ce este maniocul pentru locuitorii din America tropicală, care într-un cuvânt înseamnă pâine. Să mai înaintăm și îl vom găsi ceva mai încolo. Privește trunchiul acela aplecat spre pământ cu frunze imense cu vârful terminat printr-un enorm buchet de flori.

- Acela-i sagotierul ? Nu ne va fi greu să-l doborâm. Ce conformație ciudată are ! Ne apucăm de treabă ?

- La ce bun. Se lasă în curând noaptea. Va trebui mai întâi să ne pregătim un adăpost în caz de ploaie. Îi vom lua mâine făina...

9. COMESENII NEAȘTEPTAȚI

De la înălțimea arborilor un grup de papagali palavragii au sunat o trezire zgomotoasă, care i-a scos pe cei trei prieteni din somnul lor adânc.

- Haide, la treabă, băieți, a pus Pierre, primul care a fost în picioare. Soarele strălucește, securile sunt ascuțite, așa că, repet, la muncă !

- Fie, dar află că vom recolta mai târziu făina. Ca să nu pierdem un timp prețios, eu voi merge să fac până atunci pregătirile. În primul rând, va trebui doborât acest cocotier încărcat cu vreo duzină de nuci de cocos neajunse încă la maturitate.

- Iată, a pus Pierre, tăind pe loc, cu cinci sau șase lovituri puternice de seceră trunchiul zvult, are s-a prăbușit cu zgomot.

- Privește acum acest buzunar fibros cu împletituri e culoarea tabacului, care acoperă baza fiecărei nuci ? Ne va servi în această după-amiază să cernem măduva din sagotier. Trebuie să-l scoatem cu multă atenție fără a-l destrăma.

- Iată, s-a făcut, a continuat bătrânul matelot.

- Și acum să căutăm copacul nostru. Privește acolo unul care mi se pare potrivit. Nu-i nici prea înalt nici prea gros și judecând după praful gălbui care acoperă baza frunzelor, este plin de făină savuroasă.

Și l-au doborât... Harnicii naufragiați și-au continuat treaba cu folos și spre seară li aștepta prima masă preparată din făină de sago.

Nu s-au așezat bine la cină, când dintr-o dată însă au fost opriți de zgomotul unei fugi grăbite și de găfăitul unei ființe cu răsufllarea tăiată. Îngrijorat, Friquet a sărit drept în picioare, cu sabia în mână. La rândul său, marinarul a apucat o bâta ce îi servise la scoaterea făinii din sagotier și s-a pregătit de apărare.

Sufocat și verzui sub epiderma lui galbenă, Victor, cu gura contorsionată, cu ochii scoși din orbite de spaimă, s-a ascuns după ei și a arătat cu degetul perdeaua deasă de frunziș, care mai flutura încă răscolită în cursa lui nebună. Sărmanul băiat, stăpânit de groaza ce li descompunea trăsăturile, nu scotea niciun strigăt.

- Ce este, Victor, l-a întrebat în sfârșit Friquet cu voce scăzută, ce s-a întâmplat ? Te vâd speriat. Ai călcat cumva pe coada vreunui șarpe ? Te-a urmărit vreun tigru ?

- Nu, domn, a bălguț el... Nu... nu fială... sălbatic... acolo.

- Sălbatici !... Sunt mulți ?

- Două sălbatic.

- Nu sunt decât doi ? nu trebuie să-ți faci atât sânge rău, bietule băiat. Și unde sunt ?

- Acolo !... în padule.

- Nu sunt deci decât doi, a făcut cu voce tare parizianul, pe un ton foarte potolit. Să le dăm atunci voie să intre.

Această invitație cordială formulată cu un accent de neimitat de către tânăr, care îi era tipic ștrengarului din Paris, a obținut un succes total.

Frunzișul verde s-a dat pentru a doua oară la o parte, dar încet și cu grijă, și și-au făcut apariția două ființe stranie. La început atitudinea războinică a ștrengarului a părut să-i zăpăcească, cu toate că erau înarmați până în dinți. Dar și Friquet, în fața comportării lor și-a lăsat în jos formidabila lui sabie de abordaj și a înaintat spre ei zâmbind.

- Măi, ia te uite ! a spus el cu ironie, după cum îi era obiceiul. Sunt sluți ca niște maimuțe și murdari ca și un colector de zdrențe.

- Cu alte cuvinte, l-a întrerupt Pierre Le Gall, ar avea tare mult nevoie fiecare de o baie serioasă, de o frecare cu cărămida și de o lovitură puternică de mătură.

- Lăsând la o parte acest aspect puțin măgulitor, ei par să se prezinte fără gândul preconcept de a ne transforma în pulpă de vacă la grătar, așa că, să fie bine veniți !

Negrii, înmărmuriți de acest potop de cuvinte, nu inspirau totuși încredere. De mărime mijlocie, împodobiți cu brățări de aramă, cu inele în membrana nasului și în lobii inferiori ai urechilor, făceau totuși o ușoară concesie rușinii atârându-și la șold o draperie de culoare mai mult decât îndoielnică.

Acoperiți peste tot cu un strat des de murdărie, cu picioarele jupuite, fără îndoială ca rezultat al unei alimentații proaste sau insuficientă, ei răspundeau un miros de mosc în stare să pună pe râs un întreg grup de caimani.

Fiecare era înarmat cu câte o lance înaltă de doi metri, cu vârful din bambus, cu hampa împodobită cu pene de casoar și cu arcuri grosolane din lemn cafeniu, cu corzi din ramuri de palmier.

După examinarea de câteva secunde cu care i-au supus pe oamenii din fața lor, ei s-a bătut jalnic pe burtă, cu un gest caracteristic ce înseamnă în toate părțile „îmi este foame !”

Friquet înțelegând ce voiau, le-a zis :

- Așteptați doar o clipă. Ieri am fi fost foarte stânjențiți și nu v-am fi putut invita la masă. Astăzi însă altfel stau lucrurile. Dulapul ne este bine umplut, sau cum bine spune Pierre Le Gall, bucărușul cu alimente este plin... Dar întrucât voi nu-l veți înțelege pe matelot decât în franceză, iar un discurs lung ar însemna o farsă, iată ce vă pun sub nas.

Cu aceste zise, a oferit celor doi înfometați o porție mare de sago, cu resturi de cangur, un ciorchine de banane și o bucată mare de varză de sagotier.

Este cu neputință de descris expresia de bucurie fără margini de pe cele două fețe ale insularilor la vederea acestei dărmicii. Un surâs cu buzele groase întinse până la urechi, le-a descoperit un șir de dinți din fildes, a căror albeață nu o pătase deloc betelul. Apoi, fără a pierde timp, cele două guri, două abisuri, s-au căscat imens și surâsul le-a dispărut cu promptitudine dezvăluind niște maxilare de o putere necunoscută. Potolirea foamei a durat un sfert de oră. Cei

doi înși, ghiftuiți, au scos în același timp un „oh” de satisfacție și și-au mângâiat încet burțile, transformate puțin câte puțin într-o umflătură voluminoasă.

Apoi au balmăjit câteva cuvinte într-o limbă necunoscută, spre marea uimire a lui Friquet, care ar fi dorit mult să schimbe cel puțin câteva cuvinte cu ei.

Dar surprinderea i-a depășit marginile când Victor, care ascultase ce spuneau și văzuse uluitoarea lor voracitate, și-a învins groaza, și apropiindu-se de ei, le-a răspuns.

- Ah, ia te uită ! cunoști limba sălbaticilor ? I-a întrebat parizianul năucit.

- Nu ! Sălbatici vorbește o pic malaiz. Io înțelege malaiz.

- Malaieza, ei vorbesc malaieza, dar atunci se află nu departe de aici vreo așezare ceva mai civilizată. Drace ! asta ne schimbă cu totul planurile.

Dar vai ! speranța a fost de scurtă durată. Musafirii naufragiaților, cu toate că cunoștințele lor de limbă malaieză erau foarte restrânse, au putut totuși să ofere europenilor câteva informații interesante, lată ce le-a spus pe scurt Victor, fără îndoială un interpret zelos, dar al cărui limbaj avea și el nevoie de explicații.

Cei doi înfomețați erau niște karoni, niște indigeni ce se găsesc în partea de sud-vest a Noii Guinee. Ei au arătat spre apus, spunând că mergeau de multă vreme... de foarte mult... Că la plecare erau mai numeroși, dar ceilalți au fost decimați de dușmani puternici într-un război înverșunat. Toți tovarășii lor fuseseră mâncați. Ei au rămas singuri rătăcind la întâmplare ca niște buimaci.

- Aș jura, a spus Friquet după ce traducătorul a expus cele auzite, că examinându-le fizicul, li se putea acorda, fără un examen în prealabil, o diplomă de antropofagi. Întrebă-i totuși dacă mănâncă și ei oameni.

Cele câteva întrebări i-a făcut să izbucnească în râsete. Fețele lor îngrozitoare și respingătoare li s-au luminat de un fulger, de o poftă nemăsurată și s-au grăbit să răspundă afirmativ, de parcă nimic nu era mai firesc în lume decât canibalismul.

- Și au mâncat mulți oameni ?

Unul din ei și-a întins cu modestie mâinile indicând că participaseră la zece mese unde s-a mâncat carne de om. Celălalt și-a arătat mai întâi degetele picioarelor, apoi cele de la mâini.

După o bună aritmetică, asta însemna douăzeci. Ei bine ! era limpede. Ciudat mod de a înțelege raporturile sociale ale populației unui meleag ca acesta.

După o discuție lungă însoțită de semne expresive, Victor și-a continuat interesanta sa traducere și Friquet a crezut că înțelege că acești karoni se feresc din toate puterile să se arunce asupra primului venit. Ei mănâncă numai cadavrele dușmanilor uciși în război.

- Această deosebire este un pic cam dibace și cine știe dacă foamea care îi hărțuiește mereu pe acești nefericiți nu este cauza principală a acestei practici monstruoase.

- Și sago ? I-a întrerupt pe drept cuvânt Pierre Le Gall. Deoarece nu trebuie decât să se aplece ca să-l ia... de vreme ce un om poate să-și asigure existența cu el pentru zece zile...

- Nu am pretenția să-i scuz, însă... Parizianului i-a tăiat vorba un șulerat ascuțit și în tulpina unui bananier s-a înfipt o săgeată zimțată, chiar deasupra capului unui karon.

Sărmanul nenorocit cutremurându-se de spaimă, s-a lăsat să cadă la pământ.

Pierre și cu Friquet și-au apucat puștile și s-au pregătit de apărare.

- Uite că-i bună ! a exclamat parizianul, nu suntem deloc liniștiți de câteva zile. Reîncepe încăierarea.

Deodată, în imensele desigurii au răsunat urlete sălbatice, și bruscate, crengile s-au agitat în toate în toate părțile.

10. PRINȘI DE ANTROPOFAGI

La vedere au ieșit agitând arcuri și săgeți vreo duzină de papuași, care i-au înconjurat imediat pe cei doi karoni cuprinși de o groază fără de margini.

Fideli obiceiului lor de prudență, atât cât era posibilă înțelegerea, europenii nu au atacat, de altfel siguri de puterea lor fizică. Noii veniți, care poate îi volau numai pe karoni, au avut un moment de șovăială la vederea albilor, a căror prezență în asemenea loc și cu o asemenea companie li se părea ciudată.

S-au consultat cu voce tare și cu gesturi, apoi văzând atitudinea hotărâtă a parizianului și a marinarului breton cu cele două puști, cărora păreau să le cunoască perfect folosirea, și-au îndreptat imediat mânia asupra celor doi sărmani negri, care luaseră culoarea cenușii de spaimă. La fel ca niște animale prinse în capcană, nu încercau nici măcar să se apere. Teamă îi paralizase, împiedicându-le orice mișcare.

Doi dintre ei i-au apucat pe fiecare de claia deasă de păr și și-au ridicat *peda*, sabia pe care papuașii nu uită niciodată să o poarte și le servește la toate cele. Le-ar fi tăiat capetele fără nici o formalitate, dacă Friquet și Pierre nu interveneau ca să împiedice acest masacru. Marinarul, mereu îndemânatic, l-a doborât cu pumnul dintr-o mișcare pe unul cu sabia. În timp ce Friquet, cu mai multă imaginație, l-a lungit pe spate pe un altul, cu o piedică pe cât de elegantă pe atât de irezistibilă.

- De multă vreme nu am mai tras un șut, asta îmi va dezmoști un pic picioarele.

Acest atac subit l-a dezorientat pe războinici, care lucru ciudat, păreau mai mult uimiți decât furioși. În timp ce cei doi de jos se ridicau buimaci, iar ceilalți dădeau un pas îndărăt cu un fel de teamă respectuoasă, cel care părea a fi șeful și-a lăsat în jos vârful lăncii și s-a adresat europenilor într-o limbă necunoscută.

A vorbit mult și cu gesturi insuflete. Oratorul a arătat mereu spre karoni copleșit de groază, și a simulat tăierea capetelor, după care a deschis gura mare și a arătat când spre albi când spre negri.

- Să mă ia naiba ! a spus Friquet pe jumătate râzând pe jumătate necăjit, imbecilul ne la drept antropofagi.

- Într-adevăr, a adăugat Pierre Le Gall, este foarte greu ca un matelot care a mâncat treizeci de ani fasole și slănină sărată să fie astfel socotit de un amărât de tucuriu !

- Să vedem, trebuie să fiți mai dobitoci decât o țigvă goală. Dacă am mânca oameni, nu ne-am speli preparând sago. Să fiți siguri de asta... Mie îmi place să mănânc asta și altele de pe pământ, frunze, semințe și nu...

În același timp a luat o porție de sago și a mestecat-o cu vădită satisfacție. Apoi arătând pe rând înspre cei doi negri și apoi spre gura sa, a făcut gesturi de dezgust, lăsând să se înțeleagă că îi plac alimentele vegetale și că îi îngrozește carnea omenească.

Oratorul a mai continuat cu pantomima lui, însă în așa fel încât să-i arate lui Friquet că el nu avea nicio intenție să-l captureze, căci credea că parizianul nu-i plăcea carnea de om amestecată cu sago.

- Nu-i un cretin mai mare ca acesta. Acum crede acum că mie îmi place carnea fără pâine. Cum să-l fac să înțeleagă pe acest Ingrămădit de papuaș ?

Vorbăria băștinașului a continuat cu un spor ce părea de rău augur, cu atât mai mult cu cât alți negri revenindu-și din surprindere, își pregăteau încet armele, fără îndoială în vederea unui atac imediat.

Din fericire, micul Victor a salvat pentru a doua oară situația. Văzând că treaba lua o întorsătură tragică, a înaintat multă îndrăzneală spre șef, și i s-a adresat răspicat, cu o voce ascuțită, al cărei intonație se asemena cu cea a papagalilor.

Victor a vorbit mult timp și cu o convingere pe care prietenii săi niciodată nu o bănuiseră. Argumentele lui puteau totuși să fie descifrate, căci o minune ! chipul încruntat al șefului s-a luminat de un surâs larg. El și-a lăsat armele și a strâns europenește mâna parizianului înmărmurit. Pierre nu mai puțin surprins, s-a alăturat la această politețe neașteptată, și războinicii care probabil nu doreau nimic decât o bună înțelegere, s-au apropiat cu tot felul de manifestări prietenești.

În sfârșit ! a reluat Friquet după a ce a trecut acest moment, vorbești totuși toate limbile ? I-a întrebat pe chinezul volos.

- Nu, Friquet, El vorbește și malaiz. Vorbeste foarte bun malaiz.

- Și ce ai putut să-i spui mai adineauri ?

- Văzându-ne cu antropofagii, a răspuns chinezul în vocabularul lui francez pe care noi îl înlocuim acum, papuașii au crezut că voi le sunteți aliații și că participați la oribilele lor practici. Ei vă spun că undeva foarte departe, înspre apus, au văzut albi îmbrăcați și cu arme ca ale voastre. Aceia erau foarte buni și pașnici și nu ucideau decât fiare sălbatice și strângeau păsări și insecte. Ei îi servise în calitate de călăuză în explorările lor, și a învățat să țină la ei. La rândul vostru, ați greșit că ați împărțit masa cu karonii, care sunt priviți aici ca niște făpturi răufăcătoare, cărora trebuie întotdeauna să li se taie capul.

- Să li se taie capul...

- Ah ! nu, asta-i bună ! Dacă acest brav domn... L-ai întrebat totuși cum se numește ?

- Ousínack.

- ...Dacă acest brav domn Ousinack găsește că este ceva ciudat ca albi să mănânce carne de om, spune-i din partea mea că aceiași albi socotesc revoltător obiceiul negrilor de a-i face bucăți pe semenii lor.

El spune că acesta le este obiceiul.

- Trebuie să și-l schimbe, căci nu voi permite cât voi trăi ca aceștia, care au fost primiți la masa mea, să fie atât de laș căsăpiți.

- Ei vor totuși asta, dar cer în schimb mărgelile și brățări.

- Spune-i că pentru moment sunt sărac lipsit pământului.

Ousinack nu-și putea crede ochilor. Cum se putea ca niște albi să se găsească pe pământul papuașilor, fără să aibă mărgelile, stoffe și coliere. De ce au venit totuși de atât de departe ? Nu prind nici insecte și nici nu vânează pasărea paradisului !

Spune-i că noi nu avem nimic din toate aceste obiecte, însă îl sfătuiesc să-l lase să plece pe karoni, și îi voi face un cadou frumos.

- Te bagi prea mult în afacerea asta, fiule a spus Pierre Le Gall.

- Nu. Amintește-ți bine că avem ascunse

în bagajele noastre una sau două cămăși roșii de lână. Amicul va fi încântat bucuros de promisiune.

Într-adevăr, bucuross de făgăduială, negrul s-a întors spre karoni și le-a spus în limbajul său plin de diftongi :

- Am vorbit cu oamenii albi. Oamenii albi nu mint niciodată... Haide plecați !

Cei doi canibali, năcuți și răpiți de această ultimă întâmplare, s-au întors în călcăie și au spălat putina ca niște canguri.

Foarte satisfăcut de acest deznodământ pașnic, și mereu ospitalier, în așteptarea mesei de seară tânărul a oferit noilor săi prieteni o gustare. Oferta a fost primită cu amabilitate, cu atât mai mult cu cât un stomac de papuaș este mereu gol.

Acest lunch s-a lungit până la cină, când doi canguri doborâți la repezeală de Pierre au fost la mare cinste, apoi s-a lăsat noaptea. A fost aprins un foc mare și papuașii, bucuroși ca niște copii mari, s-au lăsat pe vine în jur și s-au dat la glume și pâlăvrăgeli, de care sunt atât de dornici.

Conversația era anevoioasă, căci era nevoie să treacă prin două guri, a lui Victor și a lui Ousinack. Ea nu lăncezea totuși, ci dimpotrivă, datorită comentariilor pe care cei doi traducători le însoțeau cu „explicații”. Friquet a fost onoratul serii. Parizianul cunoștea pasiunea sălbaticilor în general, și a papuașilor în particular, pentru muzică. Cu toate că vocea îi era falsă, vrednică de plâns, iar cântecul îi era înfricoșător de masacrat cu inocentele vocalize, el a depășit cu îndemânare dificultățile și și-a dus la capăt treaba, organizând un concert instrumental căruia i s-a acordat toate aprecierile.

Un concert instrumental la latitudinea de o sută cincizeci de grade și sub paralela zece ! Dar ștrengarul din Paris avea și alte surprize în sac. În momentul când bravii insulari chirciți cântau pe nas o melopee interminabilă și plângărească, în mijlocul luminii lui a izbucnit ca o rachetă o melodie armonioasă și pătrunzătoare ca un cântec de privighetoare.

Emoția acestor ființe primitive a fost de nedescris. Era uimitor să-i vezi pe insulari cutremurându-se la auzul corului războinicilor lui Faust.

În sfârșit, cu răsuflarea tăiată, tânărul a trebuit să se oprească, cu toate că nesățioșii spectatori au cerut cu strigăte puternice să-l mai audă o dată. Friquet le-a făgăduit că va relua concertul a doua zi, după care a putut în sfârșit să se lungească alene sub un arbust și să încerce să guste plăcerile somnului. Pierre s-a lungit prietenește alături de el, dorind să afle cum reușise o asemenea performanță.

- Uimitor !... tulburător !... nu am auzit ceva asemănător. Ai cumva o cutie muzicală în pânțec ? Nu ești un om, ești o orgă.

Friquet a început să râdă.

- Se pare că mă iei peste picior, de parcă nu ai ști că două bucăți de scoartă foarte netede învelite într-o frunză produc o nuanță de clarinet. Nu trebuie decât să suflî în ele și să-ți cunoști melodia.

- Dar instrumentul...

- Îți voi spune un secret. Am destulă practică de pe timpul când băteam trotuarul parizian, făcând să urle câinii când treceam spre școală. Și acum să încercăm să dormim.

Dar nu au reușit, căci cei doi prieteni au constatat cu prețul unei nopți albe cât de puțin au nevoie papuașii de somn. Într-acevăr, în loc să se lungească pe pământ, ei au rămas chirciți în jurul focului, discutând și rîzînd despre ultimele întâmplări.

Ziua ce a venit a fost folosită cu uscarea făinii de sago și încărcarea ei în pirogă. Negrii, scufundători curajoși, au scos cu plăcere ambarcația din „tainița” ei submarină. Asta i-a permis lui Friquet să-i înmâneze lui Ousinack cămașa roșie promisă, pe care șeful a îmbrăcat-o de îndată.

Friquet a aflat între timp că Ousinack, originar din noua Guinee septentrională, străbătuse până aici patru sute de leghe departe de satul său. Împins de o misterioasă nevoie de migrație, obișnuită oamenilor din rasele primitive, întâmplarea îl adusese la un trib aflat la opt zile de navigație. Datorită curajului și forței sale, devenise șeful așezării. Plecase de acolo de vreo cincisprezece zile ca să vâneze și să pescuiască și se pregătea acum să se întoarcă.

Din cele aflate, parizianul a reținut un lucru esențial, acela că satul acestuia era situat undeva în sud-vest.

- Bravo ! a exclamat el, este chiar în drumul nostru și vom face călătoria împreună.

- Vom forma împreună cu ambarcația lor o subîmpărțire navală, i-a întărit spusele prietenului său Pierre Le Gall.

De îndată ce s-au terminat pregătirile, a fost transportată o cantitate din făina de sago și în ambarcația indigenă, ascunsă cu iscusință într-un golful, căreia europenii nu-i bănuiau existența.

Piroga europenilor a fost amarată de cea a papuașilor, apoi prietenii noștri, fericiți ca niște naufragiați care pornesc în căutarea unui uscat mai ospitalier, au luat loc la bordul ambarcației, pompos denumită nava amiral.

Călătoria a continuat fără incidente timp de o săptămână întreagă. Navigația se întrerupea pe timpul nopții, care nu era luminată de lună.

Pe la mijlocul celei de a opta zi, piroga s-a angajat într-un fel de canal cu apă puțin adâncă, presărată cu stânci de corali, ce făceau navigația dificilă. Apoi canalul a devenit dintr-o dată mai adânc și s-a lărgit într-un estuar, care nu era decât vărsarea unui râu.

Din acest moment piroga a întâlnit numeroase ambarcații de toate mărimile. Albii au fost primiți cu bucurie și s-au auzit rostindu-se cuvintele *tabe tuan*, bună ziua, domnule, când s-au arătat europenii.

În preajmă ieșeau din mare numeroase insule, ca niște buchete de verdeață. Cursul de apă părea să se verse într-un bazin larg acoperit cu plante mlăștinoase, pe care se înălțau o mulțime colibe cu o înfățișare cu adevărat nemaivăzută. Pe o pădure de piloni, înalți de șapte până la opt metri, între care circula în bărci o mulțime veselă și gătită, se odihneau la cel puțin la cincizeci de metri de țărm niște construcții enorme, puțin mai depărtate de celelalte. Când Friquet l-a întrebat pe Ousinack de ce era această deosebire, papuașul a făcut cu ochiul și l-a răspuns că servesc de locuință tinerilor în vârstă de căsătorie.

Coliba ce li s-a dat celor trei avea forma unui patruleter mare cu mai multe încăperi cu felurite folosințe. Ousinack a intrat în ea împreună cu cei doi francezi și le-a arătat locuința cu un gest cordial, ce părea să spună : este a voastră !

11. O VÂNĂTOARE DE PĂSĂRI ALE PARADISULUI.

Friquet s-a izolat cu cei doi tovarăși ai săi în partea deschisă a locuinței aeriene, pe care Pierre o numea în limbajul lui marinăresc *teuga* de la prova, unde locuiau de trei zile în așteptarea unei distracții pe care le-o promisese Ousinack. Urma după aceea să-și rela calea cu șubreda lor ambarcație spre strâmtoarea Tores.

În sfârșit, a sosit și marea zi atât de mult dorită. În timp ce Pierre, Friquet și Victor mai moțâiau pe rogojini, locatarii casei lacustre în frunte cu Ousinack au coborât pe uscat în cea mai mare liniște. Ei s-au reîntors pe platforma locuinței cu strigăte tot mai răsunătoare, executând o melodie discordantă și purtând cu mare pompă niște saci mari plini cu obiecte misterioase. Sacii au fost duși sus pe platforma colibe, apoi Ousinack și doi apropiați de ai săi i-au deschis.

La vederea conținutului lor, Friquet nu și-a putut reține o mișcare de neînvinș dezgust.

Aceștia erau umpluți cu cranii omenești, uscate, lucitoare și înșirași câte șase pe liane de palmier.

- Iată deci surpriza , a spus Pierre nu mai puțin îngreșat.

- Acestea să fie oare pregătite pentru sărbătoare ?

- Și privește cu câtă veselie și respect umblă cu osemintele. S-ar zice că într-adevăr săvârșesc o ceremonie religioasă.

Niște strigăte repetate, însoțite de un ritm bizar erau scoase de glasuri bărbătești. Femeile și copiii răspundeau cu voci ascuțite, în timp ce cei trei ce

conduceau ceremonia scuturau furioși și ragurile de mingi osoase, care se loveau cu un zgomot sec.

Europenii se temeau ca acest prolog fioros să nu fie urmat de ceva și mai sumbru. Dar nu s-a mai continuat. Incantația s-a terminat și lianele cu craniile au fost legate de stâlpii ce susțineau acoperișul colibei, unde se clătinau ca niște felinare la bătaia brizei.

- Și acum, putem să plecăm la vânătoare, a spus Ousinack cu obișnuita lui cordialitate.

- Vom pleca la vânătoare ? a întrebat Friquet. Ce fel de vânătoare, te rog, prietene papuaș ?

- Cea de păsări ale paradisului, a răspuns el bucuros.

- Și ce naiba vrei să faci cu ele ?

- Peste cinci luni vom merge spre nord, în satul unde se află malaezii și le vom duce piei de păsări. Malaiezii le cumpără ca să le revândă albilor. Ne vor da vârfuri din fier pentru sulite, „peda” foarte tăioase, orez și apă de foc, a încheiat șeful cu o lăcomie de nestăpânit.

- Fie. Nu cerem mai mult. Cu asta am mai schimba puțin atmosfera., după care, odată terminată această expediție, ne vom relua navigația.

Ca o răsplată pentru necazurile ce-l așteptau, parizianul, mereu dornic să afle ceva nou, se gândea să poată lămurii anumite amănunte încă necunoscute despre aceste minunate păsări.

Vânătorii în număr de vreo treizeci erau înarmați după împrejurare cu arcuri mult mai mici decât cele care le servesc de obicei. Săgețile în loc să fie prevăzute cu vârfuri de os sau de fier, se terminau cu o sferă de mărimea degetului mare, ca să zăpăcească pasările fără a le răni sau a murdări cu sânge penajul lor delicat.

Friquet și Pierre își luaseră la întâmplare puștile, deși nu aveau încărcături de vânătoare și la înălțimea la care se găseau păsările folosirea glonțului era aproape imposibilă. Grupul s-a pus în mișcare în timpul nopții și a pătruns în pădurea virgină la vreun sfert de oră înainte de răsăritul soarelui. Ousinack a recomandat europenilor liniștea cea mai desăvârșită, căci vânatul pe care îl urmăreau era cel mai bănuitor.

Vânătorii negri negrii înaintau încet în șir indian, strecurându-se printre lianele umede de rouă, dând la o parte ierburile și înconjurând rădăcinile ieșite, mereu înainte ca niște reptile gigantice. Apoi, la primele raze ce au luminat cele mai înalte tulpini și în mijlocul tăcerii solemne care încă mai domnea peste pădurea adormită, a tășnit un tipăt sonor, aspru, cu o notă emoționantă ce respira totodată bucurie și cutezanță. Pasărea paradisului saluta reîntoarcerea astrului, de unde și numele care i se mai dă, de pasărea soarelui. Grupul s-a oprit. Papuașii s-au ascuns și s-au făcut mici, reținându-și respirația și pregătindu-și armele, în timp ce șeful arăta cu degetul îndreptat spre o spărtură a vegetației minunata pasăre pe care zăna oceanului o împodobește cu bogatele culori de pe paleta sa.

La această zgomotoasă chemare i-a răspuns din depărtare un țipăt ușor. Era răspunsul unei femele. Apoi, au răsunat din toate părțile, care mai de care, notele masculilor. Ousinack și-a frecat mâinile și a șoptit :

- Va fi o vânătoare bună. *Burong taja* - acesta este numele dat de papuași păsării - va începe *sacaleli*.

- Ce vrea să spună cu asta ?

- Că acest *burong* va dansa.

Șeful spunea adevărul. La patruzeci și cinci de picioare de sol se întindeau niște crăcile lungi ale unei specii de copac foarte comun prin aceste locuri. Pe acest sipet de velur verde se agitau, zburau și reveneau, se învârtteau acoperiți de un nimb de aur, luminos și schimbător, ca o pulbere de diamante, vreo treizeci de bărbătuși. Rivalizând între ei în grație și seducție, își umflau penajul tremurător și se mișcau în toate direcțiile ca niște atomi irizați ce scânteiau în razele soarelui.

Din timp în timp bolta de verdeată era străbătută de câte o rachetă multicoloră și pe acest scrin bogat încărcat se adăuga o nouă perle.

Friquet contempla extaziat acest spectacol.

Acest pământ îndepărtat, această pădure luxuriantă și sălbatică, în mijlocul căreia era ca și pierdut, acești canibali hidoși ce-l înconjurau, totul contribuia la sporire încântării sale.

Friquet a fost smuls brusc din gândurile lui de un vâjâit rapid. A fost urmat de un pocnet ușor și înăbușit. Lovită de săgeata precisă a unui vânător, o pasăre a căzut, răsturnându-se molatic în mijlocul în vârtejul penelor sale multicolore. Lucru ulmitor, tovarășele sale din jur, amețite de soare, înfierbântate de trufie nu păreau să observe dispariția sa bruscă. Au continuat să zbată zgomotos, scâldându-se în lumină, întrecându-se prin farmec și strălucire, fără a se preocupa de ceea ce se petrecea în această fundătură întunecoasă, unde nu pătrundeau încă razele astrului zilei.

Această uitare avea să le piardă. Căci pe cât pasărea paradisului este mai temătoare la apropierea omului pe sub pădure, pe atât devine mai încrezătoare și mai imprudentă atunci când, după ce și-a găsit un loc favorabil pentru zbenguială, își începe *sacaleli*, fără a fi fost tulburate cu ceva mai înainte. Prima victimă a căzut la picioarele parizianului, care a putut fără să facă vreo mișcare să o examineze în voie. Era un exemplar din specia numită, pasărea paradisului de smarald. Avea aproape mărimea unui porumbel, cu o frumoasă culoare cafenie aprinsă, cu ciocul și capul galbene, cu gâtul ca paiul și un verde metalic. Purta pe aripi huse lungi și dese de pene cu o nuanță minunată de arahidă, vârgată cu purpuriu sau portocaliu. Din aripi i se lăsă să cadă mănunchi de smocuri când pasărea este în repaus, dar la cea mai mică mișcare, aripile i se ridică vertical, capul i se apleacă înainte și cele două panăse i se desfac, formând două evantaie tivite cu aur sau purpură, dungate la bază cu roșu stacojiu, care trece dintr-o nuanță în alta a unui cafeniu palid.

Masacrarea a continuat, spre marea amărăciune a lui Friquet și chiar a lui Pierre, care blestemau în sine aviditatea malaieziilor și cochetăria femeilor

civilizate, care dintr-un capriciu de toaletă depopulau în felul acesta pădurea de grațioasă podoabă.

De îndată ce s-a terminat măcelul, și cuvântul nu este exagerat, tăcerea a fost dintr-o dată ruptă. Cei doi francezi puteau să-și dea curs liber admirației, spre marea mirare a sălbaticilor, care nu vedeau în fața lor decât niște burong țaja, cărora nu le acordau nici o atenție, ca și țărani noștri față de păsările obișnuite.

- Dumnezeu! biete! ființe ! a murmurat Pierre cu compătimire înduioșătoare, ridicând cu delicatețe un mic „diamant”, al cărui cioc a lăsat să-i curgă o picătură de sânge, este grațioasă și strălucitoare ca o rază de soare...

Între timp papuașii s-au apucat să prepare păsările paradisului, în așa fel încât pielea jupuită să nu se strice și să fie bine apreciată. Operația era foarte simplă și s-a făcut cu multă pricepere. Le-au tăiat picioarele și aripile, au scos carnea, după care le-au trecut prin pielea golită un băț ce ajungea până la cioc. Apoi au înfășurat pielea în jurul bățului, după care au uns-o cu un preparat înmiresmat și au pus-o la uscat. Păsările paradisului ajungeau în Europa în această stare, în general fără stricăciuni.

După o oră, nu a mai rămas nici o urmă de păsări ale paradisului jucăușe, decât o grămadă de carne însângărată depusă pe o frunză mare.

- Ce ai de gând să faci cu asta ? l-a întrebat parizianul pe Ousinak.

- Să o mâncăm, i-a răspuns bravul papuaș. Borung țaja sunt întotdeauna delicioși, însă în mod deosebit în acest sezon. Ei se hrănesc cu nucșoară, care le dă un parfum anume. Vrei să mănânci și tu ?

- Mulțumesc, a răspuns energic Friquet, nu am poftă de mâncare în această dimineață. Mă voi mulțumi cu o înghiițură de sago. Mi se va părea că servesc o masă de împărat roman.

12. PIRAȚII

Cu tot întunericul, Friquet a înaintat încet până la marginea platformei aeriene a marii colibe lacustre, încercând să străpungă cu nesaț întunericul din jur.

- Fii cu băgare de seamă, matelotule. Știi că podeaua este întinsă și nu are balustradă.

- Nici o teamă ! cunosc asta.

- Nu-i nimic nou, așa-i ?

- Nimic. Sub copaci totul este negru, ca în adâncul infernului. Iar luna nu-i în stare să lumineze această vegetație atât de deasă.

- Dar stai ! fiindcă a venit vorba, ce se întâmplă cu prietenii noștri papuași. Nu se mai aud deloc.

- Fac ca și noi, îndură foame. Sunt în cealaltă parte a colibei chirciți pe călcăie în jurul unui foc slab întreținut cu frunze de sagolier.

- În ce mă privește, sunt tot mai convins că nu se poate continua mult așa și dacă nu vom încerca să ieșim, vom mânca tot mai puțin. Deocamdată am să încerc să dorm. Între timp deschide ochii mari. Când vei sfârși cartul să mă trezești ca să te înlocuiesc.

Și Friquet, care își mințea foamea de trei zile, ca și camarazii săi, s-a lungit pe o rogojină și a închis ochii.

Ce se întâmplase din momentul în care papuașii, după ce își terminaseră vânătoarea și își preparaseră păsările paradisului, se așezaseră să dejeuneze înainte de a porni spre coastă ?

Iată ce. Vânătorii așezați pe vine, așa cum le era obiceiul, urmăreau într-o bună dispoziție cum se frigea carnea. Erau veseli. Fețele negre li destindeau larg la perspectiva unei „peda” noi nouțe, a colierelor de sticlă, a securilor și îndeosebi a numeroaselor damigene de tafia pe care le dădeau traficanții malaiezi în schimbul pieilor de păsări ale paradisului...

Deodată, sub pădure a răsunat sunetul unei goane furioase. Fiecare și-a pregătit arma cât ai clipi din ochi. Zgomotul a sporea din ce în ce mai, de s-ar fi zis că este goana unei fiare sălbatice. Deodată din adâncul pădurii a tășnit brusc un om singur, un negru, cu inima gata să-i spargă pieptul, cu râsuflarea tăiată cu ochii scoși din orbite și corpul alb de spumă. Ousinack l-a recunoscut, acesta fiind unul de ai săi și l-a întrebat pripit. Fugarul, ținându-și mâna pe o rană însângărată de la piept, a horcăit cu vocea strângută :

- Huni !... huni !... pirații !... pirații !... apoi a căzut, ca pe vremuri soldatul de la Maraton. Dar vai ! nu aducea cu el vestea unei victorii.

Cele două cuvinte păreau să-i împietrească pe toți de groază. Dacă pirații asediau satul era cu neputință să se ajungă la coastă. Trebuia de fugit în adâncul pădurii și de pus în siguranță bogata captură de dimineață.

Doi oameni l-au apucat cu putere pe rânit, unul de braț, altul de picioare și un altul a luat mâncarea, apoi grupul de băștinași urmat de cei doi europeni și de chinez, pătrunzând în junglă, a ajuns într-un luminiș. La marginea lui era colibă mare, părăsită. Fugarii s-au urcat într-un palmier cu agilitatea unei maimuțe și s-au aprovizionat cu câteva nuci de cocos, apoi și cu doi ciorchini de banane. Între timp dușmanii l-au găsit și au încercat să-i împresoare pe teren deschis, dar era prea târziu. Vânătorii au ajuns la adăpost. Nu le mai era teamă de-acum de nimic decât de foame și de lipsa de apă.

Mai înainte am mai vorbit despre colibele pe piloni, izolate de uscat și de apă. Într-un cuvânt, puse la adăpost de un atac. Locuințele erau în așa fel construite, încât la nevoie deveneau adevărate fortărețe.

Procedul de pătrundere înăuntrul unei asemenea cabane, care pare mai degrabă un cuib de păsări răpitoare, este simplu însă nu la îndemâna primului venit. Accesul în locuința aeriană nu este practicabil decât pe o scară ce se ridică, așa-dar numai prin acest mijloc și printr-un singur loc.

Dar se va obiecta că atacatorii au mijloace și posibilități de a incendia coliba, cu toate că asediații pot să-i împiedice fără greutate să urce. Noi le vom răspunde că papuașii nu fac război decât ca să-și mănânce prizonierii, ori să le taie capetele. Ce ar face în acest caz cu cadavrele carbonizate, a căror carne și oase ar fi nepotrivite pentru un ospăț sau pentru împodobirea colibelor cu crani.

Pirații anunțați de către rânit găsiseră marea colibă protejată de crani și se fuseră superstițioși să se apropie de ea. Însă și-au spus, nu fără temei, că

proprietarii casei acvatice erau pregătiți să-i înfrunte și se mulțumiseră doar să o ia pe urmele vânătorilor.

Ajunși cu bine acasă, europenii și papuașii urmăreau acum evenimentele de la treizeci de metri de uscat, stăpâniți de neliniște și lipsiți de hrană.

Friquet, răzbit de foame, s-a trezit mai înainte de a se sfârși cartul lui Pierre și i-a luat locul acestuia. „Cine doarme mănâncă” spune o vorbă. Abstracta masă a prietenului nostru, suportată o vreme de somnul său, era prin urmare destul de puțin substanțială. Își trosnea oasele, căska, căscatul fiindu-i unica ocupație a maxilarelor, apoi s-a adâncit în gânduri...

Brusc, în fața inferioară a peretelui aerian a răsunat o lovitură scurtă, destul de puternică, care l-a făcut să tresară.

- Ia te uită ! a murmurat el, asediatorii încearcă o surpriză. Să văd ce este.

Și-a pipăit instinctiv revolverul și s-a asigurat că arme era în bună stare. De altfel fără rost, căci zgomotul nu s-a mai repetat. Parizianul a mai visat timp de o oră privind mersul stelelor, când la orizont s-a aprins flacăra puternică a soarelui.

Pierre s-a trezit și el în același timp. Un vechi obicei al marinarului care se scoală întotdeauna în momentul începerii cartului de dimineață. Cum merge cartul, matelotule ? Ai vreo noutate ?

- Vai ! nimic ca întotdeauna.

Maistrul tunar a aruncat o privire rapidă spre uscat și i-a scăpat un strigăt de surprindere.

- Nimic ! spul că asta nu-i nimic ? a continuat el, înaintând spre marginea platformei. Ah ! zău, aventura este extraordinară.

Spectacolul ce-l contempla de la înălțimea observatorului său merita această exclamație...

Pe uscat zăceau, solid legate una de alta, patru sau cinci patrupede cu blana alburie pătată de sânge, pe care numai o mână prietenească putea să le depună în acel loc. Într-adevăr, animalele strânse într-un juvăt de liană de palmier, se ridica un pic până spre platformă, sub care era menținută dintr-o cauză necunoscută.

Nu trebuia decât să întinzi mâna și să apuci liana ca să ridici douăzeci și cinci de kilograme de carne proaspătă.

- Să fie binecuvântate ființa sau ființele care, cuprinse de mlaie pentru suferințele stomacurilor noastre ne-au expediat, scutit de taxe, acest transport de vânat, a exclamat Friquet, pe un ton bombastic și glumeț...

- Și mă gândesc, l-a întrerupt Pierre, că în sfârșit serviciul de cart s-a cam întrerupt.

Parizianul s-a lungit pe platformă și a încercat să descopere locul misterios unde era prinsă liana. A observat imediat o săgeată lungă și puternică, cu pene galbene la capăt și vârf din os înfipt adânc în peretele exterior, susținea greutatea lianei.

Tânărul și-a amintit atunci de izbitura care îl intrigase cu o oră în urmă și nu se îndoaia că fusese produsă de săgeată. Și-a întins brațul și a încercat să ridice merindea atât de binevenită, când a auzit trecându-i foarte aproape de ureche un vâjâit ascuțit. Din mijlocul tufșurilor de pe țărm fusese trimisă o săgeată care

s-a înfipt la zece centimetri deasupra capului lui Friquet. Corpul de trestie al acesteia mai oscila încă, când aproape imediat a răsunat o detunătură urmată de un urlet de durere.

Răspunsese cu o împușcătură Pierre Le Gall, a cărui armă mai fumega încă.

- Așa îți trebuie, nenorocitul de negru ! Dacă nu-ți ajunge asta, atunci beduinii oceanului îți vor mai da una. Mai am aici pulbere și gloanțe. Asta se numește o tactică bună susținută de o „mișcare” bună.

Printr-un gest rapid, Friquet a oprit fără împotrivire salvele lui Pierre, și în fața ochilor prietenilor săi papuași înmărmuriți și-au făcut apariția cei cinci marsupiale din specia numită cou-cous de către indigeni.

- Iată, bravele Ousinack, i s-a adresat curând Friquet șefului cuprins de bucurie, acesta-i un dar trimis de niște prieteni necunoscuți, friptura pe care o vom servi la dejun. I-ați deci obligația să jupei unul cât mai repede cu putință, căci domnește o mare foamete pe aici.

De această dată Ousinack nu a mai avut nevoie de obșnuitul interpret. Semnele Lui Friquet erau atât de ușor de înțeles și vânatul atât de atractiv, încât papuașii, fără să mai aștepte alte pregătiri, s-au grăbit să apuce bucățile de carne, pe care le-au mâncat cu lăcomie crude. De-abia dacă parizianul a putut să pună ceva la o parte pentru el și cei doi tovarăși.

- Ciudate ființe a spus Pierre, în timp ce Friquet a ridicat prosternat blana alburie, lănoasă și foarte deasă și a acoperit resturile cafenii de carne.

Contrar obiceiului său, Friquet a rămas gânditor, în timp ce tăia bucăți de mărime mijlocie din corpul marsupialului.

- Nu spui nimic ? a reluat marinarul.
- Mă gândesc la cele întâmplate. Când ne vom reface puterile cu această masă, ce se va mai întâmpla cu noi ? Situația nu pare să se schimbe și nu cred că binevoitorii de colo își vor repeta darul.

- Ai dreptate, însă totuși, cui îi datorăm această întâmplare fericită.
- Privește săgeata. Am văzut doar un singur papuaș din toți cei pe care i-am întâlnit până în prezent servindu-se de asemenea săgeți cu vârful de os și la capăt cu pană galbenă.

- Așa este, dar nu papuașii aceștia, ci mâncătorii de oameni pe care i-am salvat recent de la pierzanie.

- Karonii antropofagi, nu-i așa ? M-am gândit la asta, căci îi recunosc bine după săgeți.

- Ca să vezi ! Ce nenorociți. Nu ne plătesc însă că suntem frumoși. Totuși, doar știi bine, fiule, că ne-am descurcat cu necredincioșii aceia de americani și nu ne-a mers rău nici cu oamenii aceștia de pe aici.

- Din fericire, căci după felul cum merg treburile, mă întreb unde am fi ajuns dacă nu ne-ar fi făcut cunoștință Victor cu cei doi urmăriti, care ne răspund acum atât de prompt pentru amabilitatea noastră. Vezi tu, Pierre, din asta se trage învățătura că întotdeauna întâlnești sentimente bune la cei dezmoșteniți de soartă. În tot cazul, să mulțumim acestor oameni de treabă care ne-au mai prelungit existența cu două zile. Apoi, cine știe, poate că se va mai întâmpla ceva curând.

Parizianul nu se înșela. De îndată ce s-a întunecat s-a produs același zgomot sec ca în ajun și la aceeași oră. Friquet nu avea îndoieli asupra naturii loviturii, care îl intrigase în noaptea trecută. Pierre, pe care atenția îl ținuse treaz până atunci, auzise și el.

- O „veste”, a rostit el cu voce înecată. Am mare speranță, fără să știu de ce.

De afară s-a auzit în noapte un geamăt slab însoțit de un foșnet nelămurit. Cei doi prieteni așteptau ziua cu o nerăbdare ușor de înțeles. Gemetele continuau cu intervale lungi, fără a-și spori sau slăbi intensitatea. În sfârșit, după mai multe ore de neliniște a apărut soarele. Pierre și Friquet, întinși deja pe burtă pe platformă, au scăpat un strigăt de surprindere și dezamăgire.

Jos, prinsă de o liană subțire, fixată ca în ajun de o săgeată, se zbătea disperată o pasăre neagră de tot, de mărimea unui porumbel. Biata zburătoare cârâia plângăreț și se agita zadarnic, ca un cărbuș ținut la capătul unui fir de ață de mână neîndurătoare a unui copil.

- Păzește-te, matelotule, fii cu băgare de seamă la săgețile din tufișuri. Așteaptă să-mi pregătesc pușca.

Era o precauție zadarnică. Papuașii ascunși pe țărm n-au mai încercat ca în ajun să reinnoiască criminala lor încercare și Friquet a putut să-și ducă la capăt treaba.

Dar minune ! De abia a prins tânărul pasărea captivă, care nu era altceva decât un cacadu negru, o specie de papagal motat, că a și apărut papuașul Ousinack, părând cuprins de nebunie. Sărea, gesticula, și-a aruncat armele, se smulgea de păr și se rostogolea la picioarele parizianului cu atitudini rugătoare, disperate.

- Se pare, a spus Pierre râzând, că ești socotit în acest loc drept un zeu bun.

Presupunerea marinarului nu era defel exagerată judecând după îngenunchierile și ploconelile tot mai năvalnice ale șefului. În sfârșit, nemaiputându-se reține, Ousinack a apucat cu hotărâre prăjina ce făcea legătura cu țărmul și s-a lăsat să alunece pe uscat urmat de războinicii săi. Apoi i-a făcut semn parizianului să-l urmeze și să aducă cu el pasărea.

Friquet nu avea nevoie de un nou îndemn. I-a lăsat să treacă mai întâi pe Victor, apoi pe Pierre și a coborât ca și un căpitan care își părăsește ultimul nava. Papagalul, mereu legat, s-a lăsat purtat în voie de leava pusă în fața spatei lui Friquet, ca și cum ar fi fost obișnuit cu asta de multă vreme. Papuașii s-au aranjat în jur câte doi, formând un fel de gardă de onoare, apoi s-au afundat cu toții în pădure fără a se îngrijora de dușmanii lor, de parcă nu ar fi existat.

Friquet i-a atras atenția lui Ousinack, aspra primejdiei, dar acesta i-a răspuns cu ochii smeriți, de parcă nu putea să susțină cu privirea pasărea sacră :

- Au plecat. Nu au mai încercat să atace pe cei care sunt protejați de pasărea nopții...

13. SCRISOAREA LUI FRIQUET

Trecuse o lună din ziua când cei doi naufragiați, ca și tovarășii lor sălbatici, ieșiseră atât de straniu din dintr-o situație disperată.

Pentru moment, zăna cea rea care îi urmărea cu o ură neîndurătoare și le semăna sub pași capcane din care nu scăpau decât cu forța bravurii și a îndemnării, părea totuși să le fi pierdut urma.

Îi părăsese ursita rea ? Așa după cum afirma Friquet în glumă, că ghinionul se odihnea ?

Prietenul nostru parizian părea astăzi în forma cea mai bună, căci nimic în prezent nu părea să confirme vreo previziune sumbră.

Papuașii dispăruseră, Friquet, Pierre Le Gall și tânărul Victor se găseau singuri pe o insuliță pierdută în mijlocul oceanului. Valurile cât muntele se izbeau din toate părțile de vârfurile ascuțite, aruncate în dezordinea de neînțeles, a stâncilor invadate de revărsări de spumă. Cât se vedea cu ochii, marea verde era presărată cu insule și insulițe de corali, de atoli cu inevitabilul lor guler de palmieri. Mii de păsări de mare zburau în stoluri dese și zgomotoase, descriind cercuri mari, apoi se lăsau să cadă brusc în mijlocul valurilor, de unde țâșneau cu un pește în cioc. Soarele pârjolea tufișurile albe de corali morți și razele lui verticale revărsau viața asupra vietăților submarine.

Cei doi prieteni, sătui de-acum cu acest spectacol, sau cel puțin familiarizați cu el, nu acordau nicio atenție celor văzute, după care nu ar mai putea de admirație un naturalist. Refugiul lor, de dimensiuni reduse, se înălța la zece până la doisprezece metri deasupra nivelului mării. Erau totuși la adăpost de valurile înalte pe care le aducea din larg vântul în vreme de furtună. De altminteri, siguranța le era și mai mare, deoarece peste întinderea albă ca zăpada exista un strat superior de coral, în care apăreau caverne întunecoase ce sfidau cele mai înfricoșătoare lovituri ale mării.

Victor se ocupa ca de obicei de pregătirea dejunului. Chiroit pe vine în plin soare în fața unui foc, el supraveghea clocotul unui vas pântecos de aramă cositorită, din gura căruia ieșea un nor de aburi. Micul chinez insensibil ca o salamandă la căldura soarelui și a focului, s-a ridicat, a dispărut o clipă și a revenit cu trei cești și un ceainic încăpător, în care a vărsat câteva picături de apă fiartă.

Pierre Le Gall, sprijinit cu spatele la intrarea unei grote își fuma nelipsita pipă alături de parizian, care așezat pe un fragment mare de stâncă așternea un scris mărunt și strâns pe mai multe file albe de hârtie. Plimbându-și repede penița unui condei adevărat din metal, pe care îl muia frecvent într-o călimară cu cerneală, Friquet aspira cu nesațul unui fumător înveterat fumul care-i scăpa în spirale albastre dintr-o țigară de calitate.

Tânărul și-a întrerupt o clipă redactarea și i-a strigat pe celest :

- Victor, este gata ceaiul ?
- Foalte lepede, Flike, foalte lepede !...
- Și mâncarea de vâcuță cu ceapă ?
- Este fiartă.
- Ah !...Aștept s-o mâncăm.
- Foalte lepede !...

Ceai, țigări, carne de vacă, ceapă !...ce schimbare bruscă și atât de imensă se produsese în existența prietenilor noștri ? Prin ce minune gastronomică acești

naufrația, alimentați ca și papuașii, adică cu sago, se găseau într-un asemenea loc, gata să facă onoarea unui meniu atât de civilizat ? De unde găsisse Friquet cerneala, condei și hârtie, de vreme ce noi l-am lăsat pe drum într-un sat lacustru, având ca avere doar armele și un cacadu negru ?

Încă vreo câteva clipe de răbdare și legitima curiozitate a cititorului va fi pe larg satisfăcută.

Prima parte a mesei a fost tăcută. Cei trei robinsoni - li se poate da această denumire unor oameni ce ocupă o insulă pustie, oricâte resurse ar avea ea - au servit cu neșă „iahnia”, care avea un aspect minunat, și tăcerea nu a fost întreruptă decât atunci când Pierre, bine refăcut, a sorbit ultima înghițitură de ceai, căruia îi adăugase o cantitate moderată de rom.

- Ei bine ! marinarii, ce noutăți ai în jurnalul tău de bord ?

- Nimic afară din ce cunoști ca și mine. Am terminat povestirea aventurilor noastre din ziua în care ne-am luat rămas bun de la locuitorii din Noua Guinee, până în acest moment.

- Am totuși o idee, fiule, ce ar fi dacă mi-ai citi jurnalul tău de bord. Asta va face să treacă mai ușor timpul.

- Nu cer mai mult, însă mă tem că asta nu te-ar interesa.

Și parizianul hotărât dintr-o dată, a zâmbit, și-a adunat filele împrăștiate, le-a pus cap la cap și aprinzându-și o a doua țigară, s-a așezat pe pământ și a început să citească :

„Bătrâne camarad,

După ultima mea scrisoare datată în Sumatra, ne-a urmărit ghinionul, continuând să ne amenințe, pe Pierre și pe mine, cu aventuri nu mai puțin extraordinare decât cele prin care am avut plăcerea să trecem împreună cu dumneata.

Dar mai bine să ți le prezint.

După cum știi, din Sumatra am plecat la Macao ca să căutăm pentru colonia noastră culi chinezi. Treaba a mers bine până când un mare ticălos de american, un căpitan, s-a oferit să ne transporte oamenii. Am trecut cu el printr-un naufragiu, după care am ajuns pe o insulă locuită de canibali și toți cei trei sute de chinezi au fost devorați de insulari, deși am încercat să-i salvăm. Am reușit până la urmă să părăsim acel loc blestemat cu o pirogă luată de acești nemernici, care ne-a purtat până în noua Guinee. Aici, am preparat pâine de sago, am vânat pasărea paradisului, am salvat de la moarte doi lăcuii, am fost asediați în mijlocul pădurii virgine și după un șir de alte întâmplări pe care nu are rost să ți le povestesc, ne-m lăsat tâlpășița. L-am părăsit pe noul nostru prieten, Ousinnack, un papuaș de treabă, luând capul pe direcția strămtorii Timor.

Ne-am urcat într-o pirogă din partea locului cu alimentele ce ne ajungeau pentru trei zile. Dar stai ! am uitat să spun că în drumul nostru am recrutat un mic chinez care era cât pe ce să fie masacrat. Navigația se anunța cum nu se poate mai favorabilă. S-au scurs așa patru zile fără nici cel mai neînsemnat incident. Pe la jumătatea celei de a cincia zi, când pe neașteptate niște semne au indicat o furtună apropiată. Ne aflam în larg, fără putința de a ajunge la o coastă. Era mai bine să renunțăm, cu atât mai mult cu cât briza ne îndepărta de orice uscat.

Pierre a dat jos catargul, apoi noi toți trei am întins bine vela din fibre de sagotier deasupra pirogii, până la margini, în așa fel încât să o acoperim în întregime și să o facem etanșă ca și un caiac eschimos. Am tăiat trei deschideri prin care să ne trecem corpurile până la brâu, apoi am așteptat uraganul.

Și zău ! nu a durat mult. Briza destul de zdravănă care dura de o jumătate de oră s-a transformat dintr-o dată în vânt. Cerul s-a făcut negru ca smoala. Cochilia noastră luată pe sus de vârtej avea viteza unui tren expres. A început să tune și în toate părțile trăsnea și fulgera, pe scurt, eram asurziți și orbiți. Piroga se comporta bine ținând seama de mica ei dimensiune. Plutea ca un dop și nu lua nicio picătură de apă, în urma prevederii de a o acoperi cu vela, la fel de impermeabilă ca și o prelată.

Era cu neputință de știut unde ne purta rafala. Nu ne temeam atât de mult de goana vântului și a valurilor, cât de întâlnirea unui recif. Era o minune că nu se întâmplase așa ceva. Pe scurt, furtuna a durat două zile fără oprire și îndurare. Vremea rea a făcut ravagii timp de două zile nesfârșite și de nopți ucidătoare de ploaie vânt și tunete. Cu greu puteam să punem în gură o fărâmă de sago smulsă de sub prelată. Expuneam o clipă îmbucătura la ploaie ca să o transformăm într-o pastă moale care să ne înșele setea ce ne chinuia. Între timp, piroga urca și cobora, se întorcea și se rostogolea ca un scrânciob stricat. Este zadarnic de spus că eram zdrobiți, amețiți și pe trei sferturi asfixiați ca urmare a scufundărilor succesive în hăurile talazurilor. Dar totul are un sfârșit în această lume, chiar și suferința. Stratul de smolă care acoperea cerul s-a spart dintr-o dată. Fulgerele erau din ce în ce mai rare, tunetele se auzeau tot mai slab și vântul se potolea. Unde naiba puteam fi ? Distanța parcursă trebuia să fie enormă și nu ne puteam orienta.

Între două rafale am auzit glasul lui Pierre :

- Matelotele, un foc în față.

Mi-am încrunta privirea ca să zăresc ceva, însă în același moment ne-am prăbușit într-o vale formată de două valuri, și nu am văzut nimic. Piroga a urcat din nou ca o săgeată și când am deschis ochii umflați de apa mării, am văzut nu unul ci peste zece focuri roșiatice ce pâlpăiau la orizont.

Drace ! mi-am spus în sinea mea. Nu departe este o coastă și suntem târați spre ea de vânt și curent. Orice am face, vom fi zdrobiți. M-am întors spre Pierre aflat în spatele meu. I-am întrevăzut siluete neagră și i-am auzit răsuflarea grea, de parcă toți mușchii îi erau încordați într-un efort uriaș.

- Ce faci, i-am strigat eu.

- Încerc să-i schimb direcția cu vâsla mare.

Efort zadarnic. S-a auzit un pocnet scurt. Vâsla se rupsesse în două. Eram mai mult ca niciodată în voia forțelor naturii. Ciocnirea de țărâm nu era decât o chestiune de minute, chiar de secunde. Într-adevăr, am surprins destul de distinct vuetul caracteristic al valurilor ce se spărgeau de stâncile submarine. Acest zgomot îmi era prea familiar ca să nu-l recunosc imediat. Nu am avut vreme să întind mâna spre Pierre, care mi-a strâns-o cu putere. Apoi ne-a prins un val puternic. Pentru o clipă am rămas nemișcați pe creasta talazului, dedesubtul căruia nu era decât un gol. Am simțit că ambarcația se desprinde

brusc de masă lichidă, i s-a rupt echilibrul și am căzut. Am primit o lovitură de o violență nemălîntălnită și mi-am pierdut cunoștința. Era firesc ca toți trei să fim făcuți zob, însă steaua noastră încă nu apusese. Furtuna care ne aruncase atât de neîndurător pe coastă a avut grijă să ne pregătească un culcuș de alge smulse din adâncul oceanului. Nimerisem pe un strat elastic, datorită căruia lovitura a fost parțial atenuată. Cât a durat acea clipă ? Nu aş putea spune. Dar trebuie să fi ținut mult, căci m-am trezit ca un om care este încă uimit că se mai găsește pe această lume, în clipa când răsărea soarele.

Aveam încă la îndemână cuțitul, cu care am tăiat mașinal și în ultimul moment acoperișul din velă care mă ținea din două părți și am fost liber. Firește, m-am ocupat imediat de tovarășii mei. Scofocirea prin grămada de plante marine a fost o treabă de o clipă, și aceștia s-au mișcat. Pierre Le Gall a apărut cu fața mirată și barba măloasă ca cea a unui zeu al mării.

- Matelotule, fiule ! mi-a spus el foarte emoționat, tu ești ! Nu ai pățit nimic, nu-i așa ?

- Sunt frânt, dar întreg.

- Și băiatul, unde este Victor ?

Stratul greu de plante marine s-a ridicat împins de un cap de care atârnav alge verzui și roșietici :

- Aici Victor... s-a auzit vocea micului fiu al cerului.

În sfârșit, eram cu toți în viață și deși atât de greu încercați, am putut ajutându-ne între noi, să punem piciorul pe țărmul scaldat încă de valuri. Zdrobiți de osteneală și emoții, ne-am tras sufletul lungiți pe unde apucasem, când deodată ne-a scos din amorie o chemare cludată de glasuri omenești :

- Coco !... Mooo !... Hooo !... Heee !...

Acest strigăt îl cunoșteam bine. Era semnalul de adunare al sălbaticilor melanezieni. Așadar, mai eram încă pe meleagurile mâncătorilor de oameni australieni.

Nu exista nicio posibilitate de a le rezista cu succes, pentru că armele ca și alimentele ajunseseră în fundul apei. Pe de altă parte, trebuia să ne întindem gâtul ca vitele la abator ?

Strigătele se apropiau, într-adevăr nu prea des repetate, însă slobozite cu putere. Pe locul deschis unde ne găseam nu aveam unde să ne apărăm. Ne-am hotărât să ajungem încet la un arbore de gumă, al cărui trunchi enorm ne putea ajuta să nu fim împresurați Zis și făcut. Era și timpul, indigenii s-au și arătat, primul grup compunându-se din vreo zece indivizi. Ne-au observat. Am vrut să le-o luăm înainte cu atacul și să ne repezim spre ei, când minune ! unul dintre ei, cel mai înalt, aflat în frunte, s-a oprit când ne-a văzut, și-a lăsat la pământ lancia și bumerangul, și-a înălțat mâinile și a început să cânte.

Temându-ne de o cursă, am rămas în apărare. Dar nu mai era necesar. Însoțitorii indigenului și-au aruncat la rândul lor armele, întinzându-și ca și șeful brațele.

Pe cât eram de uimiți, pe atât de încântați, după cum era și de înțeles. Dar uluirea mea a atins culmea auzind trei silabe repetate la saturație, pe care insularii le pronunțau cu entuziasm :

- Ba-ba-ton... !... Oh !... oh !... Ba-ba-ton... Ah !... ah !... Tabu !... tabu !...

La cuvântul tabu toți s-au prosternat în fața noastră ca înaintea unor idoli, neriscând să se ridice, și nu au înaintat spre noi decât târându-se pe genunchi. Pierre s-a ciupit la sânge ca să fie sigur că nu doarme. În ce mă privește, îmi rețineam cu greu hohotul de râs ce putea să-mi scadă prestigiul de divinitate improvizată. Ajuns lângă mine, căpetenia s-a ridicat dintr-o dată, m-a îmbrățișat, m-a strâns, și-a frecat furios nasul de al meu, m-a strâns din nou, mi-a frecat iar nasul și mi-a zgâriat pielea. Pierre și Victor, sărbătoriti, răsfățați, participau și ei din plin la această politețe melaneziană.

Strigătele au reînceput cu cuvintele „ba-ba-ton...tabu”. Zău, m-a cuprins un râs poate nelalocul lui la vederea tatuajelor. Am să-l descriu pe cel al șefului. Avea picioarele negre ca de abanos, amintind destul de bine cu o pereche de cizme de călărie. Pe coapse îi atârna un postav bleumarin reprezentând, să credem așa, un pantalon ce se pierdea în cizme. Spatele, pieptul și brațele îi dispăreau într-un strat des de tatuaj, pe alocuri în culori. Acesta apărea ca o tunică, căreia nu-i lipseau nici nasturii albi, nici vipușca, nici chiar panglica legiunii de onoare. O fâșie neagră în jurul coapsei amintea de o centură, iar o împletitură capricioasă de linii galbene, de mânerul unei săbii de cavalerie. În ce privește fața, aceasta era cu adevărat o minunăție : mustați blonde cu vârfuri până la urechi și un barbișon ce se fudulea pe bărbie cu pretenția de a reprezenta pe cineva foarte însemnat. Pe scurt, era o perfecțiune a tatuajului, pe care australienii noștri, deși goi pușcă, păreau cel puțin îmbrăcați în uniforma jandarmeriei coloniale franceze !

Dintr-o dată, în amintirea mea s-a făcut lumină și am înțeles totul. Ba-ba-ton...tabu ! era Barbaton, cel sfânt, cel puternic, cel vrednic de considerație. Acela care cândva naufragiase aici și lăsase o amintire de neșters în mintea insularilor. Iar aceștia ne-au asociat pe noi cu zeii aceia de demult. Acești copii naivi ai naturii ne-au pus sub a tot-puternica protecție a acelor oameni în uniforme și cu săbii, sub tabuul lor. Altfel, noi bieții zdrențăroși am fi fost cu siguranță devorați.

Acești bravi sălbatici ne-au ghițuit până la refuz cu tot felul de bunătăți alese și ne-au oferit sărbători solemne. Datorită bunăvoinței lor am putut să ajungem pe insulița unde ne aflăm în acest moment, de unde ne vom repatria într-un timp mai scurt sau mai lung, căci locul nostru de ședere se găsește acum pe ruta din nordul Australiei și navele care trec prin strâmtoarea Tores nu uită niciodată să se oprească aici. Aceasta se numește insula Booby. Suntem aici ca în sânul lui Avram, cu toate că nu există un singur locuitor, și poate că chiar din cauza aceasta. Însă în schimb, amiralitatea britanică a făcut plăcerea de a oferi naufragiaților de toate națiunile o cutie pentru scrisori. Este ridicat un catarg lung în vârful căruia flutură steagul englezesc, care semnalează de departe navigatorilor prezența aglomerărilor de corali, salvând viața multor nefericiți. La piciorul catargului se află un butoi acoperit cu un capac gudronat, pe care stă scris cu litere mari : *postal office*. Acest butoi este o cutie de scrisori. El conține hârtie, condeie, cerneală, plicuri și un sac pentru păstrarea scrisorilor. Între altele, în el se află ceai, sare, zahăr, țigări, brichete, tutun. În apropiere există o

peșteră spațioasă prevăzută cu tot felul de alimente : biscuiți, carne de vită conservată, pește uscat, untură topită, rom și apă dulce. Poate fi văzut un registru mare cu o mențiune prin care căpitanii sunt rugați să întrețină resursele *azilului naufragiaților*.

După cum vezi, dragă prieten, este imposibil să fii naufragiat în asemenea condiții bune, așa că ne vom îngrășa în speranța că va trebui să ne ia vreo navă și să ne ducă în lumea civilizată.

Victor Guyon zis Friquet"

14. O VELĂ !

Treceau zile după zile cu o încetinelă apăsătoare, și marea liniștită de multă vreme își păstra neclintită sa statornicie. Ca o oază pe nisipul deșertului, atolul își etala brăul de cocotieri ce meditau înclinați spre apele verzui. Dar refuza să apară la orizont acel punct mișcător, perceptibil numai de ochiul unui marinar, singurul care era în stare să-și dea seama că acela putea fi o corabie. Cu toate acestea, pe insulița Booby domnea o bunăstare relativă și era lesne de observat că cei trei naufragiați aveau să-și petreacă aici o vreme îndelungată.

Azilul naufragiaților era destul de îndepărtat ca să se gândească cineva la o vizită apropiată. Așa se face că s-a scurs o perioadă de cel puțin o lună fără ca oaspeții de pe stânca coraligenă să fi văzut vreo ființă omenească. Pierre și Friquet nu cunoșteau la ce intervale treceau pe aici navele englezești și din păcate nici momentul probabil al descoperirii lor.

Parizianul își depunea scrisoarea în sacul poștal din butoi, când deodată ridicându-și privirea, a exclamat :

- E prea de tot, sunt și scrisori adresate unor francezi...Pierre ! Pierre !...

Însă, având privirea ațintită la orizont, bretonul nu-l asculta. Friquet l-a văzut aruncându-și deodată bereta în aer fără a se îngrijora de soarele tropical, pe care-l socotea acum un simplu clar de lună.

- Privește, matelotule ! Ascultă-mă, Pierre ! uită-te, această scrisoare...

- Este vorba de o scrisoare !...Mii de trăsnete printre vele ! Pune-o la cutie. O va ridica de îndată poștașul.

- Ce tot spui ! ești nebun ?

- Nu mai puțin ca tine, fiule, dar oricum, sunt foarte emoționat.

- În sfârșit, ce s-a întâmplat ?

- Ei, cum naiba ! Se vede cât acolo că nu ai manevrat niciodată velele unui vechi tricatar ca și mine, și nu ai cercetat orizontul de la înălțimea vergelor, altfel ai fi observat că...

- Ce anume ?

- Ei, s-o lăsăm baltă ! Ai fi observat cel puțin vela aceea care apare deasupra recifului, la vreo două mii de aici.

- O velă ! Vezi o velă ?

- Ei zău, nu-mi pierd vremea cu fleacuri, sunt un om serios. Spune, o vezi acum ?

- Da... Așa este, a confirmat tânărul, pe a cărui față s-a citit o ușoară și trecătoare adiere de emoție.

- Să fie într-un ceas bun ! Peste cinci minute îi va apare și coca. I-a te uită ! este un schooner. Pariez că este un olandez, unul din vasele acelea cu burta rotundă, ca și băutorii de bere ce le manevrează.

Împinsă de briză și de curent, nava înainta cu iuteală ocolind cu dibăcie vârfurile de corali. Curând i-a fost înălțat pavilionul. Pierre Le Gall nu se înșela. Sus la pupa i s-au desfășurat culorile olandeze, albastru, alb și roșu, ca și cele franceze, dar așezate orizontal.

- Foarte bine, a reluat Pierre. Sunt bucuros să ajung la bordul unui olandez. Se înțelege, sunt marinari buni, mateloți hotărâți.

Schoonerul oprit la două cabluri de țărm, a lăsat la apă o ambarcație, care a fost mănătită încet spre insulița Booby de patru vâslași viguroși. Barca nu a apucat încă să acosteze, când șeful de pe ea, probabil chiar căpitanul, s-a dresat celor trei naufragiați într-un limbaj cu totul necunoscut.

- Pe naiba dacă pricepem ce amesteci din gură... Să vedem, trebuie totuși să aflați că noi suntem francezi. Este cineva dintre voi care vorbește limba noastră?

- Eu, domnilor, a răspuns cel ce era într-adevăr căpitanul, cunoscător al mai multe limbi, ca și cea mai mare parte a compatrioților săi. Înțeleg că nu cereți mai mult decât să plecați de aici.

- Desigur, au răspuns într-un singur glas Pierre și Friquet.

- Ei bine ! Îmbarcarea ! În câteva minute va începe refluxul și nu am timp de pierdut.

Cei trei prieteni nu au așteptat să li se repete această invitație binevoitoare. Sosiseră în azilul naufragiaților lipsiți de toate, astfel că pregătirile nu au fost lungi și s-au imbarcat cu ce purtau doar pe ei.

La câteva minute după aceea, au ajuns la schooner și au pus piciorul pe punte, unde mateloți olandezi i-au primit cu cordialitatea oamenilor mării, în fiecare clipă amenințați ca și ei de naufragii.

Căpitanul a luat imediat măsura să se orienteze pânzele, fără a se ocupa de altfel de oficiul poștal. Acest amănunt nu i-a scăpat lui Friquet, întrucât părea oarecum în dezacord cu instrucțiunile din registrul naufragiaților și cu convențiile internaționale.

De îndată ce s-au terminat manevrele de plecare, căpitanul i-a chemat pe pasageri în cabina sa și firește că i-a întrebat în ce împrejurări ajunseseră pe insula Booby. Friquet a prezentat pe scurt aventurile lor. A trecut însă prudent peste purtările căpitanului american, povestind episodul naufragiului din insula Woodlark, până la ultimele întâmplări cu australienii.

Căpitanul, un om voinic și destul de rotund, ca un butoi, cu părul tuns scurt, cu fața părliță de soare, dar mare plășicher, ca un geambaș din țările de jos, nu s-a putut reține, în ciuda calmului rece olandez, să-și manifeste întreaga mirare față de un asemenea tur de forță. Apoi a adăugat cu cordialitate :

- Mă bucur de două ori că întâmplarea m-a adus la insula Booby. Pur și simplu am ajuns aici ca să-mi verific poziția, când deodată v-a observat omul de

veghe. Fără asta ați fi așteptat până în luna martie velierul care face cursa din Batavia spre Sydney. Întrucât destinația voastră este Sumatra, ați fi pierdut încă trei luni, fără a revedea prietenii. Eu nu merg direct spre Java, dar totuși sper că înainte de șase săptămâni să ajung la vederea acestei mari insule, unde mă voi scăpa de încărcătură. În așteptarea acestui eveniment, socotiți-vă la bordul meu ca la voi acasă. Sunteți complet liberi să lucrați sau să ne privați activitatea.

- În ce-l privește pe Pierre Le Gal, să stea cu mâinile încrucișate în fața camarazilor ocupați cu manevrele, cu strângerea sau desfășurarea velelor, așa ceva nu se poate, cu voia dumitale, căpitan. Ți cer să particip la treburile echipajului cu matelotul meu și să fac parte din aceeași echipă cu el.

- Cum doriți, băleți, este treaba voastră. Eu vă repet, sunteți liberi. Veți da o mână de ajutor la manevre când veți găsi pe cale.

- La rândul meu, căpitan, a intrat în vorbă Friquet, să-mi permiți o simplă nedumerire. De ce nu ai notat în registru trecerea dumitale pe la insulă ?

Această întrebare neașteptată de neprevăzută a destins toată fața cărămizie a olandezului.

- Nu am să vă ascund niciun mister, a spus el. Motivele sunt foarte simple. Eu nu navighez pentru glorie. Sunt un simplu căpitan comerciant, proprietarul schoonerului, liber să merg unde vreau și să iau orice încărcătură din orice loc. Dar funcționarii olandezi, numiți în franceză *douaniers*, au obiceiul aici ca și la voi să inventarieze cu o indiscreție incalificabilă frahturnile navelor și îi lovesc cu taxe pe care eu le numesc arbitrare.

Dacă aș fi ridicat corespondența de la oficiul poștal, aș fi fost nevoit să o predau agenților consulari, care și aceștia nu ar fi scăpat ocazia să mă întrebe de unde vin, ce transport și altele. Astfel că prefer să-mi debarc liniștit încărcătura în locuri cunoscute de mine și de cei cu care lucrez, fără intervenția domnilor funcționari de la vamă. Înțelegeți, nu-i așa ?

- Perfect, au spus râzând cei doi francezi, de care căpitanul s-a îndepărtat cu un gest cordial.

- Ți dai seama, i-a spus Pierre lui Friquet, de îndată ce au fost singuri, că nu avem de a face cu un căpitan virtuos, însă suntem cu mult mai favorizați acum cu el decât cu cel din Macao. Americanul era un mare ticălos, însă acesta este doar un simplu contrabandist, ceea ce înseamnă un progres.

Schoonerul *Palembang*, al cărui căpitan, Fabricius Van Praet îi era în același timp proprietar, străbătea acum marea ca să satisfacă ciudatele pretenții culinare ale malaezilor, niște cunoscători de ale mâncării la fel de născocitori ca și chinezii. Cei opt mateloti de la bord se ocupau de dimineața până seara cu pescuitul holoturilor.

Nu vom insista asupra pasiunii pe care o au locuitorii insulelor malaieze pentru această specie de vietăți marine. Pofta lor ciudată, pentru satisfacerea careia își impun cele mai aspre sacrificii, este obiectul unui comerț intens.

Ce este holotura ? Un fel de echinodermă, numită și *trepan*, iar uneori și *castravete de mare*, care viețuiesc în cantități imense pe stâncile sau pe nisipurile submarine de pe lângă coaste. Sunt de ajuns două sau trei scufundări în adânc pentru a se umple o navă. Procedând astfel, căpitanul lui *Palembang*

aproape că își umpluse schoonerul când i-a luat pe naufragiați de pe insula Booby

Sosirea la bord a celor trei prieteni părea să aducă noroc pescarilor, căci holoturile au devenit dintr-o dată atât de numeroase, încât schoonerul, gata să se scufunde, a lăsat după opt zile calea spre Timor. Pierre, Friquet și Victor se puteau socoti ca și salvați, căci ajungeau pe un meleag locuit și de europeni.

15. FUGA DE PE PALEMBANG

Era o noapte adâncă și asta părea să-l facă fericit pe căpitan. În întunericul din depărtare clipeau câteva lumini slabe, indicând o așezare locuită. Într-adevăr, era Dillit sau Dhell, capitala coloniei portugheze. Dacă ar fi fost ziua și Palembang ar fi pătruns în radă, în loc de o radă frumoasă, pasagerii, prietenii noștri, ar fi văzut doar niște cocioabe mizerabile, colibe acoperite cu pale sau frunze pe jumătate putrezite, un fort care nu era decât o simplă îngrăditură din pământ întărit, o biserică construită cu mijloace tot așa de primitive și firește, o vamă.

Dar întunericul era mai des ca niciodată și vameșii dormeau ca niște preafiericiți. Având poate niște motive întemelte pentru asta, Pierre Le Gall, Friquet și neseeparatul lor Victor, pe care vecinătatea unui loc civilizat îi ținea treji, se ~~cocoșaseră~~ pe un panoul timonei. Discutau cu voce joasă și își făceau planuri în vederea apropiatei repatrieri. Deodată, asupra lor s-a răspândit o lumină puternică și în întuneric a tășnit un șarpe de foc ce s-a pierdut din vedere și s-a stins, lăsând în urmă o dâră de scântei.

- Se pare a spus Pierre cu glas slab, că vom avea noutăți. Desigur, acest foc de artificii nu a fost tras în onoarea negrilor și a maimuțoilor de pe coastă.

S-au ridicat văjâind o a doua, apoi a treia rachetă proiectând frânturi de stele pe fondul negru al stelelor, apoi s-a făcut dintr-o dată din nou întuneric.

S-au scurs vreo trei sferturi de oră fără niciun incident nou, când s-a auzit un ușor clipecit de vâsle din direcția uscatului. Zgomotul s-a apropiat, apoi a răsunat un șuierat ascuțit de fluier. În fața corăbiei a apărut un felinar, care a dispărut imediat. Această lumină fugară era totuși suficientă pentru a se afla locul unde se afla Palembang, care din motive știute bine de căpitan, nu avea focurile reglementare.

Barca a acostat producând pe bordaj un sunet înfundat. S-a auzit o înjurătură îngrozitoare scuipată în engleză de o voce răgușită, de parcă ar fi ieșit din valuri.

- Încetișor, băieți, încetișor, a șoptit căpitanul rezemat de parapet.

- Ei, bătrâne marsuin, cașalot prăpădit ! a rostit vocea răgușită, poți să ne dai puțină lumină ? Este prea întuneric aici, ca în fundul oalei satanei, patronul nostru comun...

- Ia te uită ! a sărit bucuros căpitanul, pe un ton ce arăta o mare surprindere, este master Holliday.

- Chiar el în carne și oase. Îndeosebi în oase. Halde gata, aruncă-mi un capăt de pară...și nu uita o oca din whiskyul tău cel mai bun. Iar voi, băieți, amarați piroga și așteptați-mă până mă reîntorc.

- Dar, a șoptit Friquet, apropiindu-se de urechea lui Pierre Le Gall, să mă la naiba, parcă aş cunoaște această voce ! Mă de tunete ! dacă este...

- Hai ?...

- În cinci minute acest om, de a cărui identitate nu mă înșel, va afla de prezența noastră aici. Corabia va fi răscolită din cală până în gabie și dacă vom fi întâlniți, va fi urât de tot.

- Ce este de făcut ?

- Știu o ascunzătoare unde nu se gândește nimeni să ne dibăcească înainte de a se face ziuă. Ne vom câțara încet până la vela din pânză de cort de deasupra noastră, pe care din fericire căpitanul nu a strâns-o pentru noaptea. Vom sta acolo ca în hamacuri. Haide, treci tu primul, eu îl voi ajuta pe Victor.

Urcarea s-a făcut în câteva secunde, și era și timpul. Căpitanul olandez și noul venit, după ce și-au strâns energic mâinile, s-au oprit la pupa pe locul ocupat mei înainte de cei trei prieteni.

- Ei ! ce vrei să arăți prin acest exces de prudență, a spus omul cu voce răgușită. Te temi așa de mult de vameșii portughezi ? Acești funcționari onorabili fără îndoială că dorm duși. Somnul trebuie să le fie cu atât mai greu cu cât, te asigur, am avut prevederea să le închid ochii cu câțiva piaștri...

- Aș ! nu-i ceea ce crezi, mă liniștește doar absența agentului general. Și-apoi, mai am și pasageri la bord...

Necunoscutul s-a pornit să râdă cu zgomot.

- Nu te gâtim atât de ușor de înspăimântat, bătrâne camarad. Totuși, ești cel mai curajos bandit de mare, în compania căruia eu am lucrat atât de mult cândva. Am scufundat atâtea jonci împreună, am jefuit negustori și am prădat atâtea stabilimente comerciale !...

- Mai încet ! master Holliday, mai încet. Știi doar că nu-i bine să-ți amintești de anumite întâmplări. Vai ! a gemut căpitanul, te porți ca un predicator protestant beat.

Această afirmație precaută i-a stârnit încă o dată ilaritatea noului venit.

- De ce spui că sunt beat ? Pentru că îți amintesc de bunul nostru trai de altădată ? Te roșești în fața mea că ai fost, și mai ești încă, așa sper, un adevărat pirat al oceanului Indian ?

- Sunt un simplu pescar de trepang.

- Mincinosule ! Câte vase ai prădat în drum, hai ? Mainherr Fabricius Van Praet, am venit foarte firesc să-ți ofer serviciile mele. Cred că nu strică să reluăm puțin vechile noastre expediții. Dar asta nu-i totul. Prezența pasagerilor la bord îmi provoacă cea mai mare îngrijorare. Acești pasageri sunt o încărcătură rea, de care trebuie să ne scăpăm cât mai degrabă cu putință.

- Aș prefera să-i înrolez la noi.

- Asta nu ține. nu putem vorbi în franțuzește. Această limbă este prea puțin cunoscută pe aici. Auzi ! niște francezi ! dar de unde naiba i-ai ridicat ?

- Din insula Booby. Mi-au vorbit de o corabie care a eșuat. Sunt trei, un tânăr și...

- Între ei se află cumva și un marinar mai în vârstă ? Un tip ars de soare ?

- Da, și un chinez...

- Haide ! acesta trebuie să fie vreunul din cereștii mei. Zău ! Dacă sunt ei, ar fi ceva nemaipomenit de îmbucurător ! Îți dai seama cât de bine potrivește întâmplarea lucrurile ?

- Fără îndoială, dacă îți aduce și foloase.

- Mie și ție, sau mai degrabă șefului asociației.

- Cum așa ?

- Cei doi inși sunt în mod special căutați de patron. Trebuie, mă înțelegi, să nu ne dăuneze cu ceva asociației.

- Nimic mai ușor. O cravată de cânepă sau o ghiulea de picior...

Cei trei prieteni lungiți pe pânză, chiar deasupra celor doi interlocutori, nepierzând nici un cuvânt din această discuție, engleza fiindu-le suficient de familiară pentru ca interesantele confidențe schimbate de cei doi complici să le ajungă la urechi în toată cruzimea lor.

- Nu trebuie să moară imediat. Va fi nevoie doar să-i izolăm, să-i împiedicăm să întreprindă ceva, dar să nu-i ucidem, pentru moment cel puțin.

- De ce ?

- Este secretul șefului.

- Am înțeles

- Dar unde sunt ei ?

- Probabil în hamacuri, unde dorm ca niște prelați preafiericiți.

- Atunci este în regulă. Vom pune ușor mâna pe ei.. Mai ales să ai grijă de cel tânăr, acesta-i un diavol în carne și oase.

- Am înțeles.

Căpitanul și-a dus fluierul la buze. Era gata să poruncească reținerea celor trei prieteni, când deodată în văzduh s-a răspândit o lumină, produsă fără îndoială de o rachetă, care se aprinsese pe coastă.

- Vai ! trântorii, era vremea să dea demult semne de viață.

- Este prea târziu acum, a spus master Holliday, pentru că acum sunt eu pe aici. Lasă-mă pe mine să-ți fac treaba. Am să-mi trimit barca pe uscat, iar tu vei porni spre capul Batou Guide. Vom găsi acolo o adevărată flotilă de pescători de trepang, fără îndoială, acela pe care i-ai jefuit mai devreme. Le vei vinde încărcătura de holoturi, pe care le-ai luat-o, cu patruzeci și cinci de dolari. Vei face o afacere acceptabilă, foarte bună pentru noi.

Americanul, urmat de căpitan, s-a îndreptat spre prova, apoi s-a aplecat peste bordaj și a dat un ordin în malaieză vâslașilor nevăzuți în întunericul de nepătruns.

- Și acum, la drum. De îndată ce vei orienta velele, vom avea grijă să punem mâna pe francezii noștri. Zău ! râd de pe acum la gândul înmărmuririi lor când îmi vor observa barba de țap.

Dar Friquet nu a mai auzit sfârșitul acestei discuții nerușinate dintre cei doi ticăloși.

El a șușotit câteva cuvinte la urechea lui Pierre Le Gall, care i-a răspuns apăsându-i mâna. Apoi parizianul, împins de forță și o agilitate supraomenească, a sărit peste marginea pânzei, s-a lăsat să alunece de-a lungul coloanei de fier ce servea de suport, căutând cu vârful piciorului gol un

sprijin. După ce a întâlnit lanțul cârmei, a coborât fără zgomot până la nivelul apei, unde a așteptat prins cu o mână de el, scufundat până la subsuoară.

Nu i-a ajuns niciun zgomot la urechi, din care să reiasă că cei doi bandiți îi observaseră această furișare de felină.

Pierre nu se mișcase încă din locul său. El se aplecase grijuliu spre Victor, a cărui supunere îi ușura ceea ce avea de gând să facă.

- Nu îți este teamă, Victor ? I-a întrebat pe chinez,

- Nu.

- Ai încredere în mine ?

- Da.

- Bine. Dă-mi mâna.

Apucându-l apoi cu putere pe celest, l-a luat în spate și a pornit după Friquet parcurgând traseul fără niciun neajuns.

Greutățile prin care trecuse Friquet deveniseră acum mult mai mari pentru el, deoarece îl transportarea pe Victor, dar pe marinar l-a ajutat totuși o împrejurare fericită. Meinherr Fabricius Van Praet și americanul Holliday, sustrași o clipă de semnalul de pornire, părăsiseră grăbiți pupa. Această întâmplare, neînsemnată în aparență, a fost folosită imediat de Pierre, care desfășcându-și lungul său brâu de lână, a putut să coboare în doi timpi până la Friquet, în ciuda greutății corpului său athletic.

- Acum vom înotăm încet spre barcă, a șoptit tânărul la sosirea bătrânului marinar.

- Bine, fiule.

- Să nu ne îndepărtăm. Să ne ținem pe lângă coasta corăbiei.

- S-a înțeles. Ei ! Victor, nu-ți este teamă ?

- Oh, nu !

- Bine. Închide gura și încearcă să nu înghiți apă dacă va cădea vreun val peste noi.

Era tocmai momentul când master Holliday dădea ordin vâsleșilor să o ia spre coastă. Unul din el a dezlegat imediat parâma, și un altul, după ce a răspuns că înțelesese porunca, a apucat o vâslă. În aceeași clipă, Pierre și Friquet au tășnit din fața și din spatele ambarcației și i-au doborât pe amândoi vâsleșii, oprind cu o strânsoare irezistibilă strigătul de groază ce le ieșea din gât. Pentru orice împrejurare, au rămas liniștiți. De altfel, mâinile francezilor erau strânse căuș și această încercare de opunere ar fi fost pe loc înăbușită.

Piroga s-a despărțit de corabie și a pornit în derivă. După ce l-a instalat pe Victor, Pierre a pus barca la drum cu o lovitură îndemânatică de vâslă, îndreptând-o spre luminile ce străluceau la țărm.

Cei doi malaiezi, pe trei sferturi strangulați, zăceau nemișcați la fund. Starea lor i-a permis lui Friquet să-l ajute pe tovarășul său, și ambarcația împinsă, cu putere, a ajuns curând la debarcader, unde se afla un grup de oameni cu un felinar.

- În sfârșit, a zis Friquet, slobozind un lung oftat de ușurare, iată-ne într-o regiune civilizată !

- Din păcate, mai este mult până la maica Bigorneau din Lorient, marinarule, dar în sfârșit, poate vom găsi aici vreun mijloc ca să ajungem în trecere și în Sumatra.

- Fără îndoială. Vom putea cel puțin să sperăm într-o primire diferită de cea pe care am avut-o în sălbăticie.

- Cine sunteți voi, a strigat o voce aspră în portugheză, și unul dintre oameni s-a apropiat cu felinarul.

- Haide, este bine, iată unul care ne vorbește mai europenește, numai că naiba să ia, nu putem să-l înțelegem.

- Suntem niște naufragiați, a răspuns în engleză Friquet, găsiți pe insula Booby și aduși aici de o navă olandeză.

- Care navă ? a fost întrebat tot în engleză. Însă cu un groaznic accent portughez.

- Scoonerul *Palembang*.

Omul, în uniformă întunecată și înarmat cu o sabie curbată, s-a apropiat grăbit.

- V-a trimis la noi căpitanul Fabricius Van Praet ? a întrebat un altul.

- Pentru nimic în lume, a ripostat supărat Friquet. Cum crezi că avem ceva comun cu această lichea bătrână. Nu suntem hoți de mare, ci doar niște cinstiți marinari francezi care cer să fie repatriați.

Între ei a avut loc o discuție scurtă în portugheză, apoi a luat cuvântul cel care părea a fi șeful :

- Bine, domnilor, a spus el pe un ton politicos, vreau să mă însoțiți.

Cei trei prieteni nu au așteptat să li se repete această invitație cordială și l-au urmat bucușori pe binevoitorul șef. Au ajuns curând la o casă joasă, în aparență destul de mizerabilă, cu pereți joși și ferestrele zăbreuite. S-a deschis o ușă mare. Însă formulele de politețe au fost imediat înlocuite de o brutalitate de necrezut. Pierre și Friquet, împinși cu brutalitate, s-au rostogolit în mijlocul unei încăperi în care domnea un întuneric total. Ușa s-a închis cu violență și au auzit un zgomot sumbru de zăvoare și broaște, apoi le-a strigat un glas batjocoritor :

- Noapte bună, domnilor. Meinherr Fabricius Van Praet este un marinar cinstit, de care vama nu s-a plâns niciodată. Dacă nu sunteți prietenii săi, va trebui să cam răbdați de foame. Vom vedea ce trebuie de făcut cu voi când îi vom cere părerea.

Apoi grupul s-a îndepărtat.

- Mii de tunete ! a izbucnit Pierre, iată-ne încă o dată cu belciugul în nas !

Friquet a scrâșnit din dinți în prada unei mâni furioase

- Și Victor ! a sărit maistrul tunar, unde este, nu-i cu noi ? Victor !...

Niciun răspuns. Băiatul dispăruse.

16. AJUTOR !

Cu obișnuita sa nepăsare pariziană, Friquet avea ca de obicei un calm rece, care să spunem așa, nu-l părăsea nici măcar în împrejurările cele mai disperate. Pe Pierre Le Gall îl stăpânea o mânie îngrozitoare văzându-se închis în temnița

vameșilor portughezi. Maistrul tunar nu mai știa cum să-și stăpânească mânia, total opusă firii prietenului său. A încercat să se calmeze rostind câteva cuvinte potolite, însă în zadar. Intervenția nu i-a servit decât să-i stârnească o nouă explozie de indignare.

- Nemernicii !... Mizerabili !... Ce le-am făcut noi. Ce treabă au cu băiatul, ca să-l separeu atât de neomenește de noi, singurii lui protectori ?

Generos ca întotdeauna, uitând de propriile necazuri, tânărul era și el îngrijorat de soarta nenorocosul de chinez.

- Blestemați ! blestemați !... mârâia în continuare Pierre Le Gall.

Vrednicul matelot, ca oriicare breton, nu înjura aproape niciodată. Această renunțare la regulă presupunea o îngrijorare sfâșietoare. De vreme ce „mille de tunete” nu interveneau în exclamațiile sale, însemna că pentru el totul era mai mult decât rău.

Friquet a reluat cu voce pătrunzătoare :

- Taci odată din gură, sau cel puțin, nu mai atâta atât de mult focul ca să fiarbă oalele iadului ! Și totuși, ce se va întâmpla cu bietul băiat, fără mijloace de existență, fără apărare, în mijlocul acestor pirați fără inimă, a acestor funcționari josnici și a complicilor lor ? Ei, zău ! este de necrezut, îl vor vinde ca pe un animal. Și noi suntem aici, neputincioși, dezarmați, mușcându-ne mâinile. Ah ! dar nu, asta nu va rămâne așa. Dacă va trebui, voi smulge cu unghiile aceste pietre blestamate, sau voi dărâma pereții cu lovituri de cap. Voi ieși din această colibă blestemată și îl voi uide pe mizerabilii cu ce voi găsi.

- Ai vorbit bine, matelotule, sunt de acord cu tine. Vom scufunda marinărește această epavă care ne ține închiși. Pfui ! colibă din noroi și baligă.

Vai ! a continuat Friquet cu o mânie sporită, ce-i făcea să-i tremure vocea, nu le va aduce nici un folos încercând să ridice mâna asupra copilului nostru de adopție.

- Să fie cu noroc, fiule. Îmi place să te văd așa. Îmi dau seama cât ești de furios și nu aș vrea să fiu în pielea acestor cafegii de portughezi. Dar destul cu vorba. Cel mai bine este să ne ținem gura și să nu facem pe grozavii ca niște curcani. Va trebui mai întâi să găurim peretele cocioabei. Ai un cuțit ?

- Da, însă nu vreau să-l clobesc. Îl păstrez ca să-l împlânt până în mâner, dacă va fi nevoie, în burta primului care îmi va cădea în labă. Mai am încă și revolverul american, deși cartușele s-au cam udat când ne-am aruncat în apă. Dar n-are a face, o străpungere a peretelui cu cuțitul ar dura prea mult. Va trebui să căutăm o cale mai expeditivă ca să ieșim de aici. Dacă nu o vom lua la sănătoasa în două ore, înseamnă că eu nu mai sunt micul parizian Friquet.

- Haide să începem cu cercetarea acestor gratii.

- Zău ! ai dreptate. Din două, rămâne una : ori ele sunt în stare rea și va fi ușor să le smulgem, ori sunt fixate ermetic. În acest din urmă caz le vom răsuci de ne vom speli. Apleacă-te lângă perete. Bine. Și acum ridică-te puțin. Haide, unu, doi ! la te uită, ticăloșii cunosc cimentul.

- Haide ! matelotule... Haide ! ei ! ei !... Ridic-o mai repede !...

- Mii de trăsnete ! Se mișcă. Vom izbuti, dacă ai putea și tu să ajungi până aici...

O voce aspră venită de afară le-a strigat cu brutalitate să tacă. În întuneric au observat

o siluetă neagră căreia îi scânteia țeava unei puști. Tânărul a coborât imediat, fără zgomot, și i-a spus tovarășului său :

- Asta-i culmea ! Ne-au pus la ușă o santinelă. Acești ticăloși găsesc timp ca să închidă și să păzească niște oameni cinstiți, pe când bandiții de apă sărată nu numai că fac contrabandă sub nasul lor, dar se și înțeleg de minune cu ei. De altfel, îmi pasă de marioneta de afară tot atât de mult ca și de statueta unui papuaș. Am să mă urc din nou sus, însă înainte de a începe, să ne gândim bine ce avem de făcut ca să nu comitem o gafă. Grăția va fi smulsă în jumătate de oră. De îndată ce vom avea deschizătura liberă mă voi repezi afară, și chiar dacă santinela mă ochește sau trage, îi voi sări în spate și îi voi strânge de gât cât voi putea mai mult. Tu să mă urmezi. Dacă îți va sta cineva în cale, să-l dobori cu tot ce-ți vine în mână. Odată ajunși afară, vom mai vedea.

- Este tot atât de simplu ca și cum ai aprinde o pipă.

Friquet și-a reînceput urcarea, când s-au auzit niște țipete ascuțite din partea unde se afla santinela. O voce de bălat striga după ajutor pe un ton atât de sfâșietor, încât tânărul s-a cutremurat.

- Mii de tunete ! acesta-i Victor !

Îngrijorarea și mânia i-au înzecit puterile, apoi barele au fost smulse dintru dată, în timp ce ipsosul subțire a căzut în interiorul cocioabei. Deschizătura cu greu permită trecerea, dar nu avea importanță pentru parizian. A ieșit fără să mai simtă vârfurile ascuțite ce îi pătrundeau în carne.

La vreo zece pași se agita în întuneric un grup de umbre negre. A străbătut această distanță printr-un salt de tigru și a căzut cu toată greutatea peste un om care tocmai se ridica. Sub acesta zăcea nemișcat pe sol un corp. Omul de deasupra nu a mai avut vreme să se folosească de armă, deoarece pumnul lui Friquet, un pumn tot atât de dur ca și o măciucă, s-a abătut asupra chipului bruiet, care s-a întors într-o parte fără a scăpa un strigăt.

Cel întins la pământ era chiar Victor, care mișcându-se cu un strigăt plângăreț, și-a recunoscut imediat prietenul.

- Fliche ! Vai ! Fliche. Eu mulțumit.

- Iată-te în sfârșit, sărmăne băiat... Nu ești cumva rănit ?...

- Nu. Om cel lău bătut pentru că venit la tine.

În acel moment a sosit și Pierre, ducând în brațe o greutate, căreia la început nu i s-a putut stabili natura.

- Tu ești, nu-i așa, fiule ? a întrebat el cu voce joasă.

- Într-adevăr, eu sunt.

- Și băiatul ?

- Iată-l

- Bun. Și acum ce să fac cu această paiață pe care o țin atât de greu în brațe, căreia i-am rupt sforile ?

- L-ai ucis ?

- Puteam să fac asta foarte bine. Nu se știe niciodată ce poate o lovitură de pumn la tâmplă, dacă târtăcuța nu-i de ajuns de solidă. Cred că acum este

timpul să fugim în doi timpi și trei mișcări...haide...să întindem pânzele cât mai repede.

- Așteaptă o clipă. Cred că suntem singuri. Să profităm de acest răgaz. Am să-l dezbrac cât ai bate din palme pe individul acela. Voi face un pachet cu țoalele lui. Nu-l voi uita nici chipiul, nici sabia, nici pușca. Bun și cartușele, așa da. Și acum la trap. Vom duce cu noi aceste două boarfe. Ne vor folosi la ceva mai târziu.

- Am o idee, fiule, înainte de a pleca de aici să-i cărăm pe acești doi vulturi la locul nostru din cabană. Dar să-i legăm și să le punem câte un căluș cu bucăți din cămășile lor, ca să nu înceapă să urle prea devreme în caz că se trezesc. Acum sunt duși. Să-i trezim trecându-i prin fereastră.

- Li se vor rupe oasele în căzătură.

- Este treaba lor, nu sunt niște nobili mari. De altminteri este mai ușor să cazi decât să urci.

Cu acest fel de a vedea lucrurile, bravul matelot cu obișnuita sa gravitate, i-a introdus pe cei doi vameși, nemișcați ca niște cadavre, prin spațiul lăsat liber dintre gratie și perete. Împingând cu putere, a dus gratia la loc, după care cu uniformă sub braț, i-a spus prietenului său :

- Dacă ești de acord, cred că ar trebui să evităm așezările și să o luăm spre pădure.

- Victor, poți să mergi ? i-a întrebat Friquet pe chinez.

- Da, Fliche. Eu melge bine cu tine.

- Ei bine, atunci înainte.

Cei trei camarazi au mers vreo oră și s-au găsit curând în mijlocul unui desiș de nepătruns, unde puteau să scape cu ușurință de orice urmărire.

S-au întins fără grijă pe jos la picioarele unui copac, așteptând să se facă ziua. Începea să li se facă o foame de nepotolită, și este lesne de înțeles că doreau din tot sufletul să apară soarele. Firește că alimentele străluceau prin absența lor și se gândeau să pornească în căutarea vreunei locuințe ca să-și procure un dejun, oricât de sumar ar fi fost.

Friquet știa bine că vânătoria nu putea oferi decât resurse întâmplătoare, Timorul fiind excesiv de sărac în vânat. Printr-un fenomen de neexplicat, acest întins pământ muntos, acoperit cu păduri impunătoare, în cea mai mare parte nelocuit, conținea doar câteva specii de mamifere, mai ales maimuța comună și macacul cu bot de câine.

Din fericire, fugarii au întâlnit, când copacii se împurpurau cu primele raze ale soarelui, doi negri încărcăți cu alimente, care urmau să fie vândute fără îndoială rezidenților portughezi de pe insulă.

Băstinașii, cam comozi, nu fac decât arareori drumuri lungi. Nu-și părăsesc satul decât constrânși de lipsa totală a alcoolului. Unul din ei ducea o desagă mare și umflată, făcută dintr-o țesătură grosolană dar rezistentă.

Întâlnirea cu fugarii era pentru ei un mare noroc, întrucât își mai întrerupeau monotonia drumului, dar cine știe, poate se gândeau că li se oferea vreo afacere. S-au apropiat prietenoși de cei trei și le-au oferit biscuiți aurii și miere, pe câteva frunze late.

- Dar sunteți foarte buni. Ce păcat că nu avem o para chioară ca să vă despăgubim cât de cât pentru amabilitatea voastră. Află, marinarule că această gustare este minunată.

- Pe cuvântul meu, așa este și aș dori asemenea biscuiți tuturor mateloților din lumea asta.

Pronunțând aceste cuvinte, maestrul tunar și-a desfăcut mașinal boarfele vameșilor care-i serviseră de pernă pe timpul nopții. Spre profunzimea lui surprindere, în iarbă s-au rostogolit cu sunet metalic o mulțime de monede de argint și de aramă.

La vederea lor, ochii timorenilor au strălucit de lăcomie. Cunoșteau valoarea acestor monede și știau că reprezentau, sub formă de rachiu, câteva ore de plăcere. Friquet a prins din zbor privirea lor și a început să râdă.

Cei doi localnici, bucuroși de întâmplare, și-au strâns prețioșii florini, și judecând fără îndoială că își încheiaseră de pe acum ziua cu folos, s-au hotărât să rămână cu noii lor prieteni. Aveau să meargă mai târziu la orașul de colibe.

Europenii au acceptat din toată inima acest aranjament care le asigura hrana și le procura câteva zile de odihnă. După un răgaz destul de lung, și-au reluat drumul conduși de insulari. Au intrat pe o potecă îngustă de-abia umblată, care i-a condus după numeroase ocoluri la poalele unui munte foarte înalt, pe care au început să-l urce. Era destul de greu, însă ce compensație li aștepta după atâta osteneală ! Scăpați în sfârșit de o ceață opacă, caldă și sufocantă, au ajuns pe un podiș vesel unde se dezvolta o pădure de arbuști splendizi de cafea, a căror prezență dovedea extraordinara delăsare a oamenilor de pe aici.

În acest loc fermecător, situat la înălțime, în mijlocul splendorilor tropicale, cei trei prieteni, victime ale oamenilor civilizați, au primit de la bieții sălbatici o ospitalitate generoasă și mișcătoare. De aici se deschidea privirii marea până la o distanță imensă și nici un bastiment nu putea să intre în rada portului de jos, sau să iasă, fără a scăpa de privirile lui Pierre și Friquet.

În dimineața celei de a opta zi, o corabie cu toate pânzele desfășurate trăgea ultima salvă înainte de a intra în avanport. Firește că era cu neputință de văzut ce pavilion purta, dar ochiul sigur al bătrânului marinar a recunoscut-o imediat.

- Este el, nu-i așa ? a întrebat Friquet.

- Da, chiar schoonerul olandez. L-aș recunoaște într-o flotă întreagă. Căpitanul s-a scăpat de încărcătură și fără îndoială a revenit aici ca să se aprovizioneze.

- Bravo ! a exclamat parizianul. Ne vom lua rămas bun de la gazdele noastre și vom porni cu mare băgare de seamă spre coastă.

- Ei ! ei ! ai vreun gând cumva ?

- Nu mare lucru. Doar că mâine seară vom porni spre Sumatra...

17. OM DE VEGHE CARE DOARME

Cu toate că Friquet, parizian veritabil din Paris, nu avea printre înaintașii săi direcți vreunul care să fi locuit pe țărmurile Gasconiei, afirmația sa pentru cel ce nu-l cunoștea ar fi putut trece drept o glumă imensă, o gasconadă. Cu toate că

era obișnuit cu felul de a fi al prietenului său, Pierre Le Gall a rămas de-a dreptul fără voce când l-a auzit rostind : „măine vom porni spre Sumatra”.

Bravul marinar s-a sucit și răsucit înainte de a adormi, cele cinci cuvinte nefiind totuși spuse în doi peri de Friquet. „În sfârșit vom trăi și vom vedea, s-a gândit el, hai să dorm”.

Pierre a închis ochii și nu s-a mai gândit la nimic și un sforăit sonor a anunțat de îndată că maistrul tunar plecase în țara visurilor.

L-a trezit vocea lui Friquet.

- Haide ! Sus toată lumea ! a strigat el cât l-a ținut gura. În picioare, somnoroșilor, s-a făcut ziua.

- Mii de tunete ! a sărit brusc Pierre, insula aceasta să fie oare locuită de funcționari vamali ?

„Vameșul” a fost cuprins de un nesfârșit hohot de râs. În veselul personaj din fața lui l-a recunoscut pe Friquet. Dar tânărul era totuși de nerecunoscut. Îmbrăcat într-o tunică de postav de culoarea măslinei cu vîpuscă gălbuie, cu capul acoperit de o caschetă dată pe ceafă, încins cu o centură din piele ce susținea o sabie curbată cu mâner de aramă, prietenul nostru, ca să spunem așa, intrase complet în pielea funcționarului reprezentat de boarfele ce le purta.

- Ei bine, matelotule ! Este reușită transformarea ? Dacă ai rămas o clipă uimit văzându-mă așa, crezi că aş putea să mă plimb/fără încurături pe malul mării ? Dar haide, acum este rîndul tău. Este obligatoriu, salvarea noastră depinde de această mascaradă. Pune-ți repede uniformă, nu avem vreme de pierdut.

- Dar dacă vom întâlni alții dintr-aceștia... vreun vameș adevărat ?

- Nici o teamă. Vom umbla noaptea prin părțile locuite. Apoi, odată ajunși în radă, nu ne vom teme de nimic.

Între timp, Pierre Le Gall se schimbase și el. Sub caraghioasa lui îmbrăcăminte, bravul om avea cu adevărat o înfățișare de temut, și lui Friquet i-a fost greu să-l machieze ca să-l facă de nerecunoscut...

Cei doi prieteni, urmați de Victor, au strâns pentru ultima oară mîna localnicilor și au părăsit încet satul. Duceau cu ei alimente doar pentru două zile, suficiente până în momentul când aveau să-și joace marea lor partidă.

Se făcuse ora trei după amiază când cei doi europeni însoțiți de cerescul chinez au observat mizerabilele colibe ce purtau denumirea pompoasă de orașul Dilli. toți albi de pe acolo, lungiți în hamacuri, savurau desfătați bucuriile siestei zilnice. Doar câțiva malaiezi insensibili la arsura soarelui se mișcau în atmosfera incendiată, ca niște adevărate salamandre. Alții, așezați pe vine pe cheul ruinat ce mărginea o parte din rada portului, se jucau o partidă cu patima proprie rasei lor.

Dintr-o rapidă aruncătură de ochi, Friquet a inventariat portul și a făcut un gest de dezamăgire. La ancoră nu erau decât vreo jumătate de duzină de nave, niște baleniere americane, sau ambarcații ale unor negustori malaiezi.

- Lipsește, din nefericire. Nu este aici.

- Care ?

- Cel pe care trebuie să punem mîna, *Palembang*.

Pierre a luat o înfățișare gravă și a arătat cu degetul spre largul mării :

- Bătrânul rechin care îl comandă are cu siguranță motive întemeiate să nu tragă la cheu, a spus el mormăind. Cu siguranță că a amarat la două mile în larg.

- Crezi asta ?

- Fiule, un bătrân călit ca mine, care s-a spetit atât de mult pe vreun vapor, oricare ar fi fost acela, știe întotdeauna câte ceva. Așa că, să-mi pierd galoanele de maestru tunar dacă pe undeva mai încolo nu se balansează cașalotul nostru.

- Este de ajuns. Pe aici nu lipsesc bărci și oameni potriviți care să le ocupe. Le va face plăcere să ne conducă într-acolo, ca să ajungem la bordul lui *Palembang*. Vei vedea ce prestigiu are uniforma.

Cu aceste cuvinte, Friquet a luat o atitudine trufașă și însemnată, obișnuită portughezilor din colonii, și cu vârful degetului a arătat spre Victor, poruncindu-i să găsească o barcă și doi vâslași. Un grup de malaiezi aflați la vreo doi pași au văzut gestul „șefului” și sau grăbit să se supună poruncii formulate de către chinez în limba malaieză.

La cinci minute după aceea, cei doi prieteni așezați comod la pupa unei ambarcații indigene au alunecat pe valurile cenușii ale radei. Vâslașii, încrezători în cei doi reprezentanți ai autorității metropolitane, se încovoiau pe vâsle cu o energie care arăta că domniile portugheze știau de obicei să se facă ascultați.

Corabia creștea tot mai mult în fața privirii. Pierre nu se înșelase, era chiar schoonerul olandez. Se apropia momentul. Pe muchia balustradei, aplecat înainte, veghea, sau părea că veghează, un singur om. Friquet s-a asigurat că sabia era la locul ei în teacă, și-a armat pușca și și-a pus-o în bandulieră. Pierre a procedat la fel.

Barca s-a oprit sub troțe fără ca omul de veghe să facă o mișcare.

- Am să trec eu primul, a spus parizianul. Să urci în spatele meu. Victor ne va urma de îndată ce vom fi la bord.

Deși destul de jenați de puștile ce se li profilau în diagonală pe spate și stingheriți de săbiile curbe ce le băteau picioarele, cei doi camarazi au urcat cu agilitatea lor obișnuită. Și-au trecut încet picioarele peste balustrada de la tribordul probei și au pășit pe punte cu o demnitate fără seamăn. Pierre a lovit puternic puntea de două ori cu piciorul și a strigat răsunător cu glas poruncitor :

- Ohe, corabie ! ohe !

La această intonație de maimuță urlătoare, omul de veghe, care veghea dormind, indicând o trezire buimacă, s-a ridicat trosnindu-și oasele.

Friquet a pufnit în râs :

- În calitate de vameș portughez, i-a spus matelotului, trebuie să fii de acord că ai un veritabil accent occidental.

- Eh, pe naiba ! Ar fi trebuit să-i vorbesc în bretonă, sau chiar în limba acestor cafegii de portughezi. Cu atât mai bine, este prea târziu, pângărul s-a și trezit. Să punem mâna pe el !

- Lasă-mă pe mine să o fac.

„Pângărul” nu era altul decât secundul lui *Palembang*. Acesta a înaintat buimăcit, lipsit de îndrăzneala lui obișnuită, neștiind dacă trebuie să vorbească în

franceză sau în portugheză. Stânjenitoarea situație amenința să devină spinoasă.

Cu promptitudinea sa obișnuită, Friquet l-a scos din încurcătură dintr-un cuvânt. El a pășit înainte cu gura întredeschisă, gata să rădă.

- Îți merge bine ? a întrebat el cu o amabilitate perfectă.

Apoi, fără să aștepte răspunsul olandezului stupefiat, a continuat :

- Nici nouă nu ne merge rău, îți mulțumesc ! Și iubitul căpitan, meinherr Fabricius Van Praet, se bucură și el de aceeași sănătate excelentă ? Atunci totul este cum nu se poate mai bine. După cum vezi, ne-am schimbat costumele. O simplă fantezie, o îmbrăcăminte incomodă, greu de păstrat pe spate, îndeosebi în călătorie. Acest biet Pierre a transpirat ca vai de el, iar eu sunt ca un burete.

Uluirea omului sporește, transformându-se într-o buimăceală totală. I-a prins mâna lui Friquet cu o asemenea cordialitate în salutul său de bun venit, încât părea că nu-l va mai da drumul.

- Dar, senor francais... domnule vameș...

- Haide, viteazule, nu te mai frământa atât. Îmbrăcăminte nu ne face diaconi și pentru nimic în lume nu suntem nici funcționari vamali. Recunoaște-i deci pe vechii tăi călători, mereu plini de recunoștință. Cu toate că părem căzuți din lună, suntem pătrunși de intențiile cele mai demne de laude.

- Într-adevăr, vă recunosc... Însă cum ați ajuns aici... astfel îmbrăcați ?...

Nu este nevoie de spus prea multe despre ce a urmat după această întâlnire. Primiți de secund, au fost luați la bordul schoonerului într-o călătorie pe mare, și după o confruntare cu un pirat primejdios, *Palembang* i-a debarcat în Sumatra.

Punând piciorul pe pământul acestei insule, cei doi prieteni s-au strecurat în interior pe o potecă umblată ce i-a condus la un grup de locuințe.

Pierre s-a întors mașinal și a văzut schoonerul îndepărtându-se în largul mării cu toate pânzele sus.

- Află, Pierre, a spus Friquet pe drum, că secundul lui *Palembang* a făcut datorită nouă o afacere bună ?

- Cum așa ?

- Îți închipui că va înapoia bastimentul posesorului său ? Este și el un pirat, un pirat și jumătate. Se va aproviziona nu departe de aici și va brăzda marea în interes propriu. Așa că meinherr Fabricius Van Praet își va da capul de pereți.

- De râsul lumii, un hoț care fură pe alt hoț.

Înainte de a se deschide încet ușa masivă din tec a unei îngrădiri ce ocolea o casă mare, și doi oameni înalți s-au grăbit să primească cu brațele deschise pe cei doi sosiți.

- Bieții noștri dragi prieteni, v-ați întors în sfârșit ? Și în ce stare ! Vai ! nu speram să vă mai vedem.

Emoționat, cu vocea tremurătoare, Friquet putea cu greu să articuleze un cuvânt. Pierre, palid sub pielea sa brună, strângea gata să zdrobească mâinile gazdelor.

- Am revenit singuri, jefuiți de către un bandit american...

- Ruinați ! Suntem ruinați ! Dar nu-i vina noastră.

- Dar ce înseamnă o pagubă materială față de o altă nenorocire care ne-a lovit.

Ce s-a mai întâmplat ? au întrebat cei doi amfitrioni îngrijorați.

Micul meu băiat de adopție, a bălbăit Friquet, simțind că i se îndoiau picioarele, a dispărut ! A fost răpit de către bandiții mării !...

SFÂRȘIT

AVENTURILE UNUI ȘTRENGAR DIN PARIS ÎN OCEANIA de Louis Boussenard

Prima ediție în limba română ~ Format text: 210x297

Traducere din franceză de Aurel Lupaștean; Born: 12 August 1925

București ~ 2012 ~ la vârsta de 87 ani

Louis Boussenard : Aventures d'un gamin du Paris en Océanie

Editions: Jules Tallandier ~ Paris ~ 1932

Ediția a doua revizuită ~ Format text: 210x148

Emil Purcărea; Born: 24 August 1949 ~ București ~ 2012

la vârsta de 63 ani

Louis-Henri Boussenard, né à Escrennes le 4 octobre 1847 et mort à Orléans le 11 septembre 1910, est un écrivain français, auteur de romans d'aventure.

Sumommé de son vivant le Rider Haggard français, il est plus connu aujourd'hui en Europe de l'Est, où quarante volumes de ses œuvres furent publiés dans la Russie impériale en 1911, que dans les pays francophones.

Après des études de médecine, il se consacre à l'écriture. Le gouvernement lui ayant confié une mission scientifique en Guyane, il voyage beaucoup dans les colonies françaises, surtout en Afrique. Lors de la guerre de 1870, il est vite capturé par les Prussiens, expérience amère capable d'expliquer un incontestable sentiment nationaliste qui se rencontre dans plusieurs de ses romans. Quelques-uns de ses livres portent la marque de préjugés contre les Britanniques, ce qui explique sans doute qu'il ait été peu traduit et soit peu connu dans le monde anglophone.

Fervent républicain, il témoigne dans ses écrits d'une vision nationaliste farouchement anti-allemande, anti-anglaise (ce qui explique qu'il n'ait pas été publié dans les pays anglo-saxons) et colonialiste. Le fait que Boussenard ait fait son service militaire pendant la guerre de 1870, où il fut blessé, explique que tous les ennemis dans ses récits soient des Allemands.

Sa mère, Héloïse Lance, meurt à 707 ans, 23 ans après son fils.

2.75

LOUIS BOUSSENARD

AVENTURES D'UN GAMIN DE PARIS EN OCEANIE

A TRAVERS L'UNIVERSAL

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

PAROISSIALE

60

LES AVENTURES d'un Gamin de Paris EN OCEANIE

BIBLIOTHEQUE DES GRANDES AVENTURES

150

AVENTURES D'UN GAMIN DE PARIS EN OCEANIE

EN TROIS VOLUMES

CHACUN 150 PAGES

Avec 100 illustrations

TRES GRAND SUCCES

AVENTURES D'UN GAMIN DE PARIS A TRAVERS L'OCEANIE

PAR LOUIS BOUSSENARD

DEUX

LIVRONS

10

Centimes

CHIFFRE

TOME

DEUX

50

Centimes

CHIFFRE

AVIS. — Par respect à nos lecteurs, nous ne pouvons pas leur offrir l'ouvrage sans leur adresser un avis. — Par respect à nos lecteurs, nous ne pouvons pas leur offrir l'ouvrage sans leur adresser un avis.

DEMANDEZ AUJOURD'HUI

CEUX TOUS LES LIVRONS ET MANUSCRITS DE VOYAGE
LES LIVRONS I et II des AVENTURES D'UN GAMIN DE PARIS
A TRAVERS L'OCEANIE
et pages illustrées. TOUTES 5 centimes seulement